

स्थानीय तह निर्वाचन निर्देशिका, २०७८

निर्वाचन आयोगबाट स्वीकृत मिति

२०७८/१२/१५

संशोधन

स्थानीय तह निर्वाचन (पहिलो संशोधन) निर्देशिका, २०७९

२०७९/०१/०८

स्थानीय तह निर्वाचन (दोस्रो संशोधन) निर्देशिका, २०७९

२०७९/०१/१६

प्रस्तावना: स्थानीय तह निर्वाचनसँग सम्बन्धित कानूनी तथा कार्यविधिगत व्यवस्थालाई व्यवस्थित गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

स्थानीय तह निर्वाचन ऐन, २०७३ को दफा ७१ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी निर्वाचन आयोगले यो निर्देशिका बनाएको छ ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : (१) यस निर्देशिकाको नाम “स्थानीय तह निर्वाचन निर्देशिका, २०७८” रहेको छ ।
(२) यो निर्देशिका तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।
२. परिभाषा : विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस निर्देशिकामा,-
- (क) “अध्यक्ष” भन्नाले गाउँ कार्यपालिकाको अध्यक्ष सम्झनु पर्छ ।
(ख) “अल्पसङ्ख्यक” भन्नाले सङ्घीय कानून बमोजिम निर्धारित प्रतिशत भन्दा कम जनसङ्ख्या रहेका जातीय, भाषिक र धार्मिक समूह सम्झनु पर्छ र सो शब्दले आफ्नै जातीय, धार्मिक र भाषिक विशिष्टता भएको, त्यसलाई बचाई राख्ने आकांक्षा रहेका, विभेद र उत्पीडन भोगेका समूह समेतलाई जनाउँछ ।
(ग) “आयुक्त” भन्नाले प्रमुख निर्वाचन आयुक्त वा निर्वाचन आयुक्त सम्झनु पर्छ ।
(घ) “आयोग” भन्नाले संविधानको धारा २४५ बमोजिमको निर्वाचन आयोग सम्झनु पर्छ ।
(ङ) “उपप्रमुख” भन्नाले नगर कार्यपालिकाको उपप्रमुख सम्झनु पर्छ ।
(च) “उपाध्यक्ष” भन्नाले गाउँ कार्यपालिकाको उपाध्यक्ष सम्झनु पर्छ ।
(छ) “उम्मेदवार” भन्नाले स्थानीय तहको कुनै निर्वाचनको लागि दफा ३५ बमोजिम मनोनयन गरिएको व्यक्ति सम्झनु पर्छ ।
(ज) “ऐन” भन्नाले स्थानीय तह निर्वाचन ऐन, २०७३ सम्झनु पर्छ ।
(झ) “गाउँपालिका” भन्नाले संविधानको धारा ५६ को उपधारा (४) बमोजिमको गाउँपालिका सम्झनु पर्छ ।
(ञ) “जिल्ला समन्वय समिति” भन्नाले संविधानको धारा २२० को उपधारा (३) बमोजिमको जिल्ला समन्वय समिति सम्झनु पर्छ ।
(ट) “दल” भन्नाले प्रचलित सङ्घीय कानून बमोजिम निर्वाचन प्रयोजनको लागि आयोगमा दर्ता भएको राजनीतिक दल सम्झनु पर्छ ।
(ठ) “नगरपालिका” भन्नाले संविधानको धारा ५६ को उपधारा (४) बमोजिमको नगरपालिका सम्झनु पर्छ र सो शब्दले महानगरपालिका र उपमहानगरपालिकालाई समेत जनाउँछ ।
(ड) “नियमावली” भन्नाले स्थानीय तह निर्वाचन नियमावली, २०७३ सम्झनु पर्छ ।

- (ढ) “निर्वाचन” भन्नाले स्थानीय तहको निर्वाचन सम्झनु पर्छ र सो शब्दले उपनिर्वाचनलाई समेत जनाउँछ ।
- (ण) “निर्वाचन अधिकृत” भन्नाले दफा ३ र ४ बमोजिम आयोगबाट नियुक्त भएको मुख्य निर्वाचन अधिकृत र निर्वाचन अधिकृत सम्झनु पर्छ र सो शब्दले सहायक निर्वाचन अधिकृतलाई समेत जनाउँछ ।
- (त) “निर्वाचन आचार संहिता” भन्नाले निर्वाचन आयोग ऐन, २०७३ को दफा २२ बमोजिम आयोगले बनाएको निर्वाचन आचार संहिता सम्झनु पर्छ ।
- (थ) “निर्वाचन कार्यालय” भन्नाले जिल्ला निर्वाचन कार्यालय वा प्रदेश निर्वाचन कार्यालय सम्झनु पर्छ ।
- (द) “निर्वाचन चिन्ह” भन्नाले दफा ५७ बमोजिम आयोगले निर्धारण गरेको निर्वाचन चिन्ह सम्झनु पर्छ ।
- (ध) “निर्वाचन प्रतिनिधि” भन्नाले उम्मेदवारले निर्वाचन प्रयोजनका लागि आफ्नो तर्फबाट गर्नुपर्ने काम गर्न दफा १६३ बमोजिम नियुक्त गरेको व्यक्ति सम्झनु पर्छ ।
- (न) “प्रमुख” भन्नाले नगर कार्यपालिकाको प्रमुख सम्झनु पर्छ ।
- (प) “मतगणना प्रतिनिधि” भन्नाले उम्मेदवार वा निजको निर्वाचन प्रतिनिधिले मतगणनाको काममा प्रतिनिधित्व गर्नको लागि दफा १६५ बमोजिम नियुक्त गरेको व्यक्ति सम्झनु पर्छ ।
- (फ) “मतदाता” भन्नाले प्रचलित सङ्घीय कानून बमोजिम मतदाता नामावलीमा नाम समावेश भएको देहाय बमोजिमको व्यक्ति सम्झनु पर्छ :-
- (१) अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, प्रमुख र उपप्रमुखको निर्वाचनका लागि सम्बन्धित गाउँपालिका वा नगरपालिकाको कुनै वडाको मतदाता नामावलीमा नाम समावेश भएको,
 - (२) गाउँपालिका वा नगरपालिकाको वडा अध्यक्ष र वडा सदस्यको निर्वाचनका लागि सम्बन्धित वडाको मतदाता नामावलीमा नाम समावेश भएको,
 - (३) गाउँ कार्यपालिका वा नगर कार्यपालिकामा महिला, दलित वा अल्पसङ्ख्यक समुदायबाट निर्वाचित हुने सदस्यको निर्वाचनका लागि सम्बन्धित गाउँसभा वा नगरसभाका सदस्य,
 - (४) जिल्ला समन्वय समितिको प्रमुख, उपप्रमुख र सदस्यको निर्वाचनको लागि प्रमुख, उपप्रमुख, अध्यक्ष र उपाध्यक्ष ।
- (ब) “मतदाता परिचयपत्र” भन्नाले मतदान गर्ने प्रयोजनका लागि प्रचलित सङ्घीय कानून बमोजिम आयोगले उपलब्ध गराएको फोटोसहितको मतदाता परिचयपत्र सम्झनु पर्छ ।
- (भ) “मतदान अधिकृत” भन्नाले दफा ८ बमोजिम नियुक्त भएको मतदान अधिकृत सम्झनु पर्छ र सो शब्दले सहायक मतदान अधिकृतलाई समेत जनाउँछ ।
- (म) “मतदान केन्द्र” भन्नाले निर्वाचनमा मतदान गर्ने प्रयोजनको लागि आयोगले दफा ६५ बमोजिम तोकेको मतदान केन्द्र सम्झनु पर्छ र सो शब्दले मतदान उपकेन्द्रलाई समेत जनाउँछ ।
- (य) “मतदान प्रतिनिधि” भन्नाले उम्मेदवार वा निजको निर्वाचन प्रतिनिधिले मतदान केन्द्रमा प्रतिनिधित्व गर्नको लागि दफा १६४ बमोजिम नियुक्त गरेको व्यक्ति सम्झनु पर्छ ।
- (र) “मतपत्र” भन्नाले निर्वाचनमा मतदान गर्नका लागि व्यवस्था गरिएको मतपत्र सम्झनु पर्छ र सो शब्दले विद्युतीय उपकरणबाट मतदान हुने व्यवस्था भएकोमा त्यस्तो विद्युतीय उपकरणमा प्रयोग हुने मतपत्र वा त्यस्तो उपकरणमा जडित डिजिटल मतपत्रलाई समेत जनाउँछ ।

- (ल) “मतपेटिका” भन्नाले मत सङ्केत गरेको मतपत्र राख्नका लागि आयोगले व्यवस्था गरेको मतपेटिका सम्झनु पर्छ र सो शब्दले विद्युतीय उपकरणबाट मतदान गरेकोमा त्यसरी मतदान गरेको मत सङ्केतलाई अभिलेख गर्ने विद्युतीय उपकरणलाई समेत जनाउँछ ।
- (व) “मनोनयनपत्र” भन्नाले निर्वाचनमा उम्मेदवारीको लागि निर्वाचन अधिकृत समक्ष दाखिला भएको दफा ३५ को उपदफा (१) बमोजिमको मनोनयनपत्र सम्झनु पर्छ ।
- (श) “वडा अध्यक्ष” भन्नाले गाउँपालिका वा नगरपालिकाको वडा अध्यक्ष सम्झनु पर्छ ।
- (ष) “वडा सदस्य” भन्नाले गाउँपालिका वा नगरपालिकाको वडा सदस्य सम्झनु पर्छ र सो शब्दले महिला वडा सदस्य र दलित महिला वडा सदस्यलाई समेत जनाउँछ ।
- (स) “स्थानीय तह” भन्नाले संविधान बमोजिम स्थापना भएका गाउँपालिका, नगरपालिका र जिल्ला सभा सम्झनु पर्छ ।
- (ह) “सदस्य” भन्नाले गाउँपालिका वा नगरपालिकाको वडा सदस्य र गाउँ कार्यपालिका वा नगर कार्यपालिकाको सदस्य सम्झनु पर्छ र सो शब्दले अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, प्रमुख, उपप्रमुख र वडा अध्यक्षलाई समेत जनाउँछ ।
- (क्ष) “संविधान” भन्नाले नेपालको संविधान सम्झनु पर्छ ।

परिच्छेद-२

मुख्य निर्वाचन अधिकृत र निर्वाचन अधिकृत सम्बन्धी व्यवस्था

३. मुख्य निर्वाचन अधिकृतको नियुक्ति तथा काम, कर्तव्य र अधिकार : (१) संविधान, ऐन तथा प्रचलित सङ्घीय कानून बमोजिम निर्वाचनमा सम्पादन गर्नु पर्ने काम गर्न वा गराउनका लागि आयोगले न्याय परिषद्को परामर्शमा प्रत्येक जिल्लामा जिल्ला न्यायाधीशलाई मुख्य निर्वाचन अधिकृत नियुक्त गर्नेछ ।
 - (२) जिल्ला समन्वय समितिको निर्वाचन गर्ने गराउने जिम्मेवारी उपदफा (१) बमोजिम नियुक्त मुख्य निर्वाचन अधिकृतको हुनेछ ।
 - (३) आयोगको निर्देशनको अधीनमा रही आफूलाई तोकिएको जिल्लाभित्रको निर्वाचन सम्बन्धी कामको समन्वय र सुपरीवेक्षण गरी आवश्यक निर्देशन दिनु मुख्य निर्वाचन अधिकृतको कर्तव्य हुनेछ ।
 - (४) मुख्य निर्वाचन अधिकृतले आफूलाई तोकिएको जिल्लाको जिल्ला सदरमुकाम रहेको गाउँपालिका वा नगरपालिकाको निर्वाचन अधिकृतको काम, कर्तव्य र अधिकारको समेत प्रयोग गर्नेछ ।
 - (५) ऐन, नियमावली र यस निर्देशिकामा अन्यत्र उल्लिखित काम, कर्तव्य र अधिकारको अतिरिक्त मुख्य निर्वाचन अधिकृतको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :-
 - (क) निर्वाचनको लागि आवश्यक पर्ने जनशक्ति व्यवस्थापनको लागि नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार तथा स्थानीय तहका कर्मचारी वा नेपाल सरकार वा प्रदेश सरकारको स्वामित्व वा नियन्त्रणमा रहेको वा नेपाल सरकारको अनुदानमा सञ्चालित संस्थाका कर्मचारी वा विश्वविद्यालय वा सामुदायिक विद्यालयका शिक्षक तथा कर्मचारीको विवरण निर्वाचन कार्यालयबाट माग गर्ने,
 - (ख) खण्ड (क) बमोजिम विवरण प्राप्त भएपछि सम्बन्धित जिल्लाका स्थानीय तहमा खटिएका निर्वाचन अधिकृतसँग समन्वय गरी आयोगले बनाएको जनशक्ति व्यवस्थापन निर्देशिकाको अधीनमा रही जिल्लास्थित सबै गाउँपालिका र नगरपालिकाका मतदान केन्द्रमा आवश्यक पर्ने जनशक्ति खटाउने र सोको विवरण सम्बन्धित निर्वाचन अधिकृतलाई उपलब्ध गराउने,
 - (ग) जिल्लाभित्रको निर्वाचन सम्बन्धी कामलाई व्यवस्थित र मर्यादित बनाउन निर्वाचन अधिकृतहरूसँग समन्वय गर्ने,
 - (घ) निर्वाचन सम्पन्न भए पछि जिल्लाभित्रका निर्वाचन अधिकृतहरूबाट प्राप्त प्रतिवेदनको आधारमा एकमुष्ट प्रतिवेदन तयार गरी आयोग समक्ष पेश गर्ने,

(ड) जिल्लाभित्रका निर्वाचन सम्बन्धी कामको सुपरिवेक्षण र समन्वयको लागि आयोगले तोके बमोजिमका अन्य काम गर्ने ।

४. निर्वाचन अधिकृतको नियुक्ति तथा काम, कर्तव्य र अधिकार : (१) संविधान, ऐन तथा प्रचलित सङ्घीय कानून बमोजिम निर्वाचनमा सम्पादन गर्नु पर्ने काम गर्न वा गराउन प्रत्येक गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको निर्वाचनको लागि आयोगले न्याय सेवा आयोगको परामर्शमा न्याय सेवाका राजपत्राङ्कित अधिकृतलाई निर्वाचन अधिकृतमा नियुक्ति गर्नेछ ।

तर यसरी निर्वाचन अधिकृत नियुक्ति गर्दा न्याय सेवाका राजपत्राङ्कित अधिकृतलाई मात्र नियुक्ति गर्न नसकिएमा निजामती सेवाभित्रका अन्य सेवाका राजपत्राङ्कित अधिकृतलाई समेत नियुक्ति गर्न सकिनेछ ।

(२) गाउँपालिका वा नगरपालिकाको निर्वाचनको लागि नियुक्त भएको निर्वाचन अधिकृतले सम्बन्धित गाउँ कार्यपालिका वा नगर कार्यपालिकाको महिला र दलित वा अल्पसङ्ख्यक सदस्यको निर्वाचनको लागि समेत निर्वाचन अधिकृतको रूपमा काम गर्नेछ ।

(३) आयोग र मुख्य निर्वाचन अधिकृतको निर्देशनको अधीनमा रही आफूलाई तोकिएको गाउँपालिका वा नगरपालिकामा प्रचलित कानून बमोजिम निर्वाचन गराउने सम्बन्धी सम्पूर्ण काम कारवाही स्वच्छ, निष्पक्ष, स्वतन्त्र र भयरहित रूपमा गर्नु, गराउनु निर्वाचन अधिकृतको कर्तव्य हुनेछ ।

(४) ऐन, नियमावली र यस निर्देशिकामा अन्यत्र उल्लिखित काम, कर्तव्य र अधिकारको अतिरिक्त निर्वाचन अधिकृतको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :-

- (क) आयोगले व्यवस्था गरे वा गराएको तालीम लगायतका कार्यक्रममा सहभागी हुने,
- (ख) आयोगबाट प्रकाशित निर्वाचन कार्यक्रम आफ्नो कार्यालय र सम्बन्धित स्थानीय तहको कार्यालयमा प्रकाशन गर्ने वा गराउने,
- (ग) आयोगबाट प्राप्त भएको मतदान केन्द्रको सूची आफ्नो कार्यालयमा प्रकाशन गर्ने वा गराउने,
- (घ) निर्वाचन कार्यालय मार्फत आयोगले उपलब्ध गराएका मतदाता नामावली, ऐन, नियम, निर्देशिका लगायतका निर्वाचन सामग्री प्राप्त गर्ने,
- (ङ) मतदान अधिकृत र सहायक मतदान अधिकृतका लागि निर्वाचन तथा मतदान सम्बन्धी प्रक्रियाको विषयमा आयोजना गरिने तालीम कार्यक्रममा सरिक हुने,
- (च) मतदान केन्द्र तथा मतगणना गर्ने स्थान र सो कार्यमा खटिने कर्मचारी तथा निर्वाचन पर्यवेक्षकलाई आवश्यक सुरक्षा प्रबन्धको लागि स्थानीय प्रशासनसँग समन्वय गर्ने,
- (छ) मतदानको दिन मतदान केन्द्रमा मतदान कार्यको अनुगमन, निरीक्षण तथा रेखदेख गर्ने,
- (ज) मतदान कार्य समाप्त भएपछि मतगणना गर्न तोकिएको स्थानमा मतपेटिका सङ्कलन गर्ने व्यवस्था मिलाउने र मतपेटिका बुझी सुरक्षितसाथ राख्ने,
- (झ) सम्बन्धित स्थानीय तहका सबै मतदान केन्द्रबाट मतपेटिका सङ्कलन भएपछि मतगणना गर्ने,
- (ञ) मतगणना कार्य समाप्त भएपछि निर्वाचन परिणामको घोषणा गर्ने र सोको विवरण आयोग, मुख्य निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय र निर्वाचन कार्यालयमा पठाउने,
- (ट) आयोगले बनाएको आर्थिक व्यवस्थापन कार्यविधिमा उल्लेख भए बमोजिम खर्च लेख्ने र लेखा राख्ने,
- (ठ) कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयबाट आन्तरिक लेखापरीक्षण गराई प्रतिवेदन प्राप्त भएपछि सोबाट औल्याइएका बेरुजु फस्यौट गरी सोको प्रमाण तथा सम्पूर्ण श्रेस्ता र प्रमाणित आर्थिक विवरण निर्वाचनको अन्तिम परिणाम प्रकाशन भएको पन्ध्र दिनभित्र सम्बन्धित निर्वाचन कार्यालयमा बुझाउने,

- (ड) निर्वाचन पर्यवेक्षणलाई व्यवस्थित र मर्यादित बनाउन आवश्यक व्यवस्था गर्ने,
- (ढ) निर्वाचन आचारसंहिता पालना गर्ने गराउने सम्बन्धमा देहाय बमोजिम गर्ने :-
- (१) निर्वाचन आचार संहिताको पालना गर्नु पर्ने कर्तव्य भएका राजनीतिक दल तथा उम्मेदवार वा निजका प्रतिनिधि, नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय तह, आमसञ्चारका माध्यम (श्रव्य दृश्य), निजी तथा गैर सरकारी संस्था, पर्यवेक्षक लगायतका सबै निकाय, संस्था तथा व्यक्तिलाई निर्वाचन आचार संहिताको पालना गर्न लगाउने,
 - (२) उपखण्ड (१) बमोजिम आचारसंहिताको पालना गर्नुपर्ने कर्तव्य भएका निकाय, संस्था वा व्यक्तिबाट आचार संहिता उल्लङ्घन भएको देखिए वा बुझिएमा त्यस्तो कार्यमा तुरुन्त रोक लगाउने,
 - (३) उपखण्ड (१) वा (२) बमोजिम आचार संहिता उल्लङ्घन भएको देखिए वा पाइएमा रोकथामको लागि आवश्यकता अनुसार स्थानीय प्रशासन वा सुरक्षा निकायको सहयोग लिने,
 - (४) उपखण्ड (१), (२) र (३) बमोजिमको विवरण तुरुन्त मुख्य निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय र आयोगमा पठाउने ।
- (ण) निर्वाचन आचारसंहिता लगायत निर्वाचन सम्बन्धी विषयको अनुगमनका लागि सहायक निर्वाचन अधिकृतलाई अनुगमन अधिकृत तोकिएको अनुगमन गर्न लगाउने,
- (त) निर्वाचन सम्पन्न भएपछि सम्पूर्ण मालसामान र कागजात निर्वाचन कार्यालयमा बुझाउने,
- (थ) निर्वाचन सम्पन्न भएपछि त्यसको प्रतिवेदन तयार गरी मुख्य निर्वाचन अधिकृत समक्ष बुझाउने,
- (द) प्रचलित कानूनी व्यवस्था र आयोगले समय-समयमा दिएका आदेश तथा निर्देशनको अधीनमा रही निर्वाचन कार्यक्रम अनुसारका सबै कार्य सम्पन्न गर्ने ।

(५) यस निर्देशिकामा अन्यत्र उल्लिखित काम, कर्तव्य र अधिकारका अतिरिक्त गाउँ कार्यपालिका वा नगर कार्यपालिकाको महिला र दलित वा अल्पसङ्ख्यक सदस्यको निर्वाचन तथा जिल्ला समन्वय समितिको निर्वाचनको सन्दर्भमा निर्वाचन अधिकृतको अन्य काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :-

- (क) आयोगसँग समन्वय गरी निर्वाचनको लागि निर्वाचन कार्यक्रम तयार गरी प्रकाशन गर्ने,
- (ख) सम्बन्धित निर्वाचनमा मतदाता हुने सदस्यहरूको नाम सूचीकृत गरी मतदाता नामावली प्रकाशन गर्ने,
- (ग) खण्ड (ख) बमोजिमको सूचीमा प्रकाशित नामावलीमा उल्लिखित विवरणमा कुनै त्रुटि भएमा सम्बन्धित व्यक्तिको निवेदनको आधारमा आवश्यक जाँचबुझ गरी सच्याउने ।

५. निर्वाचन अधिकृत आयोगप्रति उत्तरदायी हुने : (१) निर्वाचन अधिकृत निर्वाचन सम्बन्धी सम्पूर्ण कामको लागि आयोगप्रति उत्तरदायी हुनेछ ।

(२) निर्वाचन अधिकृतले स्थानीय तहको निर्वाचन सम्बन्धमा आयोगको निर्देशन अनुसार कार्य सञ्चालन गर्नु पर्नेछ ।

६. सहायक निर्वाचन अधिकृत र अन्य कर्मचारीको नियुक्ति : (१) निर्वाचन अधिकृतले आयोगले बनाएको जनशक्ति व्यवस्थापन निर्देशिका बमोजिम निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा रहने सहायक निर्वाचन अधिकृत र अन्य कर्मचारी नियुक्त गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम नियुक्त सहायक निर्वाचन अधिकृत र अन्य कर्मचारीले निर्वाचन अधिकृतको प्रत्यक्ष निर्देशन र नियन्त्रणमा रही निर्वाचन सम्बन्धी कार्य सञ्चालन गर्नु पर्नेछ ।

७. अधिकार प्रत्यायोजन : निर्वाचन अधिकृतले आफूलाई प्राप्त निर्वाचन सम्बन्धी केही अधिकार सहायक निर्वाचन अधिकृत वा निर्वाचनको काममा नियुक्त कर्मचारीलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।
तर त्यसरी अधिकार प्रत्यायोजन गर्दा मनोनयनपत्र जाँच गर्ने, मनोनयनपत्र सदर, बदर वा खारेज गर्ने, मत सदर वा बदर गर्ने तथा निर्वाचन परिणाम घोषणा गर्ने अधिकार प्रत्यायोजन गर्न सकिने छैन ।

निर्वाचन आयोग, नेपाल

परिच्छेद-३

मतदान अधिकृत र अन्य कर्मचारी सम्बन्धी व्यवस्था

८. मतदान अधिकृतको नियुक्ति : (१) मुख्य निर्वाचन अधिकृतले आयोगले बनाएको जनशक्ति व्यवस्थापन निर्देशिका बमोजिम मतदान अधिकृत नियुक्त गर्नु पर्नेछ ।

(२) गाउँपालिकाको मतदान केन्द्रमा सामान्यतया: अधिकृत आठौ, सातौ वा छैठौ तह वा राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणी वा सो सरहको कर्मचारी र नगरपालिकाको मतदान केन्द्रमा सामान्यतया: अधिकृत दशौ, नवौ, आठौ वा सातौ तह वा राजपत्राङ्कित द्वितीय वा तृतीय श्रेणी वा सो सरहको कर्मचारीलाई मतदान अधिकृत नियुक्त गर्नु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम नियुक्ति गर्दा सम्बन्धित तह वा श्रेणीको कर्मचारीको सङ्ख्या नपुग भएको अवस्थामा सोभन्दा एक तह वा श्रेणी मुनिको कर्मचारीलाई मतदान अधिकृत नियुक्ति गर्न सकिनेछ ।

(४) मतदान प्रभावित पार्न सक्ने गरी कसैले कुनै खास कर्मचारीको माग गरेमा त्यस्तो कर्मचारी सो मतदान केन्द्रमा पठाउनु हुँदैन ।

९. मतदान अधिकृतको काम, कर्तव्य र अधिकार : (१) ऐन, नियमावली र यस निर्देशिकामा अन्यत्र उल्लिखित काम, कर्तव्य र अधिकारका अतिरिक्त मतदान अधिकृतको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :-

(क) निर्वाचन अधिकृतको प्रत्यक्ष नियन्त्रण, निर्देशन तथा सुपरीवेक्षणमा रही आफूलाई तोकिएको मतदान केन्द्रमा मतदान गराउने सम्बन्धी सम्पूर्ण काम स्वच्छ, निष्पक्ष, स्वतन्त्र र भयमुक्त रूपमा सम्पन्न गराउने,

(ख) आयोगले व्यवस्था गरे वा गराएको तालिम लगायतका कार्यक्रममा सहभागी हुने,

(ग) आफू खटिएको मतदान केन्द्रमा खटाइएका कर्मचारीलाई कामको बाँडफाँड गरी काममा लगाउने,

(घ) आफू खटिएको मतदान केन्द्रमा पुग्ने कार्यक्रम निर्धारण गरी त्यस्तो मतदान केन्द्रमा खटिएका कर्मचारीलाई जानकारी गराउने,

(ङ) निर्वाचन अधिकृतले उपलब्ध गराएको मतपत्र रुजु एवं जाँच गरी बुझ्ने,

(च) निर्वाचन अधिकृतबाट अख्तियारी पाए बमोजिम आफूलाई प्राप्त जिम्मेवारी पूरा गर्ने,

(छ) सुरक्षा कर्मचारीसँग सम्पर्क र समन्वय गर्ने,

(ज) निर्वाचन आचार संहिता सम्बन्धमा देहायबमोजिम गर्ने :-

(१) निर्वाचन आचारसंहिता पालना गर्नु पर्ने कर्तव्य भएका राजनीतिक दल तथा उम्मेदवार वा निजका प्रतिनिधिहरूलाई निर्वाचन आचारसंहिता पालना गर्न लगाउने,

(२) आवश्यकता अनुसार स्थानीय प्रशासन एवम् सुरक्षा निकाय समेतको सहयोग लिई आचार संहिता उल्लङ्घन हुन नदिने,

(३) कसैले निर्वाचन आचार संहिता उल्लङ्घन गरेको देखिए वा बुझिएमा त्यस्तो कार्यमा तुरुन्त रोक लगाउने,

(४) निर्वाचन आचार संहिता उल्लङ्घन भएको जानकारी निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा तुरुन्त दिने ।

(झ) निर्वाचन पर्यवेक्षणको सम्बन्धमा देहाय बमोजिम गर्ने :-

(१) निर्वाचनको लागि आयोगबाट पर्यवेक्षण गर्न अनुमति प्राप्त गरेका पर्यवेक्षक मतदान केन्द्रमा निर्वाचन पर्यवेक्षण गर्न आएमा आवश्यक सहयोग गर्ने, गराउने,

- (२) पर्यवेक्षकलाई निर्वाचनको पर्यवेक्षण गर्न दिँदा मतदान भइरहेको समयमा मतपत्र, मतदाता नामावली, स्वस्तिक छाप, छापदानी तथा मतपेटिका जस्ता मतदान सामग्री छुन वा मतदान कक्षमा प्रवेश गरी मतदाताले मतसङ्केत गरिरहेको अवस्थामा हेर्न नदिने,

तर मतदाताले आफ्नो मत जाहेर गरिसकेपछि मतपेटिकामा मतपत्र खसाल्दाको दृश्य भने पर्यवेक्षकलाई टाढाबाट हेर्न दिन सकिनेछ ।

- (ब) निर्वाचन अधिकृतले समय-समयमा दिएका निर्देशनको पालना गर्ने,
(ट) निर्वाचन अधिकृतबाट भएको अधिकार प्रत्यायोजन समेतको अधीनमा रही निर्वाचन सम्बन्धी प्रचलित कानून र यस निर्देशिका बमोजिम मतदान अधिकृतले गर्नुपर्ने भनी तोकिएका सम्पूर्ण कामहरू गर्ने ।

(२) मतदान अधिकृतले निर्वाचन आचार संहिता, २०७८ को अनुसूची-२ बमोजिमको प्रतिबद्धतापत्रमा हस्ताक्षर गरी नियुक्ति पत्र बुझ्दा मुख्य निर्वाचन अधिकृतलाई बुझाउनु पर्नेछ ।

१०. सहायक मतदान अधिकृत तथा अन्य कर्मचारीको नियुक्ति : (१) मुख्य निर्वाचन अधिकृतले आयोगले बनाएको जनशक्ति व्यवस्थापन निर्देशिका बमोजिम सहायक मतदान अधिकृत एवं अन्य कर्मचारीको नियुक्ति गर्नु पर्नेछ ।

(२) गाउँपालिकाको मतदान केन्द्रमा सामान्यतया: अधिकृत छैठौं वा सहायक पाँचौं तह वा राजपत्र अनङ्कित प्रथम श्रेणी वा सो सरहको कर्मचारी र नगरपालिकाको मतदान केन्द्रमा सामान्यतया: अधिकृत आठौं, सातौं वा छैठौं तह वा राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणी वा सो सरहको कर्मचारीलाई सहायक मतदान अधिकृत नियुक्ति गर्नु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम नियुक्ति गर्दा जिल्ला स्थित कार्यालयहरूमा कार्यरत कर्मचारीहरूको सङ्ख्या नपुग भएमा र दफा ८ को उपदफा (३) बमोजिम मतदान अधिकृत नियुक्ति भएको अवस्थामा सोभन्दा एक श्रेणी वा तह मुनिको कर्मचारीलाई सहायक मतदान अधिकृत नियुक्ति गर्न सकिनेछ ।

११. सहायक मतदान अधिकृत तथा अन्य कर्मचारीको काम, कर्तव्य र अधिकार : (१) सहायक मतदान अधिकृतको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :-

- (क) आफू खटिएको मतदान केन्द्रमा मतदान सम्पन्न गर्न मतदान अधिकृतलाई सहयोग गर्ने,
(ख) मतदानलाई मर्यादित र व्यवस्थित बनाउन मतदान केन्द्रमा खटिएका मतदान प्रतिनिधिबीच समन्वय गर्ने,
(ग) मतदान अधिकृतले खटाएको अन्य जिम्मेवारी पूरा गर्ने,
(घ) मतदान केन्द्रमा मतदान अधिकृतले आफ्नो जिम्मेवारी पूरा गर्न नसकेको अवस्थामा मतदान अधिकृतको रुपमा कार्य गरी मतदान सम्पन्न गर्ने वा गराउने ।

(२) आफू खटिएको मतदान केन्द्रमा मतदान सम्पन्न गर्न मतदान अधिकृतलाई सहयोग गर्नु र मतदान अधिकृतले खटाएको जिम्मेवारी पूरा गर्नु मतदान केन्द्रमा खटिएका अन्य कर्मचारीको कर्तव्य हुनेछ ।

(३) सहायक मतदान अधिकृत र अन्य सहायक कर्मचारीले मतदान अधिकृतको प्रत्यक्ष नियन्त्रण एवं निर्देशनमा रही मतदान सम्बन्धी सम्पूर्ण कार्य स्वतन्त्र र निष्पक्ष भई सञ्चालन गर्नु पर्नेछ ।

(४) सहायक मतदान अधिकृतले उपदफा (१) को खण्ड (घ) बमोजिम मतदान अधिकृतको रुपमा कार्य गर्नु पर्ने अवस्थामा त्यसको जानकारी यथाशीघ्र निर्वाचन अधिकृतलाई दिनु पर्नेछ ।

(५) सहायक मतदान अधिकृत र अन्य सहायक कर्मचारीले निर्वाचन आचार संहिता, २०७८ को अनुसूची-२ बमोजिमको प्रतिबद्धतापत्रमा हस्ताक्षर गरी नियुक्ति पत्र बुझ्दा निर्वाचन अधिकृतलाई बुझाउनु पर्नेछ ।

परिच्छेद-४

निर्वाचन कार्यालयको काम, कर्तव्य र अधिकार

१२. निर्वाचन कार्यालयको काम, कर्तव्य र अधिकार : ऐन, नियमावली र यस निर्देशिकामा अन्यत्र उल्लिखित काम, कर्तव्य र अधिकारका अतिरिक्त निर्वाचनको सन्दर्भमा निर्वाचन कार्यालयको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :-

- (क) आयोग र निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय बीच समन्वय गर्ने,
- (ख) निर्वाचन सम्बन्धी कार्यमा खटाउने प्रयोजनको लागि जिल्ला भित्रका नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार तथा स्थानीय तहका कर्मचारी वा नेपाल सरकार वा प्रदेश सरकारको स्वामित्व वा नियन्त्रणमा रहेको वा नेपाल सरकारको अनुदानमा सञ्चालित संस्थाका कर्मचारी वा विश्वविद्यालय वा सामुदायिक विद्यालयका शिक्षक वा कर्मचारीको विवरण सङ्कलन गरी आयोगले बनाएको जनशक्ति व्यवस्थापन निर्देशिका बमोजिम मुख्य निर्वाचन अधिकृतलाई उपलब्ध गराउने,
- (ग) खण्ड (ख) बमोजिम तयार गरेको विवरणका आधारमा विभिन्न मतदान केन्द्रमा खटाउने कर्मचारीको विवरण तयार गर्न मुख्य निर्वाचन अधिकृतलाई सहयोग गर्ने,
- (घ) जिल्लाभित्रका मतदान केन्द्रमा खटाउन सो जिल्लाका कर्मचारीबाट नपुग हुने भएमा यथाशीघ्र सोको जानकारी आयोगमा गराउने,
- (ङ) कर्मचारीको विवरण तयार गर्दा सम्बन्धित जिल्लाभित्र रहेका कार्यालयका कुल जनशक्ति र निर्वाचनलाई आवश्यक पर्ने जनशक्तिको विवरण देखिने गरी तयार गर्ने र बढी जनशक्ति देखिन आएमा कुन तह वा श्रेणीका कति जनशक्ति अन्यत्र जिल्लामा पठाउन सकिने हो, सो विवरण समेत तयार गर्ने,
- (च) कार्यालयमा रहेका मतपेटिकाहरू प्रयोग गर्न मिल्ने गरी दुरुस्त राख्ने,
- (छ) कार्यालयमा रहेका मतपेटिकाले मात्र जिल्लाभित्रको मतदान गराउन नपुग्ने भएमा नपुग मतपेटिका आयोगसँग माग गर्ने,
- (ज) निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय र निर्वाचन सम्बन्धी अन्य कार्यको लागि प्रयोग गर्न सम्बन्धित जिल्ला भित्र रहेका कार्यालयहरूबाट सवारी साधनहरूको विवरण लिई चालु अवस्थामा नभएका सवारी साधनलाई आयोगको निर्देशन बमोजिम चालु अवस्थामा राख्न लगाउने,
- (झ) आयोगले निर्वाचनका सन्दर्भमा पठाएका मतदाता नामावली, ऐन, नियम, निर्देशिका र पोष्टर पम्प्लेट लगायतका निर्वाचन सामग्रीहरू बुझी सुरक्षित भण्डारण गर्ने,
- (ञ) निर्वाचन सम्बन्धी भए गरेका कामहरूको विवरणको अभिलेख राख्ने व्यवस्था मिलाउने,
- (ट) निर्वाचन सम्पन्न भएपछि निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयबाट निर्वाचनसँग सम्बन्धित कागजात बुझिलिने,
- (ठ) सम्बन्धित निर्वाचन अधिकृतले आन्तरिक लेखा परीक्षण गराई बुझाएको आर्थिक विवरण सहितको सेस्ता बुझी महालेखा परीक्षकबाट अन्तिम लेखापरीक्षण गराउने,
- (ड) आयोगबाट प्राप्त दलको विवरण, औपचारिकपत्र, कालो सूचीको विवरण, मतदाता नामावली र निर्वाचन कार्यक्रम सञ्चालन गर्न चाहिने सामग्री निर्वाचन अधिकृतलाई बुझाउने,
- (ढ) निर्वाचन परिणाम घोषणा भएपछि विजयी उम्मेदवारलाई दिइएको प्रमाणपत्र निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयबाट एक एक प्रति प्राप्त गरी अभिलेखको रूपमा सुरक्षितसाथ राख्ने,

- (ण) निर्वाचन अधिकृतको लागि आवश्यक पर्ने टेबुल, कुर्सी, दराज, टेलिफोन, फ्याक्स आदिको व्यवस्था मिलाउने,
- (त) निर्वाचन अधिकृतबाट प्रत्यायोजन भएका अधिकार र जिम्मेवारीहरू वहन गर्ने,
- (थ) निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय स्थापना नभएसम्म निर्वाचन आचार संहिता उल्लङ्घन भए नभएको विषयमा अनुगमन गरी वा गराई कसैले त्यस्तो आचारसंहिता उल्लङ्घन गरेमा त्यसको यथासमयमा नै रोकथाम गर्ने वा गराउने र सोको जानकारी आयोग तथा सम्बन्धित अधिकारीलाई गराउने,
- (द) निर्वाचन आचार संहिताको पालना गराउनको लागि आवश्यक परेमा स्थानीय प्रशासन र सुरक्षा निकायको सहयोग लिने,
- (ध) प्रचलित कानून तथा आयोगले समय समयमा दिएको आदेश तथा निर्देशन बमोजिमको कार्य गर्ने ।

परिच्छेद-५

मतदाता नामावली उपलब्ध गराउने

१३. निर्वाचन आयोगले मतदाता नामावली उपलब्ध गराउने : स्थानीय तहको निर्वाचन प्रयोजनको लागि आयोगमा दर्ता भएका राजनीतिक दललाई त्यस्तो दलको औपचारिक पत्रको आधारमा आयोगले फोटो र जन्ममिति बाहेकको मतदाता नामावलीको विद्युतीय रूप (सिडी वा पेनड्राइभ) मा देहायको दस्तुर लिई उपलब्ध गराउन सक्नेछ :-

- (क) देशभरको मतदाता नामावलीको लागि सात हजार रुपैयाँ,
- (ख) कुनै एक प्रदेशको मात्र मतदाता नामावलीको लागि पाँच हजार रुपैयाँ ।

१४. निर्वाचन अधिकृतले मतदाता नामावली उपलब्ध गराउने : (१) निर्वाचन अधिकृतले कुनै मतदाता वा दल वा उम्मेदवारले मतदाता नामावली हेर्न वा आफ्नै खर्चमा सार्न चाहेमा मतदाता नामावली च्यात्न, विगान्न वा केरमेट गर्न नपाउने गरी हेर्न वा सार्न दिनु पर्नेछ ।

(२) निर्वाचन आयोगको वेबसाइट www.election.gov.np मा रहेको फोटो सहितको मतदाता नामावली सम्बन्धित मतदाताले हेर्न सक्ने तथा फोटो र जन्ममिति बाहेकको मतदाता नामावली जोसुकैले हेर्न सक्ने कुराको जानकारी निर्वाचन अधिकृतले मतदाता, दल र उम्मेदवारलाई दिनु पर्नेछ ।

(३) उम्मेदवार हुन चाहने कुनै व्यक्तिले मतदाता नामावलीको उतार लिन चाहेमा अनुसूची-१ बमोजिम निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम निवेदन दिएमा निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयले अनुसूची-२ बमोजिमको ढाँचामा मतदाता नामावली उतार गरी दिनु पर्नेछ ।

१५. निर्वाचन कार्यालयले मतदाता नामावली उपलब्ध गराउने : (१) कुनै मतदाताले आफ्नो मतदाता नामावली लिन चाहेमा र निर्वाचन कार्यालयमा त्यस्तो मतदाता नामावली उपलब्ध भएमा सो कार्यालयले दश रुपैयाँ शुल्क लिई त्यस्तो मतदाताको मात्र विवरण आउने गरी मतदाता नामावलीको प्रतिलिपि उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

(२) स्थानीय तहको निर्वाचन प्रयोजनको लागि आयोगमा दर्ता भएको राजनीतिक दललाई त्यस्तो दलको पत्रको आधारमा र स्वतन्त्र उम्मेदवारलाई निजको निवेदनको आधारमा निर्वाचन कार्यालयले देहाय बमोजिमको दस्तुर लिई फोटो र जन्म मिति बाहेकको मतदाता नामावलीको विद्युतीय रूप (सिडी वा पेनड्राइभ) उपलब्ध गराउनु पर्नेछ :-

- (क) जिल्लाभरको मतदाता नामावलीको लागि तीन हजार रुपैयाँ,
- (ख) गाउँपालिका वा नगरपालिकाको मतदाता नामावलीको लागि एक हजार रुपैयाँ,
- (ग) गाउँपालिका वा नगरपालिकाको वडाको मतदाता नामावलीको लागि पाँच सय रुपैयाँ ।

परिच्छेद-६

गाउँ कार्यपालिका वा नगर कार्यपालिका तथा जिल्ला समन्वय समितिको निर्वाचनको लागि मतदाता नामावली सम्बन्धी विशेष व्यवस्था

१६. मतदाता हुने : (१) गाउँ कार्यपालिकाका चार महिला सदस्य र दलित वा अल्पसङ्ख्यक समुदायबाट निर्वाचित हुने दुई सदस्य पदको लागि अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, वडा अध्यक्ष र वडा सदस्यहरू मतदाता हुनेछन् ।
- (२) नगर कार्यपालिकाको पाँच महिला सदस्य र दलित वा अल्पसङ्ख्यक समुदायबाट निर्वाचित हुने तीन सदस्य पदको लागि प्रमुख, उपप्रमुख, वडा अध्यक्ष र वडा सदस्यहरू मतदाता हुनेछन् ।
- (३) जिल्ला समन्वय समितिको प्रमुख, उपप्रमुख र सदस्य पदको लागि सम्बन्धित जिल्ला भित्रका अध्यक्ष र उपाध्यक्ष तथा प्रमुख र उपप्रमुखहरू मतदाता हुनेछन् ।
१७. मतदाता नामावली तयार गर्नु पर्ने : (१) निर्वाचन अधिकृतले गाउँ कार्यपालिका वा नगर कार्यपालिकाको महिला र दलित वा अल्पसङ्ख्यक सदस्य पदको निर्वाचनको लागि मतदाता नामावली तयार गर्नु पर्नेछ ।
- (२) मुख्य निर्वाचन अधिकृतले जिल्ला समन्वय समितिको प्रमुख, उपप्रमुख र सदस्य पदको निर्वाचनको लागि मतदाता नामावली तयार गर्नु पर्नेछ ।
- (३) निर्वाचन अधिकृतले उपदफा (१) वा (२) बमोजिम मतदाता नामावली तयार गर्दा अनुसूची-३ बमोजिम तयार गरी प्रमाणित गर्नु पर्नेछ ।
१८. मतदाता नामावली प्रकाशन गर्ने : (१) निर्वाचन अधिकृतले दफा १७ को उपदफा (१) वा (२) बमोजिम तयार गरेको मतदाता नामावली आफ्नो कार्यालय र सम्बन्धित स्थानीय तहको कार्यालयमा प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।
- (२) निर्वाचन अधिकृतले उपदफा (१) बमोजिम मतदाता नामावली प्रकाशन गर्दा देहायका कुराहरू समेत स्पष्ट उल्लेख गर्नु पर्नेछ :-
- (क) मतदाता नामावलीमा नाम समावेश हुन छुटेको व्यक्तिले आफ्नो नाम समावेश गर्न तथा मतदाता नामावलीमा नाम समावेश भएको व्यक्तिले आफ्नो नाम, थर, उमेर, पद आदि विवरण सच्याउन दरखास्त दिने मिति, समय र स्थान,
- (ख) संशोधित मतदाता नामावली प्रकाशन गर्ने मिति, समय र स्थान,
- (ग) संशोधित मतदाता नामावलीमा उल्लिखित मतदाताको विरोधमा उजुरी दिने मिति, समय र स्थान,
- (घ) खण्ड (ग) बमोजिमको उजुरी उपर जाँचबुझ गर्ने मिति, समय र स्थान,
- (ङ) अन्तिम मतदाता नामावली प्रकाशन गर्ने मिति, समय र स्थान ।
- (३) उपदफा (१) बमोजिम मतदाता नामावली प्रकाशन गर्दा अनुसूची-४ बमोजिमको मुचुल्का गर्नु वा गराउनु पर्नेछ ।
१९. मतदाता नामावलीमा नाम समावेश गर्न दरखास्त दिने : (१) दफा १८ को उपदफा (१) बमोजिम प्रकाशित मतदाता नामावलीमा नाम समावेश नभएको व्यक्तिले आफ्नो नाम समावेश गर्न सोही दफाको उपदफा (२) को खण्ड (क) बमोजिम तोकिएको मिति र समयमा निर्वाचन अधिकृत समक्ष अनुसूची-५ बमोजिम दरखास्त दिनु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम दरखास्त दर्ता गराउन ल्याएमा निर्वाचन अधिकृतले सो दरखास्त अनुसूची-६ बमोजिमको दर्ता किताबमा दर्ता गरी अनुसूची-७ बमोजिमको भरपाई दिनु पर्नेछ ।
- (३) उपदफा (१) बमोजिम मतदाता नामावलीमा आफ्नो नाम समावेश गराउन दरखास्त दिँदा निर्वाचन अधिकृतसमक्ष दरखास्तवाला स्वयम् उपस्थित भई आफ्नो हकमा मात्र दरखास्त दिनु पर्नेछ ।
- (४) उपदफा (१) बमोजिम मतदाता नामावलीमा नाम समावेश गराउन दरखास्त दिँदा दरखास्त दिने व्यक्तिले देहायको पदको निर्वाचनको लागि देहाय बमोजिमको पदमा निर्वाचित भएको प्रमाण समेत पेश गर्नु पर्नेछ :-

- (क) गाउँ कार्यपालिकाको महिला र दलित वा अल्पसङ्ख्यक सदस्यको निर्वाचनको हकमा अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, वडा अध्यक्ष वा वडा सदस्य पदमा निर्वाचित भएको,
- (ख) नगर कार्यपालिकाको महिला र दलित वा अल्पसङ्ख्यक सदस्य पदको निर्वाचनको लागि प्रमुख, उपप्रमुख, वडा अध्यक्ष वा वडा सदस्य पदमा निर्वाचित भएको,
- (ग) जिल्ला समन्वय समितिको निर्वाचनको लागि अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, प्रमुख वा उपप्रमुख पदमा निर्वाचित भएको ।
२०. नाम, थर, उमेर, पद आदि सच्याउन दरखास्त दिने : (१) दफा १८ को उपदफा (१) बमोजिम प्रकाशित मतदाता नामावलीमा नाम समावेश भएको कुनै मतदाताको नाम, थर उमेर, पद वा अन्य व्यहोरामा भएको लेखाई वा छपाइको त्रुटि सच्याउन सोही दफाको उपदफा (२) को खण्ड (क) बमोजिम तोकिएको मिति र समयमा निर्वाचन अधिकृत समक्ष अनुसूची-५ बमोजिम दरखास्त दिनु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम दर्ता गराउन ल्याएको दरखास्त निर्वाचन अधिकृतले दर्ता गरी अनुसूची-६ बमोजिमको दर्ता किताबमा दर्ता गरी दरखास्तवालालाई अनुसूची-७ बमोजिमको भरपाई दिनु पर्नेछ ।
२१. मतदाता नामावलीमा संशोधन र प्रकाशन : (१) मतदाता नामावलीमा नाम समावेश गर्न दफा १९ बमोजिम दर्ता हुन आएको दरखास्त निर्वाचन अधिकृतले जाँचबुझ गर्दा रीत पुगेको र सम्बन्धित निर्वाचनको लागि मतदाता रहेको देखिएमा त्यस्तो दरखास्तावालाको नाम सम्बन्धित मतदाता नामावलीमा समावेश गर्नु पर्नेछ ।
- (२) मतदाता नामावलीमा उल्लिखित विवरण सच्याउन दफा २० बमोजिम दर्ता हुन आएको दरखास्त निर्वाचन अधिकृतले जाँच गर्दा दरखास्तमा उल्लिखित विवरण सही ठहरेमा दरखास्तवालाले दरखास्तमा उल्लेख गरेको विवरण अनुसार मतदाता नामावली सच्याउनु पर्नेछ ।
- (३) निर्वाचन अधिकृतले उपदफा (१) र (२) बमोजिम संशोधन गरिएको अनुसूची-३ बमोजिमको दुई प्रति मतदाता नामावली तयार गरी एक प्रति निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।
२२. मतदाताको विरोधमा उजुरी दिने : (१) दफा २१ बमोजिम प्रकाशित संशोधित मतदाता नामावलीमा नाम समावेश भएको मतदाताको विरोध गरी अर्को कुनै मतदाताले उजुर गर्न चाहेमा दफा १८ को उपदफा (२) को खण्ड (ग) बमोजिम तोकिएको मिति, समय र स्थानमा निर्वाचन अधिकृत समक्ष अनुसूची-८ बमोजिमको उजुरी दिन सक्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम मतदाता नामावलीमा विरोध गर्दा सम्बन्धित निर्वाचनको लागि तयार भएको मतदाता नामावलीमा नाम समावेश भएको मतदाताले मात्र उजुरी दिन सक्नेछ ।
- (३) उपदफा (१) बमोजिमको उजुरी दिन ल्याएमा निर्वाचन अधिकृतले सो उजुरी अनुसूची-९ बमोजिम दर्ता गरी अनुसूची-७ बमोजिमको भरपाई निज उजुरवालालाई दिनु पर्नेछ ।
- (४) उपदफा (१) बमोजिम उजुरी दिने समय समाप्त भएपछि निर्वाचन अधिकृतले उपदफा (३) बमोजिम दर्ता भएका उजुरीहरूको सूची अनुसूची-१० बमोजिम तयार गरी एक प्रति निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा प्रकाशन गर्नु पर्नेछ । यसरी सूचना प्रकाशन गर्दा जुन मतदाताको विरुद्धमा उजुरी परेको हो सो व्यक्तिलाई आफ्नो सबूद वा सफाई प्रस्तुत गर्न मनासिब मौका समेत दिनु पर्नेछ ।
२३. उजुरी सम्बन्धमा जाँचबुझ गर्ने : (१) दफा २२ बमोजिमको उजुरी सम्बन्धमा निर्वाचन अधिकृतले आवश्यक जाँचबुझ गरी निर्णय गर्नु पर्नेछ ।
- (२) निर्वाचन अधिकृतले प्रमाण नभएको उजुरी उपर कुनै कारवाही गर्नु पर्ने छैन ।
२४. अन्तिम मतदाता नामावली तयार गर्ने : निर्वाचन अधिकृतले दफा २२ बमोजिम परेको उजुरीका सम्बन्धमा दफा २३ बमोजिम जाँचबुझ गरी अनुसूची-३ बमोजिमको अन्तिम मतदाता नामावली पाँच प्रति तयार गर्नु पर्नेछ ।
२५. अन्तिम मतदाता नामावली प्रकाशन गर्ने : (१) निर्वाचन अधिकृतले दफा २४ बमोजिम तयार भएको अन्तिम मतदाता नामावलीमध्ये एक प्रति निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा प्रकाशन गरी अनुसूची-४ बमोजिम मुचुल्का गर्नु पर्नेछ ।

(२) निर्वाचन अधिकृतले यस दफा बमोजिम प्रकाशन गरेको अन्तिम मतदाता नामावलीको दुई प्रति सम्बन्धित निर्वाचन कार्यालयलाई दिनु पर्नेछ ।

२६. अन्तिम मतदाता नामावलीमा थपघट तथा हेरफेर गर्न नहुने : दफा २५ बमोजिम अन्तिम मतदाता नामावली प्रकाशन गरेपछि कुनै प्रकारको थपघट वा हेरफेर गर्नु हुँदैन ।

परिच्छेद-७

निर्वाचन कार्यक्रम सम्बन्धी व्यवस्था

२७. निर्वाचन कार्यक्रम तयार गर्ने : (१) गाउँ कार्यपालिका वा नगर कार्यपालिकाको महिला र दलित वा अल्पसङ्ख्यक सदस्यको निर्वाचन तथा जिल्ला समन्वय समितिको निर्वाचनको लागि निर्वाचन अधिकृतले निर्वाचन कार्यक्रम तयार गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम निर्वाचन कार्यक्रम तयार गर्दा देहाय बमोजिमका कार्यक्रम क्रमबद्ध रूपमा उल्लेख गरी त्यस्तो कार्यक्रम सञ्चालन गरिने मिति, समय र स्थान समेत तोक्नु पर्नेछ :-

- (क) मतदाता नामावली प्रकाशन गर्ने,
- (ख) मतदाता नामावलीमा नाम समावेश गर्न तथा नाम, थर, उमेर, पद आदि विवरण सच्याउन दरखास्त दिने,
- (ग) संशोधित मतदाता नामावली प्रकाशन गर्ने,
- (घ) संशोधित मतदाता नामावलीमा उल्लिखित मतदाताको विरोधमा उजुरी दिने,
- (ङ) खण्ड (घ) बमोजिमको उजुरी उपर जाँचबुझ गर्ने,
- (च) अन्तिम मतदाता नामावली प्रकाशन गर्ने,
- (छ) उम्मेदवारको मनोनयन पत्र दर्ता गर्ने,
- (ज) मनोनयन पत्र दर्ता भएका उम्मेदवारको सूची प्रकाशन गर्ने,
- (झ) उम्मेदवारको विरोधमा उजुरी दिने,
- (ञ) मनोनयन पत्रको जाँच र उजुरी उपर निर्णय गर्ने,
- (ट) उम्मेदवारको नामावली प्रकाशन गर्ने,
- (ठ) उम्मेदवारले नाम फिर्ता लिने,
- (ड) उम्मेदवारको अन्तिम नामावली प्रकाशन गर्ने,
- (ढ) उम्मेदवारलाई निर्वाचन चिन्ह प्रदान गर्ने, र
- (ण) मतदान गर्ने ।

२८. निर्वाचन कार्यक्रम प्रकाशन गर्ने : (१) आयोगले ऐनको दफा ५ बमोजिम प्रकाशन गरेको निर्वाचन कार्यक्रम अनुसार निर्वाचन अधिकृतले अनुसूची-११ बमोजिमको ढाँचामा निर्वाचन कार्यक्रम तयार गरी आफ्नो कार्यालयमा प्रकाशन गरी अनुसूची-१२ बमोजिमको ढाँचामा त्यसको मुचुल्का गर्नु पर्नेछ ।

(२) गाउँ कार्यपालिका वा नगर कार्यपालिकाको महिला र दलित वा अल्पसङ्ख्यक सदस्यको निर्वाचनको लागि गाउँसभा वा नगरसभाको निर्वाचनको अन्तिम परिणाम घोषणा भएको तीन दिनभित्र निर्वाचन अधिकृतले दफा २७ को उपदफा (२) बमोजिम तयार गरिएको निर्वाचन कार्यक्रम प्रकाशन गर्नु पर्नेछ । यसरी निर्वाचन कार्यक्रम तयार गर्दा गाउँसभा वा नगरसभाको निर्वाचनको अन्तिम परिणाम प्राप्त भएको मितिले पन्ध्र दिनभित्र निर्वाचन सम्पन्न भईसक्ने गरी तयार गर्नु पर्नेछ ।

स्पष्टीकरण : यस उपदफाको प्रयोजनको लागि गाउँसभा वा नगरसभाको सबै पदमा निर्विरोध निर्वाचन भएमा मतदानको लागि तोकिएको मितिमा निर्वाचन परिणाम घोषणा भएको मानिनेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम निर्वाचन अधिकृतले निर्वाचन कार्यक्रम प्रकाशन गरेको जानकारी सम्भव भएसम्म सम्बन्धित गाउँसभा वा नगरसभामा प्रतिनिधित्व गर्ने सम्बन्धित दलको कार्यालयलाई दिनु पर्नेछ ।

(४) मुख्य निर्वाचन अधिकृतले जिल्ला भित्रका सबै स्थानीय तहको अन्तिम निर्वाचन परिणाम प्राप्त भए पछि जिल्ला समन्वय समितिको निर्वाचन प्रयोजनको लागि तीन दिनभित्र दफा २७ को उपदफा (२) बमोजिमको निर्वाचन कार्यक्रम प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।

(५) उपदफा (४) बमोजिम निर्वाचन अधिकृतले निर्वाचन कार्यक्रम प्रकाशन गरेको जानकारी सम्भव भएसम्म सम्बन्धित जिल्ला सभामा प्रतिनिधित्व गर्ने सम्बन्धित दलको कार्यालयलाई दिनु पर्नेछ ।

परिच्छेद-८

निर्वाचन प्रणाली

२९. गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको निर्वाचन प्रणाली : (१) अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, प्रमुख, उपप्रमुख, वडा अध्यक्ष, महिला वडा सदस्य र दलित महिला वडा सदस्यको निर्वाचनमा गोप्य मतदानको प्रकृयाद्वारा एक पद एक मतको आधारमा पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली अपनाइनेछ ।

(२) गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको दुई जना वडा सदस्यको निर्वाचनमा गोप्य मतदानको प्रकृयाद्वारा दुई जना उम्मेदवारलाई दिइने एक एक मतको आधारमा सबैभन्दा बढी मत ल्याउने दुई जना निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली अपनाइनेछ ।

(३) गाउँ कार्यपालिका तथा नगर कार्यपालिकाका महिला सदस्यको निर्वाचनमा सम्बन्धित गाउँ सभा वा नगर सभाका सदस्यले आफूमध्येबाट गोप्य मतदानको प्रकृयाद्वारा गाउँ कार्यपालिकाको हकमा चार जना उम्मेदवारलाई दिने एक एक मतको आधारमा सबैभन्दा बढी मत ल्याउने चार जना र नगर कार्यपालिकाको हकमा पाँच जना उम्मेदवारलाई दिने एक एक मतको आधारमा सबैभन्दा बढी मत ल्याउने पाँच जना निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली अपनाइनेछ ।

(४) गाउँ कार्यपालिका तथा नगर कार्यपालिकाका दलित वा अल्पसङ्ख्यक समुदायबाट हुने सदस्यको निर्वाचनमा सम्बन्धित गाउँसभा वा नगरसभाका सदस्यले गोप्य मतदानको प्रकृयाद्वारा गाउँ कार्यपालिकाको हकमा दुई जना उम्मेदवारलाई दिने एक एक मतको आधारमा सबै भन्दा बढी मत ल्याउने दुई जना र नगर कार्यपालिकाको हकमा तीन जना उम्मेदवारलाई दिने एक एक मतको आधारमा सबैभन्दा बढी मत ल्याउने तीन जना निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली अपनाइनेछ ।

३०. जिल्ला समन्वय समितिको निर्वाचन प्रणाली : (१) जिल्ला समन्वय समितिको प्रमुख र उपप्रमुखको निर्वाचनमा सम्बन्धित जिल्ला सभाका सदस्यले गोप्य मतदानको प्रकृयाद्वारा एक पद एक मतको आधारमा मतदान गरी सम्बन्धित जिल्ला भित्रका गाउँ सभा वा नगर सभाका सदस्यहरू मध्येबाट सबै भन्दा बढी मत ल्याउने एक एक जना निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली अपनाइनेछ ।

(२) जिल्ला समन्वय समितिको सदस्यको निर्वाचनमा कम्तीमा तीन जना महिला, कम्तीमा एक जना दलित वा अल्पसङ्ख्यक समुदायका व्यक्ति सहित सम्बन्धित जिल्ला सभाले निर्धारण गरेको सङ्ख्यामा बढीमा सात जना सदस्य निर्वाचित गर्नु पर्नेछ, र सोको लागि सम्बन्धित जिल्ला सभाका सदस्यले सम्बन्धित जिल्ला भित्रका गाउँ सभा वा नगर सभाका सदस्यहरू मध्येबाट गोप्य मतदानको आधारमा जति जना निर्वाचित गर्नु पर्ने हो त्यति जनालाई दिएको एक एक मतको आधारमा सबै भन्दा बढी मत ल्याउने त्यति नै सङ्ख्याका उम्मेदवार निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली अपनाइनेछ ।

परिच्छेद-९

उम्मेदवारको योग्यता तथा मनोनयन

३१. उम्मेदवारको योग्यता : (१) कुनै व्यक्ति अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, प्रमुख, उपप्रमुख, वडा अध्यक्ष, वडा सदस्य, महिला वडा सदस्य तथा दलित महिला वडा सदस्य पदको लागि उम्मेदवार हुन देहायको योग्यता पूरा गरेको हुनु पर्नेछ :-

- (क) नेपालको नागरिक,
- (ख) एक्काईस वर्ष उमेर पूरा भएको,
- (ग) अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, प्रमुख वा उपप्रमुख पदको लागि सम्बन्धित गाउँपालिका वा नगरपालिकाको कुनै वडाको तथा वडा अध्यक्ष र वडा सदस्यको पदको लागि सम्बन्धित वडाको अन्तिम मतदाता नामावलीमा नाम समावेश भएको,
- (घ) कुनै कानूनले अयोग्य नभएको ।

(२) गाउँ कार्यपालिका वा नगर कार्यपालिकाको महिला सदस्य पदको लागि सम्बन्धित गाउँसभा वा नगरसभाको सदस्य भएको महिला उम्मेदवार हुन सक्नेछन् ।

(३) गाउँ कार्यपालिका वा नगर कार्यपालिकाको दलित वा अल्पसङ्ख्यक सदस्य पदको लागि उम्मेदवार हुन देहायको योग्यता पूरा गरेको हुनु पर्नेछ :-

- (क) नेपालको नागरिक,
- (ख) एक्काईस वर्ष उमेर पूरा भएको,
- (ग) सम्बन्धित गाउँपालिका वा नगरपालिकाको कुनै वडाको अन्तिम मतदाता नामावलीमा नाम समावेश भएको दलित वा अल्पसङ्ख्यक समुदायको व्यक्ति,
- (घ) कुनै कानूनले अयोग्य नभएको ।

(४) जिल्ला समन्वय समितिको प्रमुख, उपप्रमुख वा सदस्य पदको लागि सम्बन्धित जिल्ला भित्रका गाउँसभा वा नगरसभाको सदस्य उम्मेदवार हुन सक्नेछ ।

३२. उम्मेदवारको अयोग्यता : देहायको व्यक्ति निर्वाचनमा उम्मेदवार हुन योग्य हुने छैन :-

- (क) दफा ३१ बमोजिमको योग्यता नभएको,
- (ख) गैर नेपाली नागरिक,
- (ग) नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार तथा नेपाल सरकार वा प्रदेश सरकारको स्वामित्व वा नियन्त्रणमा रहेको वा नेपाल सरकारबाट अनुदान प्राप्त संस्थामा पारिश्रमिक पाउने गरी बहाल रहेको,
- (घ) कुनै स्थानीय तह वा स्थानीय तहको स्वामित्व वा नियन्त्रणमा रहेको वा स्थानीय तहबाट अनुदान प्राप्त संस्थामा पारिश्रमिक पाउने गरी बहाल रहेको,
- (ङ) निर्वाचन सम्बन्धी प्रचलित कानून बमोजिम सजाय पाई त्यस्तो सजाय भोगिसकेको मितिले दुई वर्ष भुक्तान नगरेको,
- (च) भ्रष्टाचार, जबरजस्ती करणी, मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार, लागूऔषध विक्री वितरण तथा निकासी वा पैठारी, सम्पत्ति शुद्धीकरण, राहदानी दुरुपयोग, अपहरण सम्बन्धी कसूर वा नैतिक पतन देखिने अन्य फौजदारी कसूरमा सजाय पाई वा कुनै कसूरमा जन्मकैद वा बीस वर्ष वा सो भन्दा बढी कैदको सजाय पाई त्यस्तो फैसला अन्तिम भएको,
- (छ) सङ्गठित अपराध सम्बन्धी कसूरमा कैदको सजाय पाई वा कर्तव्य ज्यान सम्बन्धी कसूरमा बीस वर्षभन्दा कम कैदको सजाय पाई त्यस्तो सजाय भुक्तान गरेको मितिले छ वर्ष पूरा नभएको,

- (ज) जातीय भेदभाव तथा छुवाछुत, बोक्सी वा बहुविवाह सम्बन्धी कसूरमा कैदको सजाय पाई त्यस्तो सजाय भुक्तान गरेको मितिले तीन वर्ष पूरा नभएको,
 - (झ) खण्ड (च) र (छ) मा उल्लिखित कसूर बाहेक अन्य कसूरमा पाँच वर्ष वा सो भन्दा बढी कैदको सजाय पाई त्यस्तो सजाय भुक्तान गरेको मितिले छ वर्ष पूरा नभएको,
 - (ञ) प्रचलित कानून बमोजिम कालोसूचीमा रहेकोमा सो अवधिभर,
 - (ट) कैदमा बसेकोमा कैद बसेको अवधिभर,
 - (ठ) मानसिक सन्तुलन ठीक नभएको,
 - (ड) संविधानको धारा २९१ बमोजिम विदेशको स्थायी आवासीय अनुमतिपत्र लिएको,
 - (ढ) कुनै लाभको पद धारण गरेको,
- स्पष्टीकरण** : यस खण्डको प्रयोजनको लागि “लाभको पद” भन्नाले सरकारी कोषबाट पारिश्रमिक वा आर्थिक सुविधा पाउने जुनसुकै पद सम्भन्तु पर्छ ।
- (ण) प्रतिनिधि सभा सदस्य वा प्रदेश सभा सदस्यको समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली तर्फको उम्मेदवारको बन्दसूचीमा नाम कायम रहेको,
 - (त) प्रचलित कानूनले अयोग्य भएको ।

३३. उम्मेदवारको उमेरको गणना : निर्वाचनमा उम्मेदवार हुनको लागि मनोनयनपत्र दर्ता गर्ने मितिसम्ममा एक्काईस वर्ष उमेर पूरा गरेको हुनु पर्नेछ ।

३४. एउटा पदमा मात्र उम्मेदवार हुने : कुनै पनि व्यक्ति मतदाता नामावलीमा आफ्नो नाम दर्ता भएको स्थानबाट एउटा पदमा मात्र उम्मेदवार हुन सक्नेछ ।

३५. मनोनयन पत्र दाखिला गर्ने : (१) निर्वाचनमा उम्मेदवार हुन चाहने दफा ३२ बमोजिम अयोग्यता नभएको तथा गाउँपालिका वा नगरपालिकाको कुनै पदको निर्वाचनको लागि उम्मेदवार हुन योग्यता पुगेको व्यक्तिले नियमावलीको अनुसूची-१ बमोजिमको मनोनयनपत्र दाखिला गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको मनोनयनपत्रमा मनोनयनपत्र दर्ता गर्ने मिति सम्ममा अठार वर्ष उमेर पूरा भएको देहाय बमोजिमको एकजना मतदाताले प्रस्ताव गरी र अर्को एक जना मतदाताले समर्थन गर्नु पर्नेछ :-

- (क) वडा अध्यक्ष र वडा सदस्यको लागि सम्बन्धित वडाको अन्तिम मतदाता नामावलीमा नाम समावेश भएको व्यक्ति,
- (ख) अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, प्रमुख वा उपप्रमुखको लागि सम्बन्धित गाउँपालिका वा नगरपालिकाको कुनै वडाको अन्तिम मतदाता नामावलीमा नाम समावेश भएको व्यक्ति,
- (ग) गाउँ कार्यपालिका वा नगर कार्यपालिकाको महिला तथा दलित वा अल्पसङ्ख्यक समुदायबाट हुने सदस्यको लागि सम्बन्धित गाउँ सभा वा नगर सभाको सदस्य,
- (घ) जिल्ला समन्वय समितिको प्रमुख, उपप्रमुख वा सदस्यको लागि सम्बन्धित जिल्ला सभाको सदस्य ।

(३) उपदफा (१) र (२) बमोजिम उम्मेदवार मनोनयन गरी प्रस्ताव गर्ने र सो प्रस्तावको समर्थन गर्ने व्यक्तिले मनोनयन पत्रमा आफ्नो मतदाता सम्बन्धी विवरण खोली सहीछाप समेत गर्नु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (१) र (२) बमोजिम कुनै व्यक्तिलाई मनोनयन गरिएको अवस्थामा निजले मनोनयनपत्रमा आफ्नो मञ्जुरी लेखी दस्तखत समेत गर्नु पर्नेछ ।

(५) उपदफा (१) र (२) बमोजिम उम्मेदवार मनोनयन गरिने व्यक्तिलाई बढीमा अलग-अलग दुईवटा मनोनयनपत्रद्वारा मनोनयन गर्न सकिनेछ ।

(६) यस दफा बमोजिम मनोनयन पत्र दाखिला गर्दा सम्बन्धित उम्मेदवारले गरेको अनुसूची-१३ बमोजिमको स्वघोषणा समेत पेश गर्नु पर्नेछ ।

(७) उपदफा (६) बमोजिमको स्वघोषणा गलत प्रमाणित भएमा सोको सम्पूर्ण जिम्मेवारी सम्बन्धित उम्मेदवारको हुनेछ ।

३६. उम्मेदवारले धरौटी राख्ने : (१) दफा ३५ बमोजिम उम्मेदवारको मनोनयनपत्र दाखिला गर्दा देहाय बमोजिमको रकम धरौटी राख्नु पर्नेछ :-

- (क) वडा सदस्य पदको लागि पाँच सय रुपैयाँ,
- (ख) वडा अध्यक्ष पदको लागि एक हजार रुपैयाँ,
- (ग) अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, प्रमुख वा उपप्रमुख पदको लागि एक हजार पाँच सय रुपैयाँ,
- (घ) गाउँ कार्यपालिका वा नगर कार्यपालिकाको सदस्य पदको लागि पाँच सय रुपैयाँ,
- (ङ) जिल्ला समन्वय समितिको सदस्य पदको लागि एकहजार पाँचसय रुपैयाँ,
- (च) जिल्ला समन्वय समितिको प्रमुख वा उपप्रमुख पदको लागि दुईहजार रुपैयाँ ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि महिला र दलित वा अल्पसङ्ख्यक समुदाय वा आर्थिक रुपले विपन्न व्यक्तिको हकमा धरौटी रकममा पचास प्रतिशत छुट हुनेछ ।

स्पष्टीकरण : यस उपदफाको प्रयोजनका लागि “आर्थिक रुपले विपन्न व्यक्ति” भन्नाले वार्षिक पारिवारिक आय पचासहजार रुपैयाँभन्दा कम भएको भनी सम्बन्धित स्थानीय तहले सिफारिस गरेको व्यक्ति सम्झनु पर्छ ।

(३) कुनै एउटा पदको निर्वाचनमा एक व्यक्तिलाई उम्मेदवार मनोनयन गर्नको लागि एकभन्दा बढी मनोनयनपत्र दाखिला गर्नु परेमा एउटा मनोनयनपत्रको लागि मात्र धरौटी राख्नु पर्नेछ ।

(४) मनोनयनपत्र दर्ता गर्दा धरौटी वापतको रकम आयोगले तोकेको धरौटी खातामा जम्मा गर्न वा निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा नगद जम्मा गर्न सकिनेछ ।

(५) उपदफा (४) बमोजिम धरौटी राखेको बैंक भौचर वा नगदी रसिद मनोनयनपत्र साथ संलग्न गर्नु पर्नेछ ।

३७. दलको औपचारिक पत्र पेश गर्नु पर्ने : (१) दलको तर्फबाट उम्मेदवार मनोनयनको औपचारिक पत्र प्रदान गर्ने अधिकार पाएको सो दलको केन्द्रीय कार्यकारिणी समिति वा सो सरहको समिति वा प्रदेश समितिको पदाधिकारीको नाम, थर, पद र निजको दस्तखतको नमूना उल्लेख भएको अनुसूची-१४ बमोजिमको पत्र सो दलको केन्द्रीय कार्यकारिणी समितिको प्रमुख पदाधिकारी वा निजले तोकेको पदाधिकारीले प्रमाणित गरी उम्मेदवारको मनोनयन पत्र दाखिला गर्ने मितिभन्दा कम्तीमा पन्ध्र दिन अगावै आयोगलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको दलको तर्फबाट मनोनयनको औपचारिक पत्र प्रदान गर्ने अधिकार पाएको पदाधिकारीको विवरण र दस्तखतको नमूना आयोगले मनोनयनपत्र दर्ता गर्न तोकिएको मिति अगावै सम्बन्धित निर्वाचन अधिकृतलाई उपलब्ध गराई सक्नु पर्नेछ ।

(३) दलको तर्फबाट उम्मेदवार हुने व्यक्तिले सो दलले निजलाई उम्मेदवार मनोनयन गरेको नियमावलीको अनुसूची-२ बमोजिमको औपचारिक पत्र मनोनयन पत्र साथ संलग्न गर्नु पर्नेछ । त्यस्तो औपचारिक पत्र उपदफा (१) र (२) मा उल्लेख गरिएको सम्बन्धित दलको तर्फबाट मनोनयनको औपचारिक पत्र प्रदान गर्ने व्यक्तिले प्रमाणित गरेको हुनु पर्नेछ ।

(४) दलको तर्फबाट उम्मेदवार हुने व्यक्तिको हकमा यस दफा बमोजिमको रीत नपुऱ्याई मनोनयनपत्र दाखिला भएमा त्यस्तो उम्मेदवारलाई सो दलको उम्मेदवारको रुपमा मान्यता दिइने छैन ।

३८. मनोनयनपत्र दाखिला गर्ने आधिकारिक व्यक्ति : उम्मेदवार हुने व्यक्ति, निजले मनोनयनपत्र दर्ता गराउनको लागि अनुसूची-१५ बमोजिम वारेस मुकरर गरेको प्रतिनिधि, उम्मेदवारको प्रस्तावक वा समर्थकले उम्मेदवारको मनोनयन पत्र निर्वाचन अधिकृत समक्ष दाखिला गर्नु पर्नेछ ।

३९. मनोनयनपत्र दाखिला गर्दा पूरा गर्नु पर्ने कार्यविधि : (१) मनोनयनपत्र दाखिला गर्दा देहायका कार्यविधि पूरा भएको हुनु पर्नेछ :-

- (क) मनोनयनपत्रमा मनोनीत उम्मेदवार, प्रस्तावक र समर्थकको सहीछाप भएको हुनु पर्ने,
- (ख) प्रस्तावक वा समर्थक दोहोरिन नहुने,

उदाहरणार्थ: कुनै एक जना व्यक्ति गाउँपालिका वा नगरपालिकाको हकमा अध्यक्ष वा प्रमुख एक, उपाध्यक्ष वा उपप्रमुख एक, वडा अध्यक्ष एक, महिला वडा सदस्य एक, दलित महिला वडा सदस्य एक र वडा सदस्य दुई जना सम्मका लागि उम्मेदवारको प्रस्तावक वा समर्थक हुन सक्नेछ । उल्लिखित पदका लागि प्रस्तावक वा समर्थक भैसकेको व्यक्ति सोही पदका अन्य उम्मेदवारको लागि प्रस्तावक वा समर्थक हुन पाउने छैन ।

- (ग) मनोनीत उम्मेदवार स्वयं अन्य उम्मेदवारको प्रस्तावक वा समर्थक हुनु नहुने,
- (घ) दलको उम्मेदवारको हकमा अध्यक्ष र उपाध्यक्ष, प्रमुख र उपप्रमुख तथा जिल्ला समन्वय समितिको प्रमुख र उपप्रमुख मध्ये पचास प्रतिशत महिला उम्मेदवार हुनु पर्ने,

तर दलले एकजना मात्र उम्मेदवारी दिएमा यो व्यवस्था लागू हुने छैन ।

- (ङ) मनोनयनपत्र साथ देहायका कागजात वा विवरण संलग्न हुनु पर्ने :-

- (१) नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,
- (२) वडा अध्यक्ष र वडा सदस्य पदको लागि सम्बन्धित वडाको मतदाता नामावलीमा नाम समावेश भएको निस्सा,
- (३) दलित महिला वडा सदस्य पदको लागि सम्बन्धित गाउँपालिका, नगरपालिका वा अधिकार प्राप्त निकायले दिएको दलित समुदायको व्यक्ति भएको प्रमाणित हुने निस्सा,
- (४) अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, प्रमुख र उपप्रमुखको लागि सम्बन्धित गाउँपालिका वा नगरपालिकाको कुनै वडाको मतदाता नामावलीमा नाम समावेश भएको निस्सा,
- (५) गाउँ कार्यपालिका वा नगर कार्यपालिकाको महिला सदस्य पदको लागि सम्बन्धित गाउँसभा वा नगरसभाको सदस्य रहेको निस्सा,
- (६) गाउँ कार्यपालिका वा नगर कार्यपालिकाको दलित वा अल्पसङ्ख्यक समुदायबाट हुने सदस्य पदको लागि सम्बन्धित गाउँपालिका वा नगरपालिकाको कुनै वडाको अन्तिम मतदाता नामावलीमा नाम समावेश भएको निस्सा,
- (७) गाउँ कार्यपालिका, नगर कार्यपालिका वा जिल्ला समन्वय समितिको दलित वा अल्पसङ्ख्यक सदस्य पदको लागि सम्बन्धित गाउँपालिका, नगरपालिका वा अधिकार प्राप्त निकायले दिएको दलित वा अल्पसङ्ख्यक समुदायको व्यक्ति भएको प्रमाणित हुने निस्सा,
- (८) जिल्ला समन्वय समितिको प्रमुख, उपप्रमुख र सदस्य पदको लागि सम्बन्धित जिल्लाभित्रका गाउँसभा वा नगरसभाको सदस्य रहेको निस्सा,
- (९) धरौटी राखेको बैंक भौचर वा नगदी रसिद,
- (१०) दलको उम्मेदवारको हकमा सो दलले प्रदान गरेको औपचारिक पत्र,
- (११) उम्मेदवारी दिँदा नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार वा नेपाल सरकार वा प्रदेश सरकारको स्वामित्व वा नियन्त्रणमा रहेको वा नेपाल सरकारबाट अनुदान प्राप्त संस्था वा कुनै स्थानीय तह वा स्थानीय तहको स्वामित्व वा

नियन्त्रणमा रहेको वा स्थानीय तहबाट अनुदान प्राप्त संस्थामा पारिश्रमिक पाउने गरी बहाल रहेको भए त्यस्तो पदबाट राजिनामा दिएको निस्सा ,

(१२) दफा ३५ को उपदफा (६) बमोजिमको स्वघोषणा,

४०. मनोनयनपत्र दर्ता गर्ने : (१) निर्वाचन अधिकृतले निर्वाचन कार्यक्रमको सूचनामा उल्लिखित मिति र समयमा आफू समक्ष दर्ताको लागि दाखिला भएका मनोनयनपत्र दर्ता गर्नु अघि दफा ३९ मा उल्लिखित आधारमा मनोनयनपत्रको जाँच गरी मनोनयनपत्र रीत पुगेको छ, छैन हेरी रीत पुगेको मनोनयनपत्र दर्ता गर्नु पर्नेछ र रीत नपुगेको जति सच्याउन लगाउनु पर्नेछ ।

(२) कसैले रीत नपुगेको व्यहोरा नसच्याई मनोनयनपत्र दर्ता गराउन चाहेमा रीत नपुगेको र सो नसच्याई दर्ता गराउन चाहेको व्यहोरा मनोनयनपत्रमा उल्लेख गरी सो मनोनयनपत्र दर्ता गरिदिनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम मनोनयनपत्रको रीत नपुगेको व्यहोरा अनुसूची-१६ बमोजिमको सूचनामा उल्लेख गरी सो सूचना मनोनयनपत्र दर्ता गराउने व्यक्तिलाई दिनु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (१) वा (२) बमोजिम निर्वाचन अधिकृतले मनोनयनपत्र दर्ता गर्दा अनुसूची-१७ बमोजिमको दर्ता किताबमा दर्ता गरी त्यस्तो मनोनयनपत्र दर्ता गरेको नियमावलीको अनुसूची-३ बमोजिमको निस्सा मनोनयनपत्र दर्ता गराउने व्यक्तिलाई दिनु पर्नेछ ।

४१. मनोनयनपत्र जाँच गर्ने समयमा उपस्थित हुन सूचना गर्ने : दफा ४० को उपदफा (४) बमोजिम मनोनयनपत्र दर्ता गरेको निस्सा दिँदा सो निस्सामा मनोनयनपत्र जाँच गर्ने समय र स्थानमा उपस्थित हुन मनोनयनपत्र दर्ता गराउने व्यक्तिलाई सूचना दिनु पर्नेछ ।

४२. उम्मेदवारको सूची प्रकाशन गर्ने : (१) निर्वाचन अधिकृतले मनोनयनपत्र दर्ता गर्ने समय समाप्त भएपछि दफा ४० बमोजिम मनोनयनपत्र दर्ता भएका सबै उम्मेदवारको नामावली नियमावलीको अनुसूची-४ बमोजिमको ढाँचामा दुई प्रति तयार गरी एक प्रति निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम उम्मेदवारको नामावली प्रकाशन गर्दा प्रत्येक पदको उम्मेदवारको नामावली अलग अलग प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।

४३. उम्मेदवारको विरोधमा उजुरी दिन सकिने : (१) दफा ४२ बमोजिम प्रकाशित नामावलीमा उल्लिखित मनोनीत उम्मेदवारको योग्यताको सम्बन्धमा अर्को उम्मेदवार वा निजको निर्वाचन प्रतिनिधिले उजुरी दिन चाहेमा नियमावलीको अनुसूची-५ बमोजिमको ढाँचामा निर्वाचन कार्यक्रममा उल्लिखित मिति, समय र स्थानमा निर्वाचन अधिकृत समक्ष उजुरी दिन सक्नेछ ।

(२) कुनै एउटा पदको उम्मेदवारको विरोधमा उपदफा (१) बमोजिम उजुरी गर्ने उम्मेदवार सोही पदको उम्मेदवार हुनु पर्नेछ । कुनै एउटा पदको उम्मेदवारले अर्को कुनै पदको उम्मेदवारको विरोधमा उजुरी गर्न सक्ने छैन ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम उजुरी दर्ता गराउन ल्याएमा निर्वाचन अधिकृतले अनुसूची-१८ बमोजिमको दर्ता किताबमा दर्ता गरी अनुसूची-१९ बमोजिमको भरपाई त्यस्तो उजुरी दर्ता गराउने व्यक्तिलाई दिनु पर्नेछ ।

(४) निर्वाचन कार्यक्रमको सूचनामा उल्लिखित उजुरी दिने म्याद सकिएपछि निर्वाचन अधिकृतले उजुरीको व्यहोरा समेत उल्लेख गरिएको अनुसूची-२० बमोजिमको उजुरीको सूची निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।

४४. सफाइको मौका दिनु पर्ने : (१) दफा ४३ बमोजिम उजुरी दर्ता भएमा सो दफाको उपदफा (४) बमोजिमको उजुरी दर्ताको सूची प्रकाशन गर्दा जसका विरुद्धमा उजुरी दर्ता गरिएको हो सो उम्मेदवारलाई आफ्नो सफाई पेश गर्न मनासिब मौका समेत दिनु पर्नेछ ।

(२) निर्वाचन कार्यक्रममा तोकिएको समयमा उपदफा (१) बमोजिमको सूचना प्रकाशन भए पछि सम्बन्धित उम्मेदवारले सोको सूचना पाएको मानिनेछ ।

४५. मनोनयनपत्र जाँच : (१) दफा ४० बमोजिम दर्ता भएको मनोनयनपत्र जाँच गर्न निर्वाचन कार्यक्रमको सूचनामा तोकिएको मिति, समय र स्थानमा उम्मेदवार वा निजको प्रस्तावक, समर्थक वा निजले लिखित रुपमा अधिकार दिएको एकजना प्रतिनिधि उपस्थित हुनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) मा उल्लेख गरिएका व्यक्तिको उपस्थितिमा निर्वाचन अधिकृतले त्यस्ता सम्पूर्ण उम्मेदवारको मनोनयनपत्र जाँच गर्नु पर्नेछ ।

तर त्यसरी उपस्थित हुनुपर्ने कुनै उम्मेदवार वा निजको प्रस्तावक, समर्थक वा प्रतिनिधि उपस्थित नभएमा पनि मनोनयनपत्र जाँच गर्न र त्यस सम्बन्धमा कानून बमोजिम निर्णय गर्न यस उपदफाले बाधा पुऱ्याएको मानिने छैन ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम मनोनयनपत्रको जाँच गर्दा निर्वाचन अधिकृतले कुनै मनोनयनपत्र रीत नपुगेको देखेमा त्यस्तो मनोनयनपत्र खारेज गर्नु पर्नेछ ।

(४) निर्वाचन अधिकृतले उपदफा (२) बमोजिम मनोनयनपत्रको जाँच गर्दा कुनै व्यक्तिको एकभन्दा बढी मनोनयनपत्र दर्ता भएकोमा त्यस्ता मनोनयनपत्रहरू रीतपूर्वक देखिएमा सम्बन्धित उम्मेदवार वा निजको प्रतिनिधिलाई कुनै एउटा मनोनयनपत्र कायम गर्न लगाई अर्को मनोनयनपत्र खारेज गर्नु पर्नेछ ।

तर सम्बन्धित उम्मेदवार वा निजको प्रतिनिधि उपस्थित नभएमा निर्वाचन अधिकृतले पहिले दर्ता भएको मनोनयनपत्र कायम गरी अर्को मनोनयनपत्र खारेज गर्नु पर्नेछ ।

(५) उपदफा (१) बमोजिम मनोनयनपत्रको जाँच गर्दा कानून बमोजिम रीत पुगेका मनोनयनपत्र स्वीकृत गर्नु पर्नेछ ।

(६) देहायको अवस्थामा निर्वाचन अधिकृतले यस दफा बमोजिम गर्नु पर्ने मनोनयनपत्रको जाँच सम्बन्धी कारवाही स्थगित गर्न सक्नेछ :-

- (क) मनोनयनपत्र जाँच गर्ने समयमा हुलदङ्गा लगायत अन्य असामान्य परिस्थिति उत्पन्न भएमा, वा
- (ख) प्राकृतिक विपद्को कारणले काबुबाहिरको परिस्थिति उत्पन्न भएमा ।

(७) उपदफा (६) बमोजिमको अवस्थामा मनोनयनपत्र जाँच गर्ने कार्य स्थगित गर्नु परेमा निर्वाचन अधिकृतले मनोनयनपत्र जाँच गर्ने कार्य स्थगित गर्नु परेको कारण समेत उल्लेख गरी मनोनयनपत्र जाँच गर्न तोकिएको स्थानमा अनुसूची-२१ बमोजिमको सूचना प्रकाशन गर्नु पर्नेछ र सो सूचनामा मनोनयनपत्र जाँच गर्ने मिति, समय र स्थान तोक्नु पर्नेछ ।

(८) उपदफा (६) बमोजिम मनोनयनपत्र जाँच गर्ने काम स्थगित गर्दा केही मनोनयनपत्रको जाँच गर्ने कार्य पूरा भइसकेको रहेछ भने पुनः तोकिएको मिति, समय र स्थानमा जाँच गर्न बाँकी रहेका मनोनयनपत्रको मात्र जाँच गर्नु पर्नेछ ।

४६. उजुरीमा निर्णय गर्ने : दफा ४० बमोजिम मनोनयन पत्र दर्ता भएका कुनै उम्मेदवारको योग्यता नभएको वा मनोनयनपत्रको रीत नपुगेको भनी दफा ४३ बमोजिम कुनै उजुरी दर्ता भएको रहेछ भने निर्वाचन अधिकृतले दफा ४५ बमोजिम मनोनयनपत्रको जाँच गर्दा सो उजुरीको सम्बन्धमा समेत आवश्यक जाँचबुझ गरी सो उजुरी उपर निर्णय गर्नु पर्नेछ ।

४७. मनोनयनपत्र बदर हुने : निर्वाचन अधिकृतले दफा ४५ बमोजिम मनोनयनपत्रको जाँच गर्दा देहाय बमोजिमको अवस्थाको मनोनयनपत्र बदर गर्नु पर्नेछ :-

- (क) संविधान, ऐन र दफा ३१ बमोजिम उम्मेदवारको योग्यता नभएमा,
- (ख) दफा ३२ बमोजिम उम्मेदवार अयोग्य भएमा,
- (ग) उम्मेदवार हुने व्यक्तिको मञ्जुरी नभएमा वा निजको वा निजको प्रस्तावक र समर्थकको सहीछाप नभएमा वा कीर्ते सहीछाप भएमा,
- (घ) ऐनको दफा ५ को उपदफा (२) बमोजिम मनोनयनपत्र दर्ता गर्न तोकिएको समयभित्र मनोनयनपत्र दाखिला नभएमा,
- (ङ) दफा ३५, ३७ र ३८ मा लेखिए बमोजिम मनोनयनपत्र दाखिला नभएमा,
- (च) दफा ३६ बमोजिमको धरौटी नराखेमा,
- (छ) दफा ३९ बमोजिमको कार्यविधि पूरा नगरेमा ।

४८. मनोनयनपत्र बदर नहुने : मनोनयनपत्रको जाँच गर्दा सो मनोनयनपत्रमा रहेको सानोतिनो भूलचुकको कारणले मात्र सो मनोनयनपत्र बदर हुने छैन ।

स्पष्टीकरण : यस दफा र दफा ८४ को उपदफा (२) को प्रयोजनको लागि “सानोतिनो भूलचुक” भन्नाले मतदाता नामावलीमा वा मनोनयनपत्रमा उम्मेदवार, प्रस्तावक, समर्थक, मतदाता वा निजहरूसँग सम्बन्धित व्यक्तिको नाम, थर, उमेर, वतन वा क्रमसङ्ख्याको लेखाई वा छपाई सम्बन्धी अक्षर, मात्रा वा अङ्कको सामान्य त्रुटि सम्झनु पर्छ ।

४९. काम स्थगित गर्न नहुने : दफा ४५ को उपदफा (६) को अवस्थामा बाहेक निर्वाचन अधिकृतले निर्वाचन कार्यक्रमको सूचनामा उल्लिखित मिति, समय र स्थानमा मनोनयनपत्र जाँच गर्ने काम प्रारम्भ नगर्ने वा प्रारम्भ गरिसकेपछि सबै मनोनयनपत्रको जाँच गर्ने कार्य सम्पूर्ण रूपमा समाप्त नगरी बीचमा स्थगित गर्नु हुँदैन ।

५०. नामावली प्रकाशन गर्ने : निर्वाचन अधिकृतले सबै मनोनयनपत्रको जाँच गरी सकेपछि कानून बमोजिम रीत पुगेका मनोनयनपत्र बमोजिमको उम्मेदवारको नामावली नियमावलीको अनुसूची-६ बमोजिमको ढाँचामा तीनप्रति तयार गर्नु पर्नेछ र सो नामावलीको एकप्रति आफ्नो कार्यालयमा प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।

५१. नाम फिर्ता लिन सक्ने : (१) कुनै उम्मेदवारले आफ्नो नाम उम्मेदवारको नामावलीबाट हटाउनको लागि नाम फिर्ता लिन चाहेमा निर्वाचन कार्यक्रममा उम्मेदवारको नाम फिर्ता लिन तोकिएको समयभित्र नियमावलीको अनुसूची-७ बमोजिमको ढाँचामा निर्वाचन अधिकृतलाई लिखित सूचना दिई आफ्नो नाम फिर्ता लिन सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम नाम फिर्ता लिएको सूचना उम्मेदवार आफैले वा निजको निर्वाचन प्रतिनिधिले दाखिला गर्नु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम नाम फिर्ता लिएको सूचना प्राप्त गरेपछि निर्वाचन अधिकृतले त्यस्तो सूचना अनुसूची-२२ बमोजिमको दर्ता किताबमा दर्ता गरी सो सूचना दर्ता गरेको अनुसूची-२३ बमोजिमको निस्सा सूचना दर्ता गराउने व्यक्तिलाई दिनु पर्नेछ ।

(४) कुनै दलको तर्फबाट मनोनयनपत्र दर्ता भएको उम्मेदवारको सम्बन्धमा दफा ३७ को उपदफा (१) बमोजिम तोकिएको त्यस्तो दलको पदाधिकारीले निजको नाम फिर्ता लिने गरी निर्वाचन अधिकृतलाई निर्वाचन कार्यक्रममा उम्मेदवारको नाम फिर्ता लिन तोकिएको समयभित्र लेखी पठाएमा निजलाई उम्मेदवारको रूपमा कायम राखिने छैन ।

५२. सूचना फिर्ता दिन नहुने : दफा ५१ बमोजिम नाम फिर्ता लिएको सूचना निर्वाचन अधिकृत समक्ष दाखिला भइसकेपछि निर्वाचन अधिकृतले सो सूचना निज उम्मेदवारलाई फिर्ता दिन हुँदैन । यसरी नाम फिर्ता लिएको सूचना दाखिला गर्ने उम्मेदवारले सो सूचना फिर्ता लिन वा बदर गर्न सक्ने छैन ।

५३. उम्मेदवारको नाम हटाउने : (१) दफा ५१ बमोजिम पेश भएको उम्मेदवारको नाम फिर्ता लिएको सूचनाको बारेमा निर्वाचन अधिकृत विश्वस्त भएमा निजले नाम फिर्ता लिएको उम्मेदवारको नाम उम्मेदवारको नामावलीबाट हटाइएको निर्णय गर्नु पर्नेछ ।

(२) निर्वाचन कार्यक्रममा उल्लिखित उम्मेदवारले नाम फिर्ता लिन तोकिएको मिति र समय समाप्त भएपछि निर्वाचन अधिकृतले नाम फिर्ता लिएको उम्मेदवारको नाम उम्मेदवारको नामावलीबाट हटाएको अनुसूची-२४ बमोजिमको तीनप्रति सूचना तयार गर्नु पर्नेछ र सो सूचनाको एकप्रति निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।

५४. उम्मेदवारको अन्तिम नामावली प्रकाशन गर्ने : उम्मेदवारले नाम फिर्ता लिने समय समाप्त भएपछि वा दफा ५३ बमोजिम उम्मेदवारको नामावलीबाट नाम हटाएको सूचना प्रकाशन गरिसकेपछि निर्वाचन अधिकृतले कायम रहेका उम्मेदवारको नाम नेपाली वर्णानुक्रम अनुसार उल्लेख गरी नियमावलीको अनुसूची-८ बमोजिमको ढाँचामा तीन प्रति अन्तिम नामावली तयार गर्नु पर्नेछ । त्यस्तो नामावलीको एकप्रति निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा प्रकाशन गरी एक प्रति आयोगमा पठाउनु पर्नेछ ।

५५. निर्विरोध निर्वाचित भएको घोषणा गर्ने : (१) दफा ५४ बमोजिम उम्मेदवारको अन्तिम नामावली प्रकाशन गर्दा कुनै पदका लागि जति जना निर्वाचित हुने हो त्यति नै जना वा सो भन्दा कम उम्मेदवार कायम हुन आएमा निर्वाचन अधिकृतले सो पदमा त्यस्तो उम्मेदवार निर्विरोध निर्वाचित भएको घोषणा गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम घोषणा गर्दा निर्वाचन अधिकृतले नियमावलीको अनुसूची-९ बमोजिमको ढाँचामा घोषणा गर्नु पर्नेछ र सो घोषणाको तीन प्रति तयार गरी त्यसको एकप्रति आफ्नो कार्यालयमा प्रकाशन गरी सोको जानकारी आयोगलाई गराउनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम निर्विरोध निर्वाचित भएको उम्मेदवारलाई सम्बन्धित स्थानीय तहको अन्य पदको निर्वाचन परिणाम प्राप्त भएपछि मात्र निज निर्विरोध निर्वाचित भएको प्रमाणपत्र दिइनेछ ।

(४) उपदफा (३) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कुनै स्थानीय तहको सबै पदमा निर्विरोध निर्वाचन भएमा त्यस्तो स्थानीय तहको लागि मतदान हुन तोकिएको मितिमा निर्वाचनको अन्तिम परिणाम प्राप्त भएको मानिनेछ र त्यसरी निर्विरोध निर्वाचित भएका उम्मेदवारलाई सोही मितिमा प्रमाणपत्र दिइनेछ ।

५६. परिचयपत्र दिने : दफा ५४ बमोजिम उम्मेदवारको अन्तिम नामावलीमा नाम उल्लेख भएको उम्मेदवारलाई निर्वाचन अधिकृतले नियमावलीको अनुसूची-११ बमोजिमको परिचयपत्र दिनु पर्नेछ ।

५७. निर्वाचन चिन्ह प्रदान गर्ने : (१) निर्वाचनका लागि दल र स्वतन्त्र उम्मेदवारलाई प्रदान गर्ने निर्वाचन चिन्ह आयोगले निर्धारण गर्नेछ ।

(२) उम्मेदवारको अन्तिम नामावलीमा कुनै पदमा निर्वाचित हुनुपर्ने भन्दा बढी सङ्ख्यामा उम्मेदवार कायम भएमा निर्वाचन अधिकृतले प्रत्येक उम्मेदवारलाई निर्वाचन चिन्ह प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

(३) यस दफा बमोजिम निर्वाचन चिन्ह प्रदान गर्दा राष्ट्रिय दलको रूपमा मान्यता प्राप्त गरेको दलको उम्मेदवारलाई सम्बन्धित दलले प्राप्त गरेको अनुसूची-२५ बमोजिमको निर्वाचन चिन्ह प्रदान गरिनेछ । त्यसरी प्रदान गरिएको निर्वाचन चिन्ह मतपत्रमा समावेश गर्दा त्यस्तो दलले तत्काल अघि भएको प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचनमा समानुपातिक निर्वाचन प्रणालीतर्फ प्राप्त गरेको मत सङ्ख्याको आधारमा समावेश गरिनेछ ।

तर राष्ट्रिय दलको रूपमा मान्यता प्राप्त गरेको दलबाट छुट्टिई राजनीतिक दल सम्बन्धी ऐन, २०७३ को दफा ३३ को उपदफा (२) बमोजिम नयाँ गठन भएको दलको हकमा त्यस्तो दल निर्वाचन प्रयोजनको लागि आयोगमा दर्ता भएको क्रमको आधारमा मतपत्रमा निर्वाचन चिन्ह समावेश गरिनेछ ।

(४) यस दफा बमोजिम निर्वाचन चिन्ह प्रदान गर्दा राष्ट्रिय दलको रूपमा मान्यता प्राप्त नगरेको दल मध्ये आयोगले तोकेको अवधि भित्र दलको जिल्ला समितिले निर्वाचन कार्यालयमा सम्बन्धित जिल्लाको सङ्गठनात्मक संरचना रहेको विवरण पेश गर्ने अनुसूची-२६ बमोजिमको दलका सो जिल्लाका उम्मेदवारलाई सम्बन्धित दलको निर्वाचन चिन्ह प्रदान गरिनेछ । त्यसरी प्रदान गरिएको निर्वाचन चिन्ह मतपत्रमा समावेश गर्दा त्यस्तो दलले तत्काल अघि भएको प्रतिनिधि सभा सदस्यको निर्वाचनमा समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली तर्फ प्राप्त गरेको मत सङ्ख्याको आधारमा समावेश गरिनेछ ।

तर तत्काल अघि भएको प्रतिनिधि सभाको निर्वाचनमा समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली तर्फ सहभागी नभएको दलको हकमा त्यस्तो दल निर्वाचन प्रयोजनको लागि आयोगमा दर्ता भएको क्रमको आधारमा मतपत्रमा निर्वाचन चिन्ह समावेश गरिनेछ ।

(५) उपदफा (३) र (४) बमोजिमको दलको तर्फबाट महिला वडा सदस्य तथा दलित महिला वडा सदस्य बाहेकका अन्य दुई वडा सदस्य पदका उम्मेदवारलाई निर्वाचन चिन्ह प्रदान गर्दा त्यस्तो उम्मेदवारको नामको वर्णानुक्रमको आधारमा क्रमशः एउटा चिन्ह भएको र दुईवटा चिन्ह भएको निर्वाचन चिन्ह प्रदान गरिनेछ ।

(६) उपदफा (४) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि आयोगले तोकेको अवधि भित्र जिल्ला समितिले निर्वाचन कार्यालयमा सङ्गठनात्मक संरचनात्मक रहेको विवरण पेश नगरेको जिल्लामा त्यस्तो दलका उम्मेदवारलाई अनुसूची-२७ बमोजिमको स्वतन्त्र निर्वाचन चिन्ह मध्येबाट निर्वाचन चिन्ह प्रदान गरिनेछ ।

(७) उपदफा (६) बमोजिमको स्वतन्त्र निर्वाचन चिन्ह मतपत्रमा व्यवस्था गर्दा अध्यक्ष वा प्रमुख, उपाध्यक्ष वा उपप्रमुख, वडा अध्यक्ष, महिला वडा सदस्य, दलित महिला वडा सदस्य र अन्य वडा सदस्यको लागि एउटै लहरमा एउटै चिन्ह रहने गरी व्यवस्था गरिनेछ । यसरी मतपत्रमा निर्वाचन चिन्हको व्यवस्था गर्दा महिला वडा सदस्य र दलित महिला वडा सदस्य बाहेकका अन्य दुई जना वडा सदस्यको हकमा पहिलो कोठामा एउटा चिन्ह र दोस्रो कोठामा दुई वटा चिन्ह राखिनेछ ।

(८) उपदफा (६) बमोजिमको दलको उम्मेदवारलाई निर्वाचन चिन्ह प्रदान गर्दा देहायको क्रमको उम्मेदवारलाई क्रमशः रोज्न लगाई प्रदान गर्नु पर्नेछ :-

- (क) तत्काल अधि भएको प्रतिनिधि सभा सदस्यको निर्वाचनमा समानुपातिक निर्वाचन प्रणालीतर्फ प्राप्त गरेको मतको आधारमा बढी मत प्राप्त गर्ने दलका उम्मेदवारलाई,
- (ख) तत्काल अधि भएको प्रतिनिधि सभा सदस्यको निर्वाचनमा समानुपातिक निर्वाचन प्रणालीतर्फ भाग नलिएको दल स्थानीय तहको निर्वाचन प्रयोजनको लागि आयोगमा दर्ता भएको क्रमको आधारमा पहिले दर्ता भएको दलका उम्मेदवारलाई ।

(९) उपदफा (८) बमोजिम निर्वाचन चिन्ह प्रदान गर्दा त्यस्तो दलको तर्फबाट अध्यक्ष वा प्रमुख पदको उम्मेदवार वा निजको प्रतिनिधिलाई चिन्ह रोज्न लगाई प्रदान गर्नु पर्नेछ र सो दलको तर्फबाट त्यस्तो गाउँपालिका वा नगरपालिकाको अन्य पदका उम्मेदवारलाई समेत सोही चिन्ह प्रदान गर्नु पर्नेछ । यसरी चिन्ह प्रदान गर्दा त्यस्तो दलको तर्फबाट महिला वडा सदस्य तथा दलित महिला वडा सदस्य बाहेकका अन्य दुई वडा सदस्य पदका उम्मेदवारको हकमा नामको वर्णानुक्रमको आधारमा क्रमशः एउटा चिन्ह भएको र दुईवटा चिन्ह भएको निर्वाचन चिन्ह प्रदान गरिनेछ ।

(१०) उपदफा (९) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि त्यस्तो दलको अध्यक्ष वा प्रमुखको उम्मेदवार नभएमा वा निर्वाचन चिन्ह वितरण गर्ने समयमा उपस्थित नभएमा उपाध्यक्ष वा उपप्रमुखलाई, उपाध्यक्ष वा उपप्रमुखको उम्मेदवार समेत नभएमा वा निर्वाचन चिन्ह वितरण गर्ने समयमा उपस्थित नभएमा कुनै वडाको वडाध्यक्षको उम्मेदवारलाई र वडाध्यक्षको उम्मेदवार पनि उपस्थित नभएमा वा निर्वाचन चिन्ह प्रदान गर्ने समयमा उपस्थित नभएमा कुनै वडाको वडा सदस्यको उम्मेदवारलाई रोज्न लगाई निर्वाचन चिन्ह प्रदान गर्नु पर्नेछ र सो दलका अन्य पदका उम्मेदवारलाई समेत सोही निर्वाचन चिन्ह प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

तर कुनै दलको कुनै पनि उम्मेदवार वा निजको प्रतिनिधि उपस्थित नभएमा उपस्थित भएका उम्मेदवार वा निजको प्रतिनिधिले रोजेर बाँकी रहेको चिन्हबाट निर्वाचन अधिकृतले निर्वाचन चिन्ह प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

(११) उपदफा (८), (९) र (१०) बमोजिमका राष्ट्रिय दलको रूपमा मान्यता प्राप्त नगरेको दलको उम्मेदवारलाई निर्वाचन चिन्ह प्रदान गरिसकेपछि स्वतन्त्र रूपमा खडा भएका अध्यक्ष वा प्रमुख, उपाध्यक्ष वा उपप्रमुख, वडा अध्यक्ष, महिला वडा सदस्य, दलित महिला वडा सदस्य र अन्य वडा सदस्यको उम्मेदवारलाई अनुसूची-२७ बमोजिमको निर्वाचन चिन्ह मध्येबाट क्रमशः निर्वाचन चिन्ह प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

(१२) उपदफा (११) बमोजिम निर्वाचन चिन्ह प्रदान गर्दा उम्मेदवार वा निजको प्रतिनिधिलाई चिन्ह रोज्न लगाई निजहरूको रोहवरमा प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

तर निर्वाचन चिन्ह रोज्न लगाउँदा एकभन्दा बढी उम्मेदवारले एउटै चिन्ह रोजेमा त्यस्तो उम्मेदवारको नामको वर्णानुक्रमको आधारमा निर्वाचन चिन्ह प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

(१३) उपदफा (१२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कुनै उम्मेदवार वा निजको प्रतिनिधि उपस्थित नभएमा उपस्थित भएका उम्मेदवार वा निजको प्रतिनिधिले रोजेर बाँकी रहेको चिन्हबाट निर्वाचन अधिकृतले निर्वाचन चिन्ह प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

(१४) कुनै दलले निर्वाचनमा उम्मेदवार मनोनीत नगरेको अवस्थामा समेत सो दललाई प्रदान गरिएको उपदफा (३) वा (४) बमोजिमको निर्वाचन चिन्ह अन्य उम्मेदवारलाई प्रदान गरिने छैन ।

५८. निर्वाचन चिन्ह प्रदान गर्ने तरिका : (१) दफा ५७ बमोजिम निर्वाचन अधिकृतले निर्वाचन चिन्ह प्रदान गर्दा राष्ट्रिय दलको रूपमा मान्यता प्राप्त गरेको दलको उम्मेदवारलाई सो दलले प्राप्त गरेको अनुसूची-२५ निर्वाचन चिन्ह प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

(२) निर्वाचन अधिकृतले राष्ट्रिय दलको रूपमा मान्यता प्राप्त नगरेको दलको उम्मेदवारलाई निर्वाचन चिन्ह प्रदान गर्दा त्यस्तो दललाई प्रदान गरिएको अनुसूची-२६ बमोजिमको निर्वाचन चिन्ह सम्बन्धित जिल्लामा प्रदान गर्न मिल्नेमा सोही निर्वाचन चिन्ह प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि राष्ट्रिय दलको रूपमा मान्यता प्राप्त नगरेको दलको उम्मेदवारले कुनै जिल्लामा दफा ५७ को उपदफा (६) बमोजिम अनुसूची-२६ बमोजिमको

निर्वाचन चिन्ह प्राप्त नगर्ने भएमा त्यस्तो जिल्लामा निर्वाचन अधिकृतले अनुसूची-२७ बमोजिमको चिन्ह मध्येबाट निर्वाचन चिन्ह प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम राष्ट्रिय दलको रूपमा मान्यता प्राप्त नगरेको दलको उम्मेदवारलाई निर्वाचन चिन्ह प्रदान गरिसकेपछि स्वतन्त्र उम्मेदवारलाई अनुसूची-२७ बमोजिमको चिन्ह मध्येबाट निर्वाचन चिन्ह प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

(५) उपदफा (३) र (४) बमोजिम निर्वाचन चिन्ह प्रदान गर्दा अनुसूची-२७ बमोजिमको चिन्ह मध्ये आयोगले सम्बन्धित जिल्लाको मतपत्रमा व्यवस्था गर्ने गरी निर्धारण गरेको लहरसम्मको निर्वाचन चिन्हबाट रोज्न लगाउनु पर्नेछ ।

(६) कुनै उम्मेदवार वा निजको प्रतिनिधि उपस्थित नभएको अवस्थामा दफा ५७ को उपदफा (१०) को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश वा उपदफा (१३) बमोजिम निर्वाचन अधिकृतले निर्वाचन चिन्ह प्रदान गर्दा समेत उपदफा (५) बमोजिम प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

♦(७) राष्ट्रिय दलको रूपमा मान्यता प्राप्त नगरेको दल मध्ये जिल्लागत सङ्गठनात्मक संरचनाको विवरण आयोगमा पेश नगरेको कारण सम्बन्धित जिल्लामा सम्बन्धित दलको निर्वाचन चिन्ह नपाएको कुनै दलको कुनै पदको उम्मेदवारले सम्बन्धित स्थानीय तहमा पाएको अनुसूची-२७ बमोजिमको निर्वाचन चिन्ह अन्य पदको स्वतन्त्र उम्मेदवारलाई सामान्यतया प्रदान गरिने छैन ।

तर उपदफा (५) बमोजिम सम्बन्धित जिल्लाको लागि निर्धारण गरिएको अनुसूची-२७ बमोजिमको स्वतन्त्र निर्वाचन चिन्हको लहरबाट नपुग हुने अवस्थामा त्यस्तो दलको उम्मेदवार नभएको पदको निर्वाचन चिन्ह अन्य स्वतन्त्र उम्मेदवारलाई प्रदान गर्न सकिनेछ ।

♥(७क) उपदफा (७) मा जनसकै कुरा लेखिएको भए तापनि अनुसूची-२५ र अनुसूची-२६ बमोजिमको निर्वाचन चिन्ह सम्बन्धित दलको उम्मेदवार बाहेक अन्य उम्मेदवारलाई प्रदान गर्न सकिने छैन ।

(८) यस दफा बमोजिम निर्वाचन चिन्ह वितरण गर्दा उपदफा (५) बमोजिम सम्बन्धित जिल्लाको लागि निर्धारण गरिएको निर्वाचन चिन्ह भन्दा बढी उम्मेदवार भई सबै उम्मेदवारलाई निर्वाचन चिन्ह वितरण गर्न नसकिने भएमा निर्वाचन अधिकृतले आयोगमा सम्पर्क गरी आयोगको निर्देशन बमोजिमको निर्वाचन चिन्ह मध्येबाट निर्वाचन चिन्ह वितरण गर्नु पर्नेछ ।

(९) यस दफा बमोजिम निर्वाचन चिन्ह प्रदान गरिसके पछि निर्वाचन अधिकृतले सोको विवरण यथाशीघ्र मुख्य निर्वाचन अधिकृत र आयोगलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

५९. निर्वाचन चिन्ह प्रदान गरेको मुचुल्का प्रकाशन गरी सूचना प्रकाशन गर्ने : (१) निर्वाचन अधिकृतले उम्मेदवारलाई निर्वाचन चिन्ह प्रदान गरेको अनुसूची-२८ बमोजिमको मुचुल्का गरी उम्मेदवार वा निजको प्रतिनिधिको पनि सहीछाप गराई आफुले दस्तखत गरी राख्नु पर्नेछ ।

(२) निर्वाचन अधिकृतले उम्मेदवारलाई निर्वाचन चिन्ह प्रदान गरी सकेपछि प्रत्येक उम्मेदवार र निजलाई प्रदान गरिएको निर्वाचन चिन्ह समेत समावेश गरी नियमावलीको अनुसूची-१० बमोजिमको ढाँचामा तीनप्रति सूचना तयार गर्नु पर्नेछ र सो सूचनाको एकप्रति निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा तुरुन्त प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।

६०. उम्मेदवारको मृत्यु भएमा निर्वाचन सम्बन्धी कार्यक्रम स्थगित गर्ने : (१) दफा ५४ बमोजिम उम्मेदवारको अन्तिम नामावली प्रकाशन हुनुभन्दा अघि दलबाट मनोनयन भएको उम्मेदवारको मनोनयनपत्र रीतपूर्वकको ठहर भईसकेको र आफ्नो नाम फिर्ता नलिएको कुनै उम्मेदवारको मृत्यु भएमा र त्यस्तो मृत्यु भएको लिखित सूचना निज उम्मेदवारको निर्वाचन प्रतिनिधि वा सम्बन्धित दल वा अन्य कुनै व्यक्तिबाट प्राप्त भएमा र त्यस्तो कुरामा निर्वाचन अधिकृत विश्वस्त भएमा निजले त्यस्तो निर्वाचनसँग सम्बन्धित अन्य कार्यक्रम तुरुन्त स्थगित गर्नु पर्नेछ र त्यसको जानकारी आयोगलाई दिनु पर्नेछ ।

(२) दफा ५४ बमोजिम उम्मेदवारको अन्तिम नामावली प्रकाशित भएपछि कुनै दलबाट मनोनयन भएको उम्मेदवारको मृत्यु भएमा र त्यस्तो मृत्यु भएको लिखित सूचना निज उम्मेदवारको निर्वाचन प्रतिनिधि वा सम्बन्धित दल वा अन्य कुनै व्यक्तिबाट प्राप्त भएमा र त्यस्तो कुरामा निर्वाचन अधिकृत विश्वस्त भएमा निजले त्यस्तो निर्वाचनसँग सम्बन्धित अन्य कार्यक्रम तुरुन्त स्थगित गर्नु पर्नेछ र त्यसको जानकारी आयोगलाई दिनु पर्नेछ ।

(३) निर्वाचन अधिकृतले उपदफा (१) वा (२) बमोजिम निर्वाचन सम्बन्धी कार्यक्रम स्थगित गर्न अनुसूची-२९ बमोजिम निर्णय गर्नु पर्नेछ ।

♦ दोस्रो संशोधनद्वारा संशोधित

♥ दोस्रो संशोधनद्वारा थप

- (४) निर्वाचन अधिकृतले उपदफा (१) वा (२) बमोजिम निर्वाचन सम्बन्धी कार्यक्रम स्थगित गरेको अनुसूची-३० बमोजिमको तीन प्रति सूचना तयार गरी एक प्रति निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा प्रकाशन गरी आयोगलाई जानकारी गराउनु पर्नेछ । त्यसरी सूचना प्रकाशन गर्दा अनुसूची-३१ बमोजिमको मुचुल्का समेत गर्नु पर्नेछ ।
६१. निर्वाचन कार्यक्रम पुनः प्रकाशन गर्ने : (१) दफा ६० को उपदफा (४) बमोजिम निर्वाचन कार्यक्रम स्थगित भएको जानकारी प्राप्त गरेपछि त्यस्तो निर्वाचनको मतदानको कार्यक्रममा असर नपर्ने गरी उम्मेदवारको मनोनयन सम्बन्धी कार्यक्रम यथाशक्य छिटो पूरा गर्न आयोगले अर्को कार्यक्रम निर्धारण गरी निर्वाचन अधिकृतलाई पठाउनु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम आयोगले निर्धारण गरी पठाएको निर्वाचन कार्यक्रम निर्वाचन अधिकृतले तुरुन्त आफ्नो कार्यालयमा प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।
- (३) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि उम्मेदवारको मृत्यु भई निर्वाचनको कार्यक्रम स्थगित गर्नु पर्दा निर्वाचन कार्यक्रममा लेखिए बमोजिमको काम सम्पन्न गर्नु पर्ने अवधि सात दिन भन्दा बढी भएमा पुनः अर्को कार्यक्रम प्रकाशन गर्नु पर्ने छैन र सोही कार्यक्रमको समयवधिभित्र मतदानको काममा बाधा नपुग्ने गरी उम्मेदवारको मनोनयन सम्बन्धी काम पूरा गर्नु पर्ने गरी व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।
६२. निर्वाचन कार्यविधि पूरा गर्ने : दफा ६१ बमोजिम निर्वाचन सम्बन्धी कार्यक्रम प्रकाशित गरेपछि निर्वाचन अधिकृतले यस निर्देशिका बमोजिमका सबै कार्यविधि पूरा गरी सो निर्वाचन कार्यक्रम सम्पन्न गर्नु पर्नेछ ।
६३. पुनः मनोनयनपत्र दर्ता गराउनु नपर्ने : दफा ६० बमोजिम निर्वाचन कार्यक्रम स्थगित भएकोमा पहिले मनोनयनपत्र पेश गरी रीतपूर्वकको ठहर भईसकेको वा उम्मेदवारको अन्तिम नामावलीमा नाम रहेको उम्मेदवारले पुनः मनोनयनपत्र दाखिला गर्नु पर्ने छैन र जुन दलको उम्मेदवारको मृत्यु भएको हो त्यस्तो दलको तर्फबाट मात्र पुनः उम्मेदवार मनोनयन गर्न सकिनेछ ।
६४. कार्यक्रम स्थगित नगर्ने : दफा ६० मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि स्वतन्त्र उम्मेदवारको रूपमा मनोनयनपत्र दर्ता गरेको उम्मेदवारको मृत्यु भएमा त्यस्तो निर्वाचनसँग सम्बन्धित कार्यक्रम स्थगित हुने छैन ।

परिच्छेद - १०

मतदानस्थल र मतदान केन्द्र

६५. मतदान केन्द्र तोक्ने : (१) आयोगले निर्वाचनका लागि आयोगले स्वीकृत गरेको मापदण्ड बमोजिम आवश्यक सङ्ख्यामा मतदानस्थल तथा मतदान केन्द्र तोक्नेछ ।
- (२) आयोगले उपदफा (१) बमोजिम मतदानस्थल तथा मतदान केन्द्र तोक्दा मतदाताको सङ्ख्या तथा सुरक्षा अवस्थालाई समेत ध्यान दिई सकभर मतदातालाई पायक पर्ने गरी सार्वजनिक स्थानमा तोक्नु पर्नेछ ।
- (३) उपदफा (१) बमोजिम मतदान केन्द्र तोक्दा एउटा वडामा कम्तीमा एउटा मतदान केन्द्र पर्ने गरी तोक्नु पर्नेछ ।
- (४) उपदफा (१) बमोजिमको मतदान केन्द्रको सूची निर्वाचन अधिकृतले नियमावलीको अनुसूची-१२ बमोजिमको ढाँचामा तयार गरी आफ्नो कार्यालयमा प्रकाशन गर्नु पर्नेछ । यसरी सूचना प्रकाशन गर्दा अनुसूची-३२ बमोजिमको मुचुल्का गराउनु पर्नेछ ।
- (५) उपदफा (४) बमोजिम मतदान केन्द्रको सूची प्रकाशन गर्दा कतिदेखि कति क्रमसङ्ख्यासम्मका मतदाताले कुन मतदान केन्द्रमा मतदान गर्न पाउने हो सो कुरा समेत स्पष्ट उल्लेख गर्नु पर्नेछ ।
- (६) गाउँ कार्यपालिका वा नगर कार्यपालिकाको महिला र दलित वा अल्पङ्ख्यक समूहबाट निर्वाचित हुने सदस्यको निर्वाचनको लागि त्यस्तो निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय रहेको स्थानमा मतदान केन्द्र कायम गरिनेछ ।
- तर निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय रहेको स्थानमा मतदान केन्द्र कायम गर्न नसकिने भएमा नजिकको अन्य उपयुक्त स्थानमा मतदान केन्द्र कायम गर्न सकिनेछ ।
- (७) जिल्ला समन्वय समितिको प्रमुख, उपप्रमुख वा सदस्यको निर्वाचनको लागि मुख्य निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय रहेको स्थानमा मतदान केन्द्र कायम गरिनेछ ।
- तर मुख्य निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय रहेको स्थानमा मतदान केन्द्र कायम गर्न नसकिने भएमा नजिकको अन्य उपयुक्त स्थानमा मतदान केन्द्र कायम गर्न सकिनेछ ।

(८) एउटा मतदान स्थलको क्षेत्र भित्र आवश्यकता अनुसार एक वा एकभन्दा बढी मतदान केन्द्र वा मतदान कक्षहरू रहन सक्नेछन् ।

(९) सुरक्षा तथा सुविधाको दृष्टिकोणबाट मतदान केन्द्र तोक्दा अपनाउनु पर्ने अन्य आधारहरू आयोगले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

६६. मतदान केन्द्र थपघट गर्न सक्ने : (१) दफा ६५ बमोजिमको मतदान केन्द्र थपघट गर्न आवश्यक भएको अवस्थामा त्यसरी थपघट गर्नु पर्ने आधार र कारण सहित निर्वाचन अधिकृतले आयोगमा लेखी पठाउन सक्नेछ र आयोगले त्यस्तो व्यहोरा मनासिब ठानेमा मतदान केन्द्र थपघट गर्न सक्नेछ ।

(२) निर्वाचन अधिकृतले आवश्यक भएमा आयोगको पूर्व स्वीकृति लिई सुविधाजनक वा व्यवहारिक दृष्टिबाट उपयुक्त हुने ठाउँमा मतदान केन्द्र सार्न सक्नेछ ।

(३) उपदफा (१) वा (२) बमोजिम मतदान केन्द्र थपघट गरिएको वा सारिएको सूचना निर्वाचन अधिकृतले आफ्नो कार्यालय र त्यस्तो मतदान केन्द्र रहने गरी साविकमा तोकिएको स्थान र हाल मतदान केन्द्र स्थापना गरिएको स्थानमा यथाशीघ्र प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।

६७. मतदान केन्द्र निर्माण गर्ने : (१) मतदान अधिकृतले आफू खटिएको मतदान केन्द्रमा आफ्नो केन्द्रमा खटिएका कर्मचारी तथा सुरक्षाकर्मीसँग समेत परामर्श गरी अनुसूची-३३ बमोजिमको ढाँचामा सबैलाई सहज हुने किसिमले मतदान केन्द्रको निर्माण गर्नु पर्नेछ ।

(२) मतदान अधिकृतले उपदफा (१) बमोजिम मतदान केन्द्र निर्माण गर्दा स्थानीय व्यक्तिको सहयोग लिन तथा त्यस केन्द्रमा खटिएका कर्मचारी तथा सुरक्षाकर्मीलाई सो काममा लगाउन सक्नेछ ।

(३) मतदान केन्द्र निर्माणमा मतदान अधिकृतलाई सहयोग पुऱ्याउनु मतदान केन्द्रमा खटिएका कर्मचारी र सुरक्षाकर्मीको कर्तव्य हुनेछ ।

(४) उपदफा (१) बमोजिम मतदान केन्द्र निर्माण गर्दा स्थानीय स्तरमा उपलब्ध हुने डोरी, बाँस, घोचा, पाल, जस्ता सामग्रीको उपयोग गर्न सकिनेछ । यसरी निर्माण गरिएको मतदान केन्द्रमा मतदान कार्य सञ्चालनका लागि आवश्यक पर्ने टेबुल, बेञ्च, कुर्सी लगायतका सामग्रीको व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।

(५) उपदफा (१) बमोजिम मतदान केन्द्रको निर्माण गर्दा त्यस्तो केन्द्रमा देहायको व्यवस्था गर्नु पर्नेछ :-

(क) मत सङ्केत गर्नका लागि गोप्य कक्ष बनाउने र सो स्थानमा मतपत्रमा छाप लगाउने टेबुल राख्ने,

(ख) खण्ड (क) बमोजिम गोप्य कक्ष बनाउँदा सामान्यतया: देहाय बमोजिमको सङ्ख्यामा बनाउनु पर्नेछ :-

(१) तीन सय पचाससम्म मतदाता सङ्ख्या भएको मतदान केन्द्रमा एउटा,

(२) तीन सय एकाउन्न देखि सात सयसम्म मतदाता सङ्ख्या भएको मतदान केन्द्रमा दुईवटा,

(३) सात सय एक भन्दा बढी मतदाता सङ्ख्या भएको मतदान केन्द्रमा तीनवटा ।

(ग) मतदान गर्ने गोप्य कक्षको छेकावारा बाहिरपट्टि टेबुलमा मत सङ्केत गर्ने स्वस्तिक छाप तथा छापदानी राख्ने व्यवस्था मिलाउने तथा त्यसको नजिकै मतपेटिका राख्ने टेबुल राख्ने,

(घ) मत सङ्केत गरेपछि स्वस्तिक छाप साविकको स्थानमा ल्याएर राख्ने व्यवस्था गर्ने,

(ङ) मतपेटिका राखेको ठाउँको नजिक मतदान केन्द्रभित्रको समग्र कार्यको निरीक्षण गर्न सक्ने गरी मतदान अधिकृत बस्ने ठाउँ बनाउने,

(च) मतदान केन्द्रको बाहिरी भागमा खुल्ला ठाउँमा महिला र पुरुष मतदाताको लागि डोरी वा बाँस लगाई अलग अलग पङ्क्तिबद्ध हुन सक्ने व्यवस्था मिलाउने,

(छ) पङ्क्तिबद्ध भएका मतदाता मतदान कक्षमा प्रवेश गर्ने प्रवेशस्थलमा मतदाताको नाम रुजु गर्ने, महिला, पुरुष वा अन्य मतदाताको तथ्याङ्क फाराम भर्ने, औलामा नमेटिने मसीले चिनो लगाउने र मतदातालाई मतपत्र दिने सहायक मतदान अधिकृत, कर्मचारी र स्वयंसेवक बस्ने ठाउँको व्यवस्था गर्ने,

- (ज) मतदान केन्द्रमा उम्मेदवार वा निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधि बस्ने ठाउँको व्यवस्था गर्ने,
- (झ) गर्भवती, अशक्त, बृद्ध, बिरामी, कृयापुत्री, सुत्केरी मतदाताको लागि विश्राम गर्ने ठाउँको व्यवस्था गर्ने,
- (ञ) मतदाताको नाम रुजु गर्ने ठाउँमा र मतदान गरिसकेपछि मतदाता बाहिर निस्कने ठाउँमा सुरक्षाको प्रबन्ध गर्ने,
- (ट) मतदान गरिसकेको व्यक्ति पुनः मतदान कक्षतर्फ फर्कन नसक्ने गरी बाहिर निस्कने व्यवस्था मिलाउने,
- (ठ) प्रत्येक मतदान केन्द्रमा मतदान गर्ने मतदाताको क्रमसङ्ख्या स्पष्ट देखिने सूचना मतदाता पङ्क्तिबद्ध हुने ठाउँमा भण्ड्याउने वा टाँस्ने,

(६) मतदान गर्न तोकिएको स्थानमा कुनै विद्यालय वा सार्वजनिक भवन नभएको अवस्थामा मतदान अधिकृतले चौर वा खुला ठाउँमा पाल, त्रिपाल वा अन्य उपयुक्त वस्तुको छेकवार लगाई मतदान केन्द्र निर्माण गर्नु पर्नेछ ।

(७) मतदान केन्द्र निर्माण गर्दा सकेसम्म अपाङ्गता भएका व्यक्तिको लागि समेत सहज हुने गरी निर्माण गर्नु पर्नेछ ।

(८) यस दफा बमोजिम मतदान केन्द्र निर्माण गर्दा स्थानीय बासिन्दाको सहयोगमा मतदान केन्द्रको वरपर खानेपानी र शौचालयको प्रबन्ध मिलाउनु पर्नेछ ।

६८. मतदान केन्द्रको क्षेत्र तोक्ने : मतदान अधिकृतले मतदान केन्द्र रहेको ठाउँको चारैतिर साधारणतया: तीन सय मिटरसम्मको क्षेत्रलाई चारकिल्ला तोक्यो मतदान केन्द्रको क्षेत्र घोषित गर्नु पर्नेछ र नियमावलीको अनुसूची-१३ बमोजिमको ढाँचामा सूचना तयार गरी मतदान केन्द्रमा सबैले देख्ने गरी प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।

६९. प्रचार गर्न दिनु नहुने : निर्वाचनको लागि मतदान हुने दिनभन्दा अठ्चालीस घण्टा अघिदेखि मतदानको काम पूरा नभए सम्म निर्वाचन हुने पदको लागि निर्धारित क्षेत्रभित्र कुनै उम्मेदवारको पक्ष वा विपक्षमा मत लिने वा दिने उद्देश्यले कुनै प्रकारले कुनै किसिमको प्रचार गर्न दिनु हुँदैन ।

७०. प्रचार-प्रसार गर्न वा शान्ति भङ्ग गर्न निषेध गरेको सूचना प्रकाशन गर्ने : (१) मतदान अधिकृतले मतदान हुने दिनभन्दा अठ्चालीस घण्टा अघिदेखि मतदानको काम पूरा नभएसम्म कुनै उम्मेदवार वा दलको पक्ष वा विपक्षमा मतदान गर्ने वा नगर्ने उद्देश्यले सभा बोलाउन वा आयोजना गर्न, जुलुस निकाल्न वा नाराबाजी गर्न तथा अन्य कुनै प्रकारले प्रचार-प्रसार गर्न वा गराउन नपाउने व्यहोराको अनुसूची-३४ बमोजिमको सूचना सो मतदान केन्द्रमा सबैले देख्ने गरी प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।

उदाहरणार्थ : शुक्रवारको दिन मतदान हुने रहेछ भने सोभन्दा पहिलेको मङ्गलवारको राति १२ बजेपछि प्रचार निषेध गर्नु पर्नेछ ।

(२) मतदान अधिकृतले निर्वाचनको लागि मतदान हुने दिनमा मतदान कार्य प्रारम्भ हुनुभन्दा तीन घण्टा अघिदेखि मतदान कार्य समाप्त नभएसम्म कसैले पनि मतदाता वा मतदान केन्द्रमा मतदानको काममा संलग्न व्यक्ति वा कर्मचारीलाई बाधा हुने गरी मतदान केन्द्र रहेको घर, भवन वा ठाउँ र मतदानलाई असर पर्ने गरी त्यसको वरिपरीको कुनै निजी वा सार्वजनिक घर, भवन वा जग्गामा देहायका कुनै काम गरी शान्ति भङ्ग गर्न वा भय, त्रास सिर्जना गर्न वा निर्वाचनको वातावरण बिथोल्ने कार्य गर्न वा गराउन नपाउने व्यहोराको अनुसूची-३५ बमोजिमको सूचना प्रकाशन गर्नु पर्नेछ :-

(क) साउण्ड सिस्टम, सर्ट मेसेज सर्भिस (एसएमएस), सामाजिक सञ्जाल वा यस्तै अन्य कुनै साधन प्रयोग गर्न,

(ख) बाजा बजाउन, नाचगान गर्न, सार्वजनिक भोज गर्न, जुलुस प्रदर्शन वा जुनसुकै किसिमको सभा वा समारोह गर्न वा हुलहुज्जत वा होहल्ला गर्न वा गराउन ।

७१. मादक पदार्थ निषेध गर्ने : निर्वाचन अधिकृत तथा मतदान अधिकृतले प्रचारप्रसार निषेध भएको अवधि (मौन अवधि) मा मादक पदार्थ बिक्री वितरण र सेवन गर्न निषेध गरिएको अनुसूची-३६ बमोजिमको सूचना प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।

७२. हातहतियार लिएर हिंड्न वा प्रयोग गर्न नदिने : (१) मतदान अधिकृतले मतदान केन्द्र र सो मतदान केन्द्रको वरिपरि सुरक्षाको लागि खटिएका सुरक्षा कर्मचारी बाहेक अरु कसैलाई कुनै प्रकारको विष्फोटक

पदार्थ, रासायनिक वा विषालु पदार्थ वा लाठी, भाला, खुकुरी, बन्दुक, पेस्तोल वा त्यस्तै प्रकारका अन्य हातहतियार लिएर हिँड्न, प्रदर्शन गर्न, प्रयोग गर्न वा गराउन रोक लगाउनु पर्नेछ ।

(२) मतदान अधिकृतले उपदफा (१) को प्रयोजनको लागि अनुसूची-३७ बमोजिमको सूचना प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद-११

मतदान

७३. मतदान अधिकृतलाई मतपत्र उपलब्ध गराउने : (१) मुख्य निर्वाचन अधिकृतले मतदान अधिकृतलाई मतपत्र वितरण गर्दा प्रत्येक मतदान केन्द्रको लागि आवश्यक पर्ने मतपत्र आयोगबाट पठाएको कपडाको थैलोमा पोको पारी लाहाछाप लगाई बुझाउनु पर्नेछ । त्यसरी मतपत्र बुझाउँदा मुख्य निर्वाचन अधिकृतले प्रत्येक मतदान केन्द्रको लागि छुट्याइएको मतपत्रको क्रमसङ्ख्याको शुरु र अन्तिम क्रमसङ्ख्या खुलाई सोको अभिलेख राख्नु पर्नेछ । त्यसरी राखेको अभिलेखको एकप्रति सम्बन्धित निर्वाचन अधिकृतलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

(२) मुख्य निर्वाचन अधिकृतले मतदान अधिकृतलाई मतपत्र बुझाउँदा अनुसूची-३८ बमोजिमको फाराममा मतदान अधिकृतको दस्तखत नमूना लिई अभिलेख राख्नु पर्नेछ । यसरी दस्तखत नमूना लिँदा पूरा तथा छोटकरी दस्तखतको नमूना दुई प्रति लिई एक प्रति दस्तखत नमूना सम्बन्धित निर्वाचन अधिकृतलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

(३) मतदान अधिकृतलाई बुझाई बाँकी हुन आएका मतपत्र मुख्य निर्वाचन अधिकृतले आफ्नो जिम्मामा सुरक्षितसाथ राख्नु पर्नेछ । त्यस्ता बढी मतपत्र पुनः मतदान गर्नुपर्ने अवस्थामा आयोगको अनुमतिमा मात्र प्रयोग गर्नु पर्नेछ ।

७४. कुनै स्थानीय तहको कुनै पदमा निर्बिरोध निर्वाचित भएको भए यस दफा बमोजिम मतपत्र उपलब्ध गराउँदा सम्बन्धित मतदान अधिकृतलाई सो व्यहोरा समेत लिखित रुपमा जानकारी गराउनु पर्नेछ ।
निर्वाचन सामग्री बुझाउने : (१) निर्वाचन कार्यालयले मतदाता नामावली दुई प्रति (एक प्रति रङ्गीन र एक प्रति श्यामस्वेत), नमेटिने मसी वा नमेटिने मसी भएको मार्कर, छेकाबारा, मतदातालाई वितरण गर्नु पर्ने मतदाता परिचयपत्र, मतपेटिका, सुरक्षणसिल, मतसङ्केत गर्ने स्वस्तिक छाप, छापदानी, विभिन्न अनुसूची फाराम, ऐन, नियम, निर्देशिका लगायतका मतदान सामग्री जाँच गरी वा गराई मतदान अधिकृतलाई बुझाउनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम निर्वाचन कार्यालयले निर्वाचन सामग्री बुझाएको भरपाई गराई त्यसको एकप्रति निर्वाचन अधिकृतलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ । त्यसरी भरपाई गराउँदा सुरक्षणसिलको नम्बर समेत उल्लेख गर्नु पर्नेछ ।

७५. मतदानको तयारी : मतदान हुने दिन मतदान प्रारम्भ हुनुभन्दा अघि मतदान केन्द्रमा मतदान सम्बन्धी सबै व्यवस्थाको प्रबन्ध पूरा भए नभएको कुराको मतदान अधिकृतले देहाय बमोजिम निरीक्षण गर्नु पर्नेछ :-

(क) मत सङ्केत गर्ने गोप्य स्थान र सो स्थानमा मतपत्रमा छाप लगाउने टेबुल ठीक छ, छैन,

(ख) मतदान गर्ने गोप्य स्थानको छेकाबारा बाहिरपट्टि टेबुलमा मत सङ्केत गर्ने स्वस्तिक छाप तथा छापदानी राखिएको छ, छैन, सो छापदानीको प्याड माथि प्लाष्टिक वा कागजले ढाकिएको भए सो काटेर हटाएको छ, छैन र त्यस्तो प्लाष्टिक वा कागज हटाई सकेको रहेछ भने प्याडको मसी सुकेको छ, छैन,

(ग) मतदान गर्ने गोप्य स्थान नजिकै बाहिरपट्टि मतपेटिका राख्ने टेबुल र सोमा मतदान गर्ने मतपेटिका राखिएको छ, छैन,

(घ) नमेटिने मसी वा नमेटिने मसी भएको मार्कर पर्याप्त मात्रामा छ, छैन,

(ङ) मतपेटिका राखेको ठाउँको नजिक नै मतदान अधिकृत बस्ने ठाउँ ठीक अवस्थामा छ, छैन,

- (च) मतदान केन्द्रको बाहिरी भागमा खुल्ला ठाउँमा महिला वा पुरुष मतदाताको लागि डोरी वा बाँस लगाई अलग अलग पङ्क्तिबद्ध हुन सक्ने व्यवस्था गरिएको छ, छैन, महिला वा पुरुष लेखिएको टाँसेको वा भुण्ड्याइएको छ, छैन,
- (छ) मतदान गर्ने मतदाताको क्रमसङ्ख्या स्पष्ट देखिने सूचना मतदाता पङ्क्तिबद्ध हुने ठाउँमा भुण्ड्याइएको वा टाँसिएको छ, छैन,
- (ज) पङ्क्तिबद्ध भएका मतदाता मतदान कक्षमा प्रवेश गर्ने प्रवेशस्थलमा मतदाताको नाम रुजु गर्ने, महिला, पुरुष वा अन्यको तथ्याङ्क फाराम भर्ने, औँलामा नमेटिने मसीले चिनो लगाउने र मतदातालाई मतपत्र दिने सहायक मतदान अधिकृत, कर्मचारी र स्वयंसेवक बस्ने ठाउँ ठीक अवस्थामा छ, छैन,
- (झ) मतदान गरिसकेको व्यक्ति पुनः मतदान कक्षतर्फ फर्कन नसक्ने गरी बाहिर निस्कने व्यवस्था मिलाइएको छ, छैन,
- (ञ) मतदाताको नाम रुजु गर्ने ठाउँमा र मतदान गरिसकेपछि मतदाता बाहिर निस्कने ठाउँमा सुरक्षाको प्रबन्ध छ, छैन,
- (ट) उम्मेदवार वा मतदान प्रतिनिधि वा निर्वाचन प्रतिनिधि बस्ने स्थान ठीक छ, छैन,
- (ठ) गर्भवती, अशक्त, बृद्ध, बिरामी, कृयापुत्री, सुत्केरी मतदाताको लागि विश्राम गर्ने ठाउँ ठीक छ, छैन,
- (ड) मतदान केन्द्रमा मतदान हुने निर्वाचनको लागि मतदाता नामावली ठीक छ, छैन,
- (ढ) मतदान केन्द्र भित्र कुनै उम्मेदवारको कुनै किसिमको प्रचार सामग्री भए नभएको एकिकन गरी भएमा त्यस्तो प्रचार सामग्री तुरुन्त हटाउने,
- (ण) निर्वाचन हुने पदको लागि प्रतिस्पर्धा गर्ने सबै उम्मेदवारको निर्वाचन चिन्ह भएको मतपत्र छ, छैन ।

७६. मतपेटिका सम्बन्धी व्यवस्था : (१) मतदान अधिकृतले मतदान केन्द्रमा निर्वाचनको लागि एउटा मतपेटिका राख्नु पर्नेछ । त्यस्तो मतपेटिकामा मतदान अधिकृतले मतदान कार्य प्रारम्भ हुनुभन्दा पहिले नै मतदान केन्द्रको नाम, गाउँपालिका वा नगरपालिकाको नाम, वडा नम्बर तथा मतपेटिकाको क्रम उल्लेख भएको स्टीकर मतपेटिकाको बाहिरी भागमा टाँसी यसमा क्रम उल्लेख गरी मतदान अधिकृतले आफ्नो दस्तखत समेत गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम राखिएको मतपेटिका मतपत्रले भरिएमा मतदान अधिकृतले उपदफा (१) बमोजिमको रित पुन्याई अर्को मतपेटिका राख्नु पर्नेछ । यसरी थप गरिएको मतपेटिकामा क्रम क्रमशः उल्लेख गर्नु पर्नेछ ।

उदाहरणार्थः मतदान केन्द्रमा मतदानका लागि एउटा मात्र मतपेटिका प्रयोग भएकोमा क्रम एक, दुईवटा प्रयोगमा भएकोमा दोस्रो मतपेटिकामा क्रम दुई र तीन वटा मतपेटिका प्रयोग भएकोमा तेस्रो मतपेटिकामा क्रम तीन लेख्नु पर्नेछ । यसरी क्रम लेख्दा त्यस्तो स्टीकरमा मतपेटिकाको क्रम जनाउने निर्दिष्ट कोठा नभएमा मार्करले लेखी मतदान अधिकृतले दस्तखत गर्नु पर्नेछ ।

७७. रिक्तो मतपेटिका बन्द गर्ने : (१) मतदान अधिकृतले मतदान सुरु हुनुभन्दा अघि रिक्तो मतपेटिका उम्मेदवार वा निजका प्रतिनिधिलाई देखाई सो मतपेटिका दुरुस्त तथा रिक्तो भए नभएको जाँच गरी मतपेटिकाको ढकनी (बिर्को) मा रहेको मतपत्र खसाल्ने प्वाल मात्र खुला रहने गरी मतपेटिका बन्द गरी अनुसूची-३९ बमोजिमको मुचुल्का गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम मतपेटिका बन्द गर्दा उम्मेदवार वा निजको प्रतिनिधिको रोहबरमा हरियो रङ्गको सुरक्षणसिल लगाई बन्द गर्नु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम मतपेटिका बन्द गर्दा सुरक्षणसिलमा उल्लेख भएको सुरक्षणसिल नम्बर अनुसूची-३९ बमोजिमको मुचुल्कामा उल्लेख गरी उम्मेदवार वा निजको निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिलाई सहीछाप गर्न लगाई मतदान अधिकृतले दस्तखत गर्नु पर्नेछ । त्यसरी प्रयोग भएका सुरक्षणसिलका नम्बरहरू मतदान अधिकृतले आफ्नो पोलबुकमा टिपोट गर्नु पर्नेछ र उम्मेदवार वा निजका निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिले टिपोट गर्न चाहेमा टिपोट गर्न दिनु पर्नेछ ।

७८. स्वस्तिक छाप जाँच गर्ने र मतपत्रको सिलबन्दी प्याकेट खोल्ने : (१) मतदान अधिकृतले मतदानको कार्य शुरु हुनु अघि उम्मेदवार वा निजको निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिको रोहबरमा स्वस्तिक छाप जाँच गरी अनुसूची-४० बमोजिमको मुचुल्का तयार गर्नु पर्नेछ ।

(२) मतदान हुने दिन मतदान शुरु हुनुभन्दा अघि मतदान अधिकृतले सो मतदान केन्द्रमा उपस्थित उम्मेदवार वा निजको निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिको रोहबरमा मतपत्रको सिलबन्दी प्याकेट खोल्नु पर्नेछ र सो प्याकेटको सिल तोडी खोलेको अनुसूची-४१ बमोजिमको मुचुल्का समेत गर्नु पर्नेछ । सो मुचुल्कामा सो स्थानमा उपस्थित उम्मेदवार वा निजको निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिको समेत सहीछाप गराई मतदान अधिकृतले दस्तखत गरी राख्नु पर्नेछ ।

७९. मतदान प्रारम्भ गर्ने : (१) मतदान अधिकृतले मतदान हुने दिन निर्धारित समयमा मतदान प्रारम्भ गर्नु पर्नेछ ।

(२) मतदान प्रारम्भ हुने निर्धारित समयमा मतदान गर्न मतदाता उपस्थित भएमा वा नभएमा पनि मतदान अधिकृतले मतदान केन्द्रमा उपस्थित उम्मेदवार वा निजका निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिको रोहबरमा मतदान प्रारम्भ भएको भनी अनुसूची-४२ बमोजिम उम्मेदवार वा निजको निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिको सहीछाप गराई आफुले समेत दस्तखत गरी मुचुल्का गराई राख्नु पर्नेछ ।

८०. मतपत्रमा दस्तखत गर्ने : (१) दफा ७८ को उपदफा (२) बमोजिम सिलबन्दी प्याकेट खोलिएको सम्पूर्ण मतपत्र मतदान अधिकृतले आफ्नो जिम्मामा राख्नु पर्नेछ र मतपत्रमा सही गर्नको लागि निर्देशित ठाउँमा मुख्य निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा उपलब्ध गराएको दस्तखत नमूना बमोजिमको आफ्नो दस्तखत गर्नु पर्नेछ ।

तर सबै मतपत्रमा एकै पटक दस्तखत नगरी आवश्यकता अनुसार गर्दै जानु पर्नेछ ।

(२) मतदान अधिकृतले आफूले दस्तखत गरेका मतपत्र मतदातालाई प्रदान गर्नको लागि सहायक मतदान अधिकृतलाई आवश्यकता अनुसार उपलब्ध गराउनु पर्नेछ । यसरी दस्तखत गरेका सबै मतपत्र सहायक मतदान अधिकृतलाई एकै पटक उपलब्ध गराउनु हुँदैन ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम मतदान अधिकृतले मतदातालाई दिने प्रयोजनका लागि सहायक मतदान अधिकृतलाई उपलब्ध गराएका सबै मतपत्रको छुट्टै लगत राख्नु पर्नेछ ।

(४) मतदान अधिकृतले दस्तखत गरेको मतपत्र मात्र मतदान गर्नको लागि उपस्थित मतदातालाई प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

८१. मतदान केन्द्रमा प्रवेश गर्न अनुमति : (१) मतदान अधिकृतले देहायका व्यक्तिलाई मतदानस्थल वा मतदान केन्द्रमा प्रवेश गर्ने अनुमति दिनु पर्नेछ :-

- (क) मतदाता,
- (ख) उम्मेदवार वा निजको एकजना निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधि,
- (ग) आयोगबाट अनुमति प्राप्त पर्यवेक्षक,
- (घ) आयोग वा निर्वाचन अधिकृत वा मतदान अधिकृतबाट अनुमति पाएका व्यक्ति,
- (ङ) महिला मतदाताको साथमा रहेको बढीमा पाँच वर्षको बालक,
- (च) दृष्टिविहीन वा शारीरिक रूपले अशक्त मतदाताको सहयोगको लागि साथमा आएको एकाघरको परिवारको सदस्य ।

(२) मतदान अधिकृतले कुनै व्यक्तिलाई मतदान केन्द्रमा प्रवेश गर्ने अनुमति दिँदा मतदान कार्यको निमित्त अति आवश्यक पर्ने हो भन्ने कुरा यकिन गरेर मात्र अनुमति प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

(३) निर्वाचन आयोग वा निर्वाचन अधिकृत वा मतदान अधिकृतले मतदान केन्द्रमा प्रवेश गर्न उपदफा (१) को खण्ड (घ) बमोजिम अनुमति दिएको व्यक्तिलाई नियमावलीको अनुसूची-२७ बमोजिमको ढाँचामा अनुमति पत्र दिनु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम मतदान केन्द्रभित्र प्रवेश गर्न अनुमति पाएको व्यक्तिले मतदान केन्द्रभित्र मोबाइल, क्यामेरा तथा फोटो खिच्ने सामग्री साथमा लैजान पाउने छैन ।

८२. मतदान केन्द्रमा प्रवेश गर्न नदिने : (१) दफा ८१ को उपदफा (१) को खण्ड (क) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कुनै प्रकारको हतियार साथ लिएको वा मादक पदार्थ सेवन गरेको व्यक्ति मतदाता भए तापनि मतदान अधिकृतले मतदान केन्द्रमा प्रवेश गर्न दिनु हुँदैन ।

(२) मतदानको समय समाप्त भएपछि मतदान केन्द्रमा प्रवेश गरिसकेका मतदान गर्न बाँकी मतदाता बाहेक अन्य मतदाताले मतदान केन्द्रमा प्रवेश गर्न वा त्यहाँ रहन पाउने छैनन् ।

८३. अशक्त मतदातालाई सहायता गर्ने : (१) दृष्टिविहीन वा शारीरिक अशक्तता भएको वा अरु कुनै कारणले आफै मत सङ्केत गर्न नसक्ने भई मतदाताले आफ्नो साथमा आएको एकाघरको परिवारको सदस्यलाई मत सङ्केत गर्ने गोप्य स्थानमा आफूसँगै लैजाने अनुमति मागेमा मतदान अधिकृतले त्यस्तो व्यक्तिलाई मतदाताको साथमा मत सङ्केत गर्ने गोप्य स्थानमा प्रवेश गर्न अनुमति दिनु पर्नेछ ।

(२) मतदान अधिकृतले उपदफा (१) बमोजिम शारीरिक अशक्त भएको मतदाताको साथमा परिवारको सदस्यलाई सँगै जान अनुमति दिँदा प्रचलित कानून बमोजिम पूर्ण अशक्त वा अति अशक्त अपाङ्गताको प्रमाणपत्र भएको वा कुनै दुर्घटनामा परी वा अन्य कारणले एकलै मतदान कक्षमा गई आफै मतदान गर्न असमर्थ व्यक्ति हो होइन एकिन गरी अनुमति दिनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम दृष्टिविहीन मतदाता वा मतपत्रमा मतसङ्केत गर्न नसक्ने मतदाताको साथमा जाने व्यक्तिले मतदान अधिकृतको रोहवरमा सम्बन्धित मतदाताले भने बमोजिमको निर्वाचन चिन्हमा मत सङ्केत गर्नु पर्नेछ ।

(४) कुनै मतदाताले दृष्टिविहीन वा शारीरिक अशक्तता भएको वा अरु कुनै कारणवश आफै मत सङ्केत गर्न नसक्ने भई मत सङ्केत गर्ने काममा सहयोग पुऱ्याउन मतदान अधिकृतलाई अनुरोध गरेमा र मतदान अधिकृतलाई सो कुरा उपयुक्त लागेमा मतदान अधिकृतले त्यस्तो मतदाताको मतपत्रमा निजको इच्छा अनुसार मत सङ्केत गर्ने काममा सहयोग गर्नु पर्नेछ ।

८४. मतदाताको नाम जाँच गरी रुजु गर्ने : (१) मतदान केन्द्रमा मतदाता प्रवेश गरेपछि मतदान अधिकृत वा निजले खटाएको कर्मचारीले मतदाता परिचयपत्र हेरी निजको नाम मतदाता नामावलीमा समावेश भएको छ, छैन र मतदाता नामावलीमा भएको व्यहोरासँग भिड्छ, भिड्दैन सो जाँच गर्नु पर्नेछ । यसरी जाँच गर्दा मतदाताको नाम, थर, उमेर, सो मतदाताको पिता वा माताको नाम, विवाहित भए पति वा पत्नीको नाम आदि सोधी जाँच गर्दा मतदाता नामावलीमा लेखिएको व्यक्ति निज नै हो भन्ने कुरामा मतदान अधिकृत वा निजले खटाएको कर्मचारी विश्वस्त भएमा निजलाई मतपत्र दिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम जाँच गर्दा कुनै मतदाताको व्यहोरामा लेखाई वा छपाईको सानोतिनो भूलचुक देखिए तापनि मतदाता नामावलीमा लेखिएको व्यक्ति निज नै हो भन्ने कुरामा विश्वस्त भएमा मतदान अधिकृतले त्यस्तो मतदातालाई मतपत्र दिनेछ ।

(३) उपदफा (१) वा (२) बमोजिम मतदातालाई मतपत्र दिएपछि मतदाता नामावलीमा रहेको निजको नामको अगाडी रेजा (√) लगाउनु पर्नेछ ।

८५. महिला, पुरुष र अन्य मतदाताले मतदान गरेको तथ्याङ्क फाराम भर्ने : (१) दफा ८४ बमोजिम मतदाता नामावलीमा नाम रुजु भए पछि मतदान अधिकृतले खटाएको कर्मचारी वा स्वयंसेवकले त्यस्तो मतदाता महिला, पुरुष वा अन्य के हो सोही बमोजिम अनुसूची-४३ बमोजिमको फाराममा पुरुष, महिला वा अन्यको सङ्ख्यामा रेजा (√) चिन्ह लगाउनु पर्नेछ ।

(२) मतदान अधिकृतले उपदफा (१) बमोजिमको तथ्याङ्क फारामको आधारमा कति पुरुष, कति महिला र कति अन्य मतदाताले मतदान गरे भनी मतदान अधिकृतले पोलबुकमा समेत लेख्नु पर्नेछ र आयोग, निर्वाचन अधिकृत वा निजले खटाएको टोली वा पर्यवेक्षकले मतदान गर्ने पुरुष, महिला वा अन्य मतदाताको विवरण माग गरेमा सोही तथ्याङ्कको आधारमा जानकारी दिनु पर्नेछ ।

(३) मतदान अधिकृतले मतदान सम्पन्न भएपछि उपदफा (१) बमोजिमको फाराम शिलबन्दी नगरी निर्वाचन अधिकृतलाई अलग्गै बुझाउनु पर्नेछ ।

८६. मतदाताको औलामा चिनो लगाउने : (१) दफा ८४ बमोजिम मतदाता नामावलीमा नाम रुजु भएपछि मतदान अधिकृतले खटाएको महिला स्वयम् सेवकले मतदाताको बायाँ हातको बुढी औलामा नड र मासुको जोर्नीमा नमेटिने मसीले चिनो लगाउनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम मतदाताको बायाँ हातको बुढी औंला नभएमा दायाँ हातको बुढी औंलामा चिन्ह लगाउनु पर्नेछ । दायाँ हातको पनि बुढी औंला नभएमा बायाँ हातको चोर, माभी, साइली र कान्छी औंलामध्ये जुन औंला सधैं छ क्रमशः ती मध्येको एक औंलामा चिन्ह लगाउनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिमको कुनै औंला नभएमा दायाँ हातको कुनै औंलामा सोही बमोजिमको क्रम अनुसार चिन्ह लगाउनु पर्नेछ ।

(४) कुनै मतदाताको दुबै हात रहेनछ भने मतदान अधिकृतले सो व्यहोरा मतदाता नामावलीमा जनाई निजलाई मतदान गर्न दिनु पर्नेछ ।

८७. मतपत्रको अधकट्टीमा मतदाताको सहीछाप गराउने : (१) सहायक मतदान अधिकृतले मतदातालाई मतपत्र दिनुभन्दा पहिले निजलाई प्रदान गरिने मतपत्रको अधकट्टीको माथिको भागमा सो मतदाताको गाउँपालिका वा नगरपालिका, वडा नम्बर र मतदाताको क्रमसङ्ख्या समेत लेखी सो मतदाताको सहीछाप गराई मतपत्र दिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि मतदाताको सहीछाप गराउँदा लेख्न नसक्ने मतदाताको दायाँ हातको बुढी औंलाको छाप लगाउनु पर्नेछ । दायाँ हातको बुढी औंला नभएमा बायाँ हातको बुढी औंला वा दुबै हातमा बुढी औंला नभएमा दायाँ हातको अन्य कुनै औंला वा सो नभएमा बायाँ हातको अन्य कुनै औंलाको छाप लगाई र कुनै हातमा औंला नभएमा सोही व्यहोरा अधकट्टीमा जनाई मतपत्र दिनु पर्नेछ ।

(३) मतपत्रको अधकट्टीमा उपदफा (२) बमोजिम मतदाताको औंलाको छाप लगाएपछि कपडाले औंला पुछ्न लगाएर मात्र मतपत्र दिनु पर्नेछ ।

(४) निर्वाचित हुने कुनै पदको उम्मेदवार निर्विरोध निर्वाचित भएको रहेछ र कुनै पदको लागि मतदान गर्नु पर्ने अवस्था रहेछ भने मतदान अधिकृतले निर्विरोध निर्वाचित भएको पदको लागि निर्धारित निर्वाचन चिन्ह रहेको खण्डमा रातो वा कालो मसी भएको कलमले माथिदेखि तलसम्म धर्को कोरी मतदान गर्नुपर्ने बाँकी पदको लागि मात्र मतपत्र दिनु पर्नेछ ।

८८. मतपत्र दिने : (१) दफा ८४ बमोजिम मतदाता नामावलीमा नाम रुजु भई दफा ८६ बमोजिम औंलामा नमेटिने मसीले चिनो लागेको मतदातालाई मतदान अधिकृत वा सहायक मतदान अधिकृतले दफा ८७ बमोजिम रीत पुऱ्याई मतपत्र दिनु पर्नेछ ।

(२) मतदान अधिकृत वा सहायक मतदान अधिकृतले मतदातालाई मतपत्र दिँदा मतदान अधिकृतको दस्तखत भए नभएको यकिन गरी मतपत्र दिनु पर्नेछ ।

८९. मतदान गर्ने : (१) दफा ८८ बमोजिम मतपत्र लिएको मतदाताले स्वस्तिक (卐) चिन्ह भएको मत सङ्केत गर्ने छाप लिएर मत सङ्केत गर्ने गोप्य स्थानमा जानु पर्नेछ ।

(२) मतदाताले मतसङ्केतका लागि गोप्य कक्ष नजिकै रहेको छापदानीमा मत सङ्केत गर्ने स्वस्तिक चिन्ह भएको छाप चोपी मतपत्रमा जुन पदको लागि जतिजना निर्वाचित गर्नु पर्ने हो आफूले रोजेका त्यति नै जना उम्मेदवारको निर्वाचन चिन्ह भएको स्थानमा गोप्य रुपमा छाप लगाउनु पर्नेछ । त्यसरी मत सङ्केत गरेको छाप छोपिने गरी सो मतपत्र पट्याउनु पर्नेछ र पट्याउँदा मसी नलत्पतिने गरी पट्याउनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम मतदाताले मतदान गरेको मतपत्रमा उम्मेदवारको निर्वाचन चिन्हमा मत सङ्केत गर्ने छाप लगाएको वा मतदान गरेको अन्य कुनै व्यक्तिलाई देखाउनु हुँदैन ।

(४) मतदाताले मत सङ्केत गर्ने गोप्य स्थानबाट बाहिर आई उपदफा (२) बमोजिमको मतपत्र मतपेटिका भित्र खसाल्नु पर्नेछ ।

९०. मतदान गरेको मतदातालाई बाहिर पठाउने : मतदान अधिकृत, सहायक मतदान अधिकृत वा मतदान कार्यको लागि खटिएको कर्मचारीले मतदान गरेको मतदातालाई मतदान कक्ष तिर फर्कन नमिल्ने गरी तुरुन्त बाहिर जाने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।

९१. मतदान कक्षमा एक पटकमा एकजना मतदातालाई मात्र प्रवेश गर्न दिने : मतदान अधिकृत, सहायक मतदान अधिकृत वा मतदान कार्यको लागि खटिएको कर्मचारीले मत सङ्केत गर्ने गोप्य स्थान वा मतदान कक्षमा एक पटकमा एकजना मतदातालाई मात्र प्रवेश गर्न दिनु पर्नेछ ।

तर दफा ८३ बमोजिम अशक्त मतदाताको साथमा जान अनुमति दिएको व्यक्तिलाई त्यस्तो मतदाताको साथमा मतसङ्केत गर्ने गोप्य कक्षमा प्रवेश गर्न दिइनेछ ।

९२. मतदान गर्न प्राथमिकता : मतदान अधिकृतले गर्भवती, अशक्त, बृद्ध, विरामी, किरियापुत्री, सुत्केरी तथा अन्य (लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसङ्ख्यक) मतदातालाई मतदान गर्ने काममा प्राथमिकता दिई मतदान गराउने व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।
९३. मतदाताले नजानेको कुरा सिकाई दिने : कुनै मतदाताले मतदान सम्बन्धमा आफूले नजानेको कुरा सोधेमा मतदान अधिकृतले त्यस्तो कुरा सिकाउनु वा बुझाउनु पर्नेछ ।

तर कुनै उम्मेदवारको पक्ष वा विपक्षमा मतदान गर्ने वा नगर्ने कुरा भन्नु वा कुनै किसिमले सङ्केत गर्नु हुँदैन ।

९४. मतपत्र बाहेक अन्य पदार्थ मतपेटिकामा खसाल्न नदिने : मतदान अधिकृत, सहायक मतदान अधिकृत वा मतदान कार्यको लागि खटिएको कर्मचारीले मतदातालाई मतपेटिकामा मतपत्र बाहेक अन्य वस्तु खसाल्न दिनु हुँदैन ।
९५. मतदान केन्द्रबाट मतपत्र बाहिर लैजान वा नष्ट गर्न नदिने : मतदान अधिकृत, सहायक मतदान अधिकृत वा मतदान कार्यको लागि खटिएको कर्मचारी वा सुरक्षाकर्मीले मतदान गर्नको लागि मतदातालाई उपलब्ध गराएको मतपत्र मतपेटिकामा नखसाली मतदान केन्द्रबाट बाहिर लैजान वा कुनै किसिमले नष्ट गर्न दिनु हुँदैन ।
९६. मत सङ्केत सार्वजनिक गरेको मतपत्र छुट्टै खाममा राख्ने : (१) कसैले मतपत्रमा सङ्केत गरी सकेपछि त्यस्तो मतपत्र कसैलाई देखाए वा प्रदर्शन गरेमा वा गोप्य मत सङ्केत गर्ने स्थानमा मत सङ्केत नगरी सोभन्दा बाहिर गई मत सङ्केत गरेमा वा मत सङ्केत गरेको कुरा सार्वजनिक गरेमा त्यस्तो व्यक्तिलाई मतदान अधिकृतले निर्वाचन (कसूर तथा सजाय) ऐन, २०७३ को दफा ९ को उपदफा (२) बमोजिम पन्ध्रहजार रुपैयाँसम्म जरिवाना गरी सो मतपत्र मतपेटिकामा खसाली नसकेको भए त्यस्तो मतपत्रलाई छुट्टै खाममा राख्नु पर्नेछ र सो खाममा सोही व्यहोरा उल्लेख गरी सिलबन्दी गरी अनुसूची-४४ बमोजिमको मुचुल्का खडा गरी राख्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम छुट्टै खाममा राखिएको मतपत्र गणना गरिने छैन ।

९७. नाम ढाँटी मतदान गर्ने व्यक्ति उपरको उजुरी : (१) कुनै व्यक्तिले आफ्नो नाम ढाँटी अर्को मतदाताको नामले मतदान गर्नको लागि मतपत्र लिन आएको हो भनी उम्मेदवार वा निजको निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधि वा सोही मतदान केन्द्रको मतदाताले मतदान अधिकृत समक्ष एकसय रुपैयाँ धरौटी राखी सो मतदाताको विरोधमा नियमावलीको अनुसूची-१४ बमोजिमको ढाँचामा उजुर गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम उजुरी परेमा मतदान अधिकृतले सो सम्बन्धमा आवश्यक प्रमाण बुझी तत्काल निर्णय गर्नु पर्नेछ ।

(३) मतदान अधिकृतले उपदफा (१) बमोजिमको विरोधको व्यहोरा र सोको निर्णय नियमावलीको अनुसूची-१५ बमोजिमको निर्णय किताबमा तुरुन्त जनाउनु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (२) बमोजिम निर्णय गर्दा विरोध ठीक ठहरेमा मतदान अधिकृतले सो धरौटी रकम सम्बन्धित व्यक्तिलाई फिर्ता दिई सोको भरपाई गराउनु पर्नेछ र विरोध ठीक नठहरेमा सो धरौटी रकम जफत हुनेछ ।

(५) उपदफा (१) बमोजिमको विरोध ठीक ठहरेमा यसरी नाम ढाँटी मतदान गर्न आउने व्यक्तिलाई मतदान अधिकृतले निर्वाचन (कसूर तथा सजाय) ऐन, २०७३ को दफा ७ को उपदफा (३) बमोजिम तत्काल पच्चीस हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना गरी त्यसको रसिद सम्बन्धित व्यक्तिलाई दिनु पर्नेछ ।

(६) उपदफा (५) बमोजिम जरिवाना गरिएको रकम सञ्चित कोषमा दाखिला गर्न मतदान अधिकृतले निर्वाचन अधिकृतलाई बुझाउनु पर्नेछ ।

(७) कसैले उपदफा (५) बमोजिमको जरिवाना वापतको रकम नबुझाएमा मतदान अधिकृतले निजलाई प्रचलित सङ्घीय कानून बमोजिम कैद गर्न सम्बन्धित प्रहरी कार्यालयमा बुझाइ दिनु पर्नेछ ।

९८. मतदाताले फिर्ता दिएको मतपत्रको लगत राख्ने : कुनै मतदाताले मतदान नगर्ने निश्चय गरी आफूले मतदान गर्न लिएको मतपत्र मतदान अधिकृतलाई फिर्ता दिएमा मतदान अधिकृतले त्यस्तो मतपत्रको लगत

राख्नु पर्नेछ र त्यस्तो मतपत्रमा फिर्ता गरिएको व्यहोरा जनाई छुट्टै खाममा राखी निर्वाचन अधिकृतलाई बुझाउनु पर्नेछ ।

तर मत सङ्केत गरिसकेको मतपत्र फिर्ता दिन आएमा तत्कालै मतपेटिका भित्र खसाली दिनु पर्नेछ ।

९९. मतदान केन्द्रको निरीक्षण गर्ने : (१) मतदान अधिकृतले मतदानको अवधिमा देहाय बमोजिमका ठाउँ र कामको निरीक्षण गर्नु पर्नेछ र त्यहाँ कुनै समस्या रहेछ भने सो समस्याको तत्काल समाधान गरी मतदानको कार्य लगातार चालु राख्नु पर्नेछ :-

- (क) कुनै मतदाता मतसङ्केत गर्ने गोप्य कक्षमा मत सङ्केतको छाप लगाउन आवश्यक समयभन्दा बढी समयसम्म बसेको वा नबसेको,
- (ख) छापदानी र मत सङ्केत गर्ने स्वस्तिक छाप निर्धारित स्थानमा रहेको वा नरहेको,
- (ग) छापदानीमा मसी भएको वा नभएको,
- (घ) मतपेटिकामा मतपत्र खसालेको वा नखसालेको,
- (ङ) मतपेटिका भरिएको वा नभरिएको,
- (च) मतपेटिका सुरक्षित अवस्थामा रहेको वा नरहेको,
- (छ) मतदाताको नाम रुजु गर्ने स्थानमा र मत सङ्केत गर्ने गोप्य कक्ष बाहिर मतदाताको भीड भएको वा नभएको,
- (ज) मतदान कार्यमा कुनै बाधा भएको वा नभएको ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम निरीक्षण गर्दा उम्मेदवार वा निजको प्रतिनिधिले चाहेमा परैबाट उक्त निरीक्षण कार्यको अवलोकन गर्न सक्नेछ ।

तर यसरी अवलोकन गराउँदा निजहरूलाई मत सङ्केत गर्ने गोप्य कक्षसम्म जाने गरी अनुमति दिनु हुँदैन ।

१००. मतदान केन्द्रमा प्रवेश गर्ने मतदातालाई मतदान गर्न दिने : मतदान अधिकृतले मतदानको लागि तोकिएको समयभित्र मतदान केन्द्रभित्र प्रवेश गरी पङ्क्तिबद्ध भई सकेका मतदातालाई मतदान गर्ने समय समाप्त भए तापनि मतदान गर्न अनुमति दिनु पर्नेछ ।

१०१. निर्धारित समयपछि मतदान केन्द्रमा प्रवेश गर्न नदिने : मतदान अधिकृतले मतदानको लागि निर्धारित समय समाप्त भएपछि कुनै पनि व्यक्तिलाई मतदान केन्द्रभित्र प्रवेश गर्न दिनु हुँदैन ।

१०२. मतदानको समय समाप्त नभएसम्म मतदानको कार्य समाप्त गर्न नहुने : मतदान गर्नको लागि कुनै मतदाता सो मतदान केन्द्रमा उपस्थित नभए तापनि मतदान अधिकृतले मतदानको लागि निर्धारित समय समाप्त नभएसम्म मतदान केन्द्रमा मतदानको कार्य समाप्त गर्नु हुँदैन ।

१०३. मतपेटिकामा मतपत्र खसाल्ने प्वाल बन्द गर्ने : (१) मतदान गर्न निर्धारित समय भित्र मतदान केन्द्रभित्र प्रवेश गरी पङ्क्तिबद्ध सबै मतदाताले मतदान गरिसकेपछि मतदान अधिकृतले सो मतदान केन्द्रमा उपस्थित सबै उम्मेदवार वा निजको निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिको रोहबरमा मतपत्र खसाल्ने प्वाल बन्द गरी हरियो रङ्गको सुरक्षणसिल लगाउनु पर्नेछ ।

(२) मतदान अधिकृतले उपदफा (१) बमोजिम मतपेटिकाको प्वाल बन्द गरेको अनुसूची-४५ बमोजिमको मुचुल्का गर्नु पर्नेछ । त्यस्तो मुचुल्कामा सो स्थानमा उपस्थित उम्मेदवार वा निजको निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिको समेत सहीछाप गराई मतदान अधिकृतले दस्तखत गरी राख्नु पर्नेछ ।

१०४. मतपत्रको फाँटवारी तयार गर्ने : (१) मतदान अधिकृतले मतदानको काम समाप्त भएपछि अनुसूची-४६ बमोजिम मतपत्रको फाँटवारी तयार गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको फाँटवारी तयार गरेपछि सो फाँटवारीमा मतदान अधिकृतले दस्तखत गर्नु पर्नेछ र सो स्थानमा उपस्थित उम्मेदवार वा निजको निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिको समेत सहीछाप गराउनु पर्नेछ ।

१०५. कागजात सुरक्षित राख्ने : (१) मतदान अधिकृतले मतदान केन्द्रमा मतदानको काम समाप्त भएपछि देहायका कागजपत्र र मतपत्रहरू छुट्टाछुट्टै खाममा बन्द गरी लाहाछाप लगाउनु पर्नेछ र सो मतदान केन्द्रमा

उपस्थित उम्मेदवार वा निजको निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिले समेत आफ्नो लाहाछाप लगाउन चाहेमा लगाउन दिनु पर्नेछ :-

- (क) मतदान अधिकृतको दस्तखत नभएका मतपत्र,
- (ख) मतदान अधिकृतको दस्तखत भएका तर मतदानमा प्रयोग नभएका मतपत्र,
- (ग) मतपेटिका बाहिर रहेका मतपत्र,
- (घ) मतदाताले मतदान नगरी मतदान अधिकृतलाई फिर्ता दिएका मतपत्र,
- (ङ) मतदाताको नाम रुजु गरी रेजा (✓) चिन्ह लगाएको मतदाता नामावली,
- (च) मतपत्रका अधकट्टी,
- (छ) निविदा मतपत्र,
- (ज) विरोध गर्ने र विरोध भएको मतदाताको सूची,
- (झ) विरोध सम्बन्धी निर्णय किताब,
- (ञ) आयोग वा निर्वाचन अधिकृतको निर्देशन अनुसार खाम बन्द गरी लाहाछाप लगाई राख्नु पर्ने अन्य कुनै कागजात ।

(२) मतदान अधिकृतले उपदफा (१) बमोजिमको कागजात खाम बन्दगरी सकेपछि सो को अनुसूची-४७ बमोजिमको मुचुल्का तयार गर्नु पर्नेछ र सो मुचुल्कामा सो स्थानमा उपस्थित उम्मेदवार वा निजको निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिको समेत सहीछाप गराई आफूले दस्तखत गरी राख्नु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि महिला, पुरुष वा अन्यको तथ्याङ्क फाराम, पोल बुक र मतदान कार्यसँग सम्बन्धित मुचुल्का सिलबन्दी नगरी छुट्टै फाइलमा सुरक्षितसाथ राखी मतपेटिकासँगै निर्वाचन अधिकृतलाई बुझाउनु पर्नेछ ।

१०६. मतदान रोक्न सक्ने : (१) कुनै विशेष वा असामान्य परिस्थिति उत्पन्न भई मतदान कार्य सुचारु हुन नसक्ने अवस्था आएमा मतदान अधिकृतले सूचना प्रकाशन गरी केही समयको लागि समय तोकी मतदान रोक्न आदेश दिन सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम तोकिएको समयवधिभित्र पुनः मतदान कार्य सुचारु गर्न नसकिने भएमा मतदान अधिकृतले सो दिनको मतदान दफा १०८ बमोजिम स्थगित गर्न सक्नेछ ।

१०७. मतपेटिका नोक्सान भएमा वा तोडफोड गरिएमा : (१) कुनै मतदान केन्द्रमा मतदानको लागि प्रयोग भएको मतपेटिका दुर्घटनावश नोक्सान भएमा वा जानाजान तोडफोड गरी नोक्सान गरिएमा मतदान अधिकृतले सम्बन्धित निर्वाचन अधिकृतलाई त्यस घटनाको प्रतिवेदन तुरुन्त दिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम मतपेटिका दुर्घटनावश नोक्सान भएमा वा जानाजान तोडफोड गरिएमा मतदान अधिकृतले अनुसूची-४८ बमोजिम मुचुल्का गर्नु पर्नेछ र सो मुचुल्कामा उम्मेदवार वा निजको निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिको समेत सहीछाप गराई मतदान अधिकृतले दस्तखत गरी राख्नु पर्नेछ ।

(३) मतदान अधिकृतले निर्वाचन अधिकृतलाई बुझाई सकेको मतदानको लागि प्रयोग भएको मतपेटिका कुनै किसिमले खोसिएमा, जानाजान तोडफोड गरी नोक्सान भएमा, दुर्घटनावश नोक्सान भएमा वा उपदफा (१) बमोजिमको प्रतिवेदन प्राप्त भएमा निर्वाचन अधिकृतले त्यस्तो मतदान केन्द्रको मतदान तुरुन्त रद्द गर्नु पर्नेछ र त्यसको प्रतिवेदन आयोगमा तुरुन्त दिनु पर्नेछ ।

१०८. विशेष परिस्थितिमा मतदान स्थगित गर्न सकिने : (१) कुनै मतदान केन्द्रमा हुलदङ्गा लगायत अन्य असामान्य परिस्थिति उत्पन्न भई, उपद्रव वा प्राकृतिक विपद् वा काबुबाहिरको कुनै परिस्थिति सिर्जना भएको कारणले मतदानको काम हुन नसक्ने कुरामा मतदान अधिकृत विश्वस्त भएमा निजले त्यस्तो मतदान केन्द्रको मतदान कार्य तत्काल स्थगित गर्न सक्नेछ र त्यसरी मतदान स्थगित भएको कारण समेत उल्लेख गरी अनुसूची-४९ बमोजिमको सूचना सोही स्थानमा प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम मतदान स्थगित गरिएमा मतदान अधिकृतले मतदान स्थगित गरिएको व्यहोरा समेत खुलाई अनुसूची-५० बमोजिमको मुचुल्का तयार गर्नु पर्नेछ र सो मुचुल्कामा उम्मेदवार वा

निजको निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिको सहीछाप गराई मतदान अधिकृतले दस्तखत गरी राख्नु पर्नेछ ।

(३) मतदान अधिकृतले उपदफा (१) बमोजिम मतदान स्थगित गरेको सूचना तुरुन्त निर्वाचन अधिकृतलाई दिनु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (१) बमोजिम मतदान स्थगित भएको व्यहोराको जानकारी निर्वाचन अधिकृतले मुख्य निर्वाचन अधिकृत र आयोगलाई तुरुन्त दिनु पर्नेछ ।

१०९. मतदान केन्द्रको अनधिकृत कब्जा : (१) देहायको अवस्थामा मतदान केन्द्रको अनधिकृत कब्जा भएको मानिनेछ :-

- (क) कसैले बल प्रयोग गरी वा डर त्रास देखाई वा धम्की दिई मतदान केन्द्र वा मतदान गर्न निश्चित गरिएको स्थान आफ्नो कब्जामा लिई मतदानको कार्यमा प्रभाव पारेमा वा कुनै उम्मेदवारको समर्थक मतदातालाई मात्र मतदान गर्न दिएमा वा अन्य मतदातालाई मतदान गर्न नदिएमा,
- (ख) कसैले बल प्रयोग गरी वा नगरी मतदातालाई कुनै उम्मेदवारको पक्षमा मतदान गर्न वा नगर्न डर त्रास देखाएमा वा धम्की दिएमा वा मतदान गर्नको लागि बाटो वा गौँडा छेकी रोकेमा वा मतदान केन्द्रमा वा मतदान गर्ने स्थानमा जान वा प्रवेश गर्न नदिएमा, वा
- (ग) कसैले बल प्रयोग गरी वा नगरी मतदान कार्य सञ्चालन गर्न खटिएको मतदान अधिकृत वा कर्मचारीलाई आफ्नो कर्तव्य पालना गर्न नदिएमा वा निजको जिम्मामा रहेको मतपत्र, मतपेटिका, मतदान गर्न राखिएको विद्युतीय उपकरण वा मतदान सम्बन्धी सामग्री खोसेमा वा अन्य त्यस्तै कार्य गरी मतदानको कार्य निष्पक्ष तथा स्वतन्त्र रूपमा सामान्य ढङ्गले सञ्चालन नहुने वा हुन नसक्ने गरी प्रभावित गरेमा ।

(२) उपदफा (१) को खण्ड (क), (ख) वा (ग) मा उल्लिखित कुनै प्रकारले मतदान केन्द्रको अनधिकृत कब्जा भएमा मतदान अधिकृतले तत्काल मतदान स्थगित गरी त्यसरी मतदान स्थगित भएको कारण सहित उल्लेख गरी अनुसूची-४९ बमोजिमको सूचना सोही स्थानमा प्रकाशन गर्नु पर्नेछ र त्यसको प्रतिवेदन निर्वाचन अधिकृतलाई र निर्वाचन अधिकृतले आयोगलाई तुरुन्त दिनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम मतदान स्थगित गरिएमा मतदान अधिकृतले मतदान स्थगित गरिएको व्यहोरा समेत खुलाई अनुसूची-५० बमोजिमको मुचुल्का तयार गर्नु पर्नेछ र सो मुचुल्कामा उम्मेदवार वा निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिको समेत सहीछाप गराई मतदान अधिकृतले दस्तखत गरी राख्नु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (२) बमोजिमको प्रतिवेदन प्राप्त भएमा आयोगले वा आयोगको निर्देशनमा निर्वाचन अधिकृतले त्यस्तो घटनाको जाँच गर्न सक्नेछ र त्यस्तो जाँचको प्रतिवेदनको आधारमा आयोगले वा आयोगको निर्देशन अनुसार निर्वाचन अधिकृतले त्यस्तो मतदान केन्द्रको मतदान रद्द गर्न सक्नेछ ।

११०. पुनः मतदानको व्यवस्था : (१) दफा १०७, १०८ र १०९ बमोजिम मतदान रद्द वा स्थगित भएको अवस्थामा निर्वाचन अधिकृतले सो मतदान केन्द्रमा पुनः मतदान हुने मिति र समय तोकी नियमावलीको अनुसूची-१६ बमोजिमको ढाँचामा सूचना तयार गरी आफ्नो कार्यालयमा र मतदान स्थगित गरिएको मतदान केन्द्रमा प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम पुनः मतदान हुने मिति र समय तोक्नु भन्दा पहिले निर्वाचन अधिकृतले त्यस्तो मतदान केन्द्रमा खटाउने कर्मचारी, सुरक्षाकर्मी, मतपत्र सहितका आवश्यक मतदान सामग्रीको व्यवस्थाको लागि मुख्य निर्वाचन अधिकृतलाई लेखी पठाउनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम हुने पुनः मतदानको लागि मतदान अधिकृत, सहायक मतदान अधिकृत वा अन्य कर्मचारी खटाउँदा पहिले सो वडाको मतदान केन्द्रमा नखटिएको कर्मचारीलाई खटाउनु पर्नेछ ।

१११. गिरफ्तार गर्न सकिने : मतदान अधिकृतले दफा ७२, १०७, १०८ र १०९ बमोजिमको कार्य गर्ने वा गराउने व्यक्तिलाई गिरफ्तार गर्न सो ठाउँमा खटिएका सुरक्षाकर्मीलाई आदेश दिनु पर्नेछ र त्यसरी आदेश पाएको सुरक्षाकर्मीले गिरफ्तार गर्न लगाइएको व्यक्तिलाई तुरुन्त गिरफ्तार गरी आफ्नो नियन्त्रणमा राख्नु पर्नेछ ।
११२. उम्मेदवार वा निजको प्रतिनिधि मतपेटिकासँगै मतदान अधिकृतसँग आउन सक्ने : (१) मतदानको काम समाप्त भएपछि मतदान अधिकृतले मतदान केन्द्रबाट मतपेटिका लिएर मतगणना हुने स्थानतर्फ जाँदा उम्मेदवार वा निजका निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधि मतपेटिकाको सुरक्षाको लागि मतदान अधिकृतसँगै जान चाहेमा मतदान अधिकृतले आफूसँग आउन दिन सक्नेछ र बास बस्नुपर्ने अवस्थामा मतपेटिका राखेको कोठा बाहिर बस्न चाहेमा बस्नको लागि अनुमति दिनु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम मतदान अधिकृतसँग आउने व्यक्तिलाई कुनै अवस्थामा पनि मतपेटिका समाउन वा छुन दिनु हुँदैन ।
११३. निर्वाचन अधिकृतलाई मतपेटिका र मतदान सामग्री बुझाउनु पर्ने : (१) मतदान अधिकृतले मतदान केन्द्रबाट ल्याएको मतपेटिका, प्रयोग नभएका मतपत्र र खामबन्द गरिएको सम्पूर्ण कागजात तथा अन्य निर्वाचन सामग्रीको विवरण उल्लेख गरी अनुसूची-५१ बमोजिमको दुई प्रति फाराम तयार गरी आफू खटिएको गाउँपालिका वा नगरपालिकाको निर्वाचन अधिकृतलाई बुझाउनु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको सामग्री प्राप्त भए पछि निर्वाचन अधिकृतले रुजु गरी त्यस्तो सामग्री बुझ्नु पर्नेछ र अनुसूची-५१ बमोजिमको फाराममा सामग्री बुझेको भरपाई गरी एक प्रति मतदान अधिकृतलाई फिर्ता दिनु पर्नेछ ।
- (३) मतपेटिका ल्याउँदा बाटोमा मतपेटिकाको सुरक्षणसिल चूँडिएको देखिएमा मतदान अधिकृतले त्यसको प्रतिवेदन निर्वाचन अधिकृतलाई दिनु पर्नेछ र निर्वाचन अधिकृतले पनि मतदान अधिकृतसँगै आएको उम्मेदवार वा निजको निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिबाट समेत सो कुराको जानकारी वा प्रतिवेदन लिन सक्नेछ ।
११४. मतपेटिका बन्द गरेको बिकोको सुरक्षणसिल चूँडिएमा : दफा ११३ को उपदफा (३) बमोजिमको प्रतिवेदनबाट कसैको गलत क्रियाकलापको कारणले मतपेटिका बन्द गरेको सुरक्षणसिल चूँडिएको होइन भन्ने कुरा प्रमाणित भएमा बाहेक मतपेटिकामा लगाएको सुरक्षणसिल जानाजानी चूँडाएको प्रमाणित भएमा वा आशङ्का लागेमा निर्वाचन अधिकृतले सो कुराको प्रतिवेदन तुरुन्त आयोगमा दिनु पर्नेछ र त्यस्तो अवस्थामा आयोगको निर्देशन बमोजिम गर्नु पर्नेछ ।
११५. मतदान सम्बन्धी अन्य व्यवस्था : मतदान सम्बन्धी अन्य व्यवस्था आयोगले बनाएको मतदान निर्देशिकामा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद-१२

मतगणना

११६. मतपेटिका राख्ने तथा मतगणना गर्ने ठाउँको व्यवस्था गर्ने : निर्वाचन अधिकृतले मतदान अधिकृतले ल्याएका मतपेटिका बुझी लिन भन्दा पहिले नै मतपत्र भएको मतपेटिका राख्ने ठाउँ तथा मतगणना गर्ने स्थानको आवश्यक सुरक्षाको प्रबन्ध मिलाउनु पर्नेछ । त्यसरी सुरक्षा प्रबन्ध मिलाउनको लागि निर्वाचन अधिकृतले स्थानीय प्रशासन र अन्य सुरक्षा निकाय समेतको सहयोग लिन सक्नेछ ।
११७. मतपेटिका सङ्कलन गर्ने : (१) निर्वाचन अधिकृतले मतदान अधिकृतबाट प्राप्त मतपेटिका तथा अन्य निर्वाचन सामग्री बुझी लिन र त्यसको भरपाई गरिदिन आवश्यक कर्मचारी खटाउन सक्नेछ । त्यसरी कर्मचारी खटाउँदा सहायक निर्वाचन अधिकृत वा निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा खटिएका कर्मचारीलाई प्राथमिकता दिई खटाउनु पर्नेछ ।

(२) निर्वाचन अधिकृतले मतदान अधिकृतले बुझाएका मतपेटिका सङ्कलन गरी एउटै ठाउँमा सुरक्षित राख्नु पर्नेछ र त्यसरी मतपेटिका राखेको कोठाको भ्याल र ढोकामा बलियो चुकुल तथा ताला लगाई लाहाछाप समेत लगाउनु पर्नेछ । सो ठाउँमा उम्मेदवार वा निजको निर्वाचन प्रतिनिधिले आफ्नो लाहाछाप लगाउन चाहेमा सो समेत लगाउन दिनु पर्नेछ । त्यसरी लाहाछाप लगाएको अनुसूची-५२ बमोजिमको मुचुल्का गरी त्यसमा उम्मेदवार वा निजको निर्वाचन प्रतिनिधि वा निजले अधिकार दिएको प्रतिनिधिको समेत सहीछाप गराई निर्वाचन अधिकृतले दस्तखत गरी राख्नु पर्नेछ ।

(३) मतपेटिका राखेको कोठा बाहिर उम्मेदवार वा निजको निर्वाचन प्रतिनिधि वा निजले अधिकार दिएको प्रतिनिधि बस्न चाहेमा निर्वाचन अधिकृतले सो कुराको अनुमति दिनु पर्नेछ ।

(४) मतगणनाको लागि मतपेटिका राखेको कोठा खोल्नु परेमा उपदफा (२) बमोजिमको लाहाछाप जाँच्नु पर्नेछ र त्यसपछि अनुसूची-५३ बमोजिमको मुचुल्का गरी लाहाछाप तोडी कोठा खोल्नु पर्नेछ । त्यस्तो मुचुल्कामा उम्मेदवार वा निजको निर्वाचन प्रतिनिधि वा निजले अधिकार दिएको प्रतिनिधि समेतको सहीछाप गराई निर्वाचन अधिकृतले दस्तखत गरी राख्नु पर्नेछ ।

११८. मतगणना गरिने स्थान तोक्ने : (१) निर्वाचन अधिकृतले मतदान हुने दिन भन्दा अगावै मतगणना गरिने स्थान तोकी सोको सूचना नियमावलीको अनुसूची-१७ बमोजिमको ढाँचामा तयार गरी प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम मतगणना गर्ने स्थान तोक्दा देहाय बमोजिमको स्थानमा मतगणना गर्ने गरी तोक्नु पर्नेछ :-

(क) गाउँपालिका वा नगरपालिकाको कुनै पदको निर्वाचनको लागि निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय वा गाउँपालिका वा नगरपालिका भवन रहेको कार्यालय,

(ख) जिल्ला समन्वय समितिको कुनै पदको निर्वाचनको लागि मुख्य निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय वा जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालयमा ।

(३) उपदफा (२) को खण्ड (क) र (ख) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि त्यस्तो कार्यालयमा पर्याप्त स्थानको अभाव भएमा वा सुरक्षाको दृष्टिले मतगणना गर्न नसकिने भएमा निर्वाचन अधिकृतले सो स्थानको अन्य सरकारी कार्यालय वा उपयुक्त भवनमा मतगणना गर्ने गरी स्थान तोक्न सक्नेछ ।

११९. मतगणना प्रारम्भ हुने सूचना प्रकाशन गर्ने : (१) कुनै पदको निर्वाचनको लागि तोकिएका सबै मतदान केन्द्रमा मतदानको लागि प्रयोग भएका मतपेटिका प्राप्त भएपछि निर्वाचन अधिकृतले मतगणना गर्ने मिति र समय उल्लेख गरी नियमावलीको अनुसूची-१८ बमोजिमको ढाँचामा सूचना तयार गरी आफ्नो कार्यालयमा प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।

तर कुनै मतदान केन्द्रमा पुनः मतदान हुने भएमा त्यसरी पुनः मतदान भएको मतदान केन्द्रको मतपेटिका मतगणनास्थलमा प्राप्त नभएसम्म अन्य मतदान केन्द्रको मतगणना कार्य सुरु गर्नु हुँदैन ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको सूचनामा उम्मेदवारले मतगणना गर्ने स्थानमा आफ्नो मतगणना प्रतिनिधि राख्न चाहेमा त्यस्तो प्रतिनिधि नियुक्त गरी पठाउनु पर्ने कुरा समेत उल्लेख गर्नु पर्नेछ ।

(३) यस दफा बमोजिम मतगणना प्रारम्भ हुने सूचना प्रकाशन गर्दा मतगणना गर्ने स्थान र सोको वरिपरि सुरक्षाको लागि खटिएका सुरक्षाकर्मी बाहेक अरु कसैले पनि कुनै प्रकारको विस्फोटक पदार्थ, रासायनिक वा विशाल पदार्थ वा लाठी भाला, खुकुरी, बन्दुक, पेस्तोल वा त्यस्तै प्रकारको अन्य हातहतियार लिएर हिँड्न, प्रदर्शन गर्न, प्रयोग गर्न वा गराउन रोक लगाइएको अनुसूची-३७ बमोजिमको सूचना समेत प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।

१२०. मतगणनाको लागि कर्मचारीको प्रबन्ध गर्ने : (१) निर्वाचन अधिकृतले सबै मतदान केन्द्रमा मतदान कार्य सम्पन्न भई मतदान भएका सबै मतपेटिका प्राप्त भइसकेपछि मतगणना गर्ने कर्मचारीको प्रबन्ध गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम मतगणना कार्यमा खटिने कर्मचारीलाई निर्वाचन अधिकृतले मतगणना सम्बन्धी कार्यको सम्बन्धमा अभिमुखीकरण दिनु पर्नेछ ।

१२१. मतगणना गर्ने स्थानको व्यवस्था : (१) निर्वाचन अधिकृतले एउटै कोठा वा ठाउँमा मतगणना गर्ने व्यवस्था गर्नु पर्नेछ । एउटै कोठा वा ठाउँमा मतगणना गर्नको लागि पर्याप्त ठाउँ नपुगेमा सोही भवनको अर्को कोठा वा ठाउँमा पनि मतगणना गर्न सकिनेछ ।

तर त्यसरी मतगणना गर्दा छुट्टाछुट्टै भवनमा मतगणना गर्नु हुँदैन ।

(२) निर्वाचन अधिकृतले मतगणना गर्ने स्थानमा प्रकाश वा बत्तीको पर्याप्त व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।

(३) सर्वसाधारणलाई समय समयमा मतगणनाको प्रगति र नतिजाको जानकारी गराउनको लागि मतगणना गर्ने स्थानमा सूचना पाटी तथा माइक आदिको यथोचित व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।

१२२. मतगणनाको लागि टोली गठन गर्ने : (१) निर्वाचन अधिकृतले मतगणना कार्यको लागि प्रति सिफ्टको लागि आयोगले बनाएको मतगणना निर्देशिकामा उल्लेख भएको सङ्ख्याका मतपत्र गणना गर्ने गरी आयोगले बनाएको जनशक्ति व्यवस्थापन निर्देशिका बमोजिम देहायको जनशक्ति रहेको टोली गठन गर्नु पर्नेछ :-

(क) प्रमुख मतगणना अधिकारी (निर्वाचन अधिकृत)	-एक जना
(ख) मतगणना अधिकारी	-एक जना
(ग) मतगणना सहायक	-एक जना
(घ) गणक (कम्प्युटर अपरेटर-१, *सहायक कर्मचारी-२)	-*तीन जना
(ङ) सहयोगी (कार्यालय सहयोगी/पाले वा सो सरह)	-एक जना
(च) निजी सुरक्षा अधिकारी (पिएसओ)	-एक जना

(२) निर्वाचन अधिकृतले गणना गर्नु पर्ने मतपत्र, उपलब्ध स्थान र सुरक्षा व्यवस्था समेतको आधारमा एकैपटक दुई वा सोभन्दा बढी मतगणना टोली गठन गरी मतगणना गर्न सक्नेछ ।

(३) प्रमुख मतगणना अधिकृत सबै सिफ्ट र टोलीको मतगणना कार्यमा संलग्न रहनु पर्नेछ ।

(४) निर्वाचन अधिकृतले मतगणना स्थलको सुरक्षाका लागि स्थानीय प्रशासनसँग समन्वय गरी आवश्यक सुरक्षा व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।

१२३. मतगणना गर्ने स्थानमा मतगणना प्रतिनिधि राख्ने : (१) उम्मेवार वा निजको निर्वाचन प्रतिनिधिले मतगणना गर्ने स्थानमा उम्मेवारको प्रतिनिधित्व गर्न र मतगणनाको लागि उम्मेदवारले गर्नुपर्ने काम गर्न मतगणना प्रतिनिधि राख्न सक्नेछ ।

(२) मतगणना गर्ने प्रत्येक टोलीमा निर्वाचन अधिकृतले तोके बमोजिमको सङ्ख्यामा मतगणना प्रतिनिधि रहन सक्नेछन् ।

तर कुनै राजनीतिक दलको तर्फबाट जतिसुकै उम्मेदवार भए तापनि एउटा मतगणना टोलीमा त्यस्तो दलका सबै उम्मेदवारको प्रतिनिधित्व गर्ने गरी एक जना मात्र मतगणना प्रतिनिधि रहन सक्नेछ ।

(३) मतगणना प्रतिनिधि नियुक्त गर्दा सम्बन्धित स्थानीय तहको अन्तिम मतदाता नामावलीमा नाम समावेश भएको र कम्तीमा साधारण लेखपढ गर्न जान्ने व्यक्तिलाई नियुक्त गर्न सकिनेछ ।

(४) यस दफा बमोजिम मतगणना प्रतिनिधि नियुक्त गरेको जानकारी सम्बन्धित उम्मेदवारले निर्वाचन अधिकृतलाई दिनु पर्नेछ ।

(५) उम्मेदवार वा निजको निर्वाचन प्रतिनिधिले अगावै हटाएमा बाहेक मतगणना प्रतिनिधि निर्वाचन परिणाम घोषणा नभएसम्म कायम रहनेछ ।

(६) उपदफा (१) बमोजिम नियुक्त मतगणना प्रतिनिधिलाई निर्वाचन अधिकृतले नियमावलीको अनुसूची-२५ बमोजिमको परिचयपत्र दिनु पर्नेछ ।

(७) मतगणना सम्बन्धी मुचुल्कामा सहीछाप गर्नु तथा मतगणना कार्यलाई शान्तिपूर्ण रूपमा सम्पन्न गर्न निर्वाचन अधिकृतलाई सहयोग गर्नु मतगणना प्रतिनिधिको कर्तव्य हुनेछ ।

१२४. मतगणना गर्ने स्थानमा प्रवेश : (१) निर्वाचन अधिकृतले मतगणना गर्ने स्थानमा देहाय बमोजिमका व्यक्ति बाहेक अन्य व्यक्तिलाई प्रवेश गर्न अनुमति दिनु हुँदैन :-

- (क) निर्वाचन अधिकृतले मतगणना कार्यमा खटाएका कर्मचारी,
- (ख) मतगणना गर्ने स्थानमा सुरक्षाको लागि खटिएका सुरक्षाकर्मी,
- (ग) उम्मेदवार वा निजको निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतगणना प्रतिनिधि,
- (घ) आयोगबाट पर्यवेक्षणको लागि अनुमतिप्राप्त व्यक्ति,
- (ङ) आयोगबाट खटिएको पदाधिकारी वा अनुमति पाएको कर्मचारी वा अन्य व्यक्ति ।

(२) मतगणना गर्ने स्थानमा प्रवेश गर्न पाउने उपदफा (१) बमोजिमका व्यक्तिलाई निर्वाचन अधिकृतले नियमावलीको अनुसूची-२७ बमोजिमको अनुमतिपत्र दिनु पर्नेछ ।

१२५. परिचयपत्र वा अनुमतिपत्र लगाउनु पर्ने : (१) मतगणना गर्ने स्थानमा प्रवेश गर्न अनुमति पाएका कर्मचारी वा व्यक्तिले मतगणना गर्ने स्थानमा रहँदा आफ्नो परिचयपत्र तथा अनुमतिपत्र सबैले देख्ने गरी लगाउनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम परिचयपत्र नभएको वा अनुमतिपत्र नपाएको कर्मचारी वा व्यक्तिलाई मतगणना गर्ने स्थानमा प्रवेश गर्न वा उपस्थित हुन दिनु हुँदैन ।

१२६. लागुऔषध वा मादक पदार्थ सेवन गरेको व्यक्तिलाई प्रवेश गर्न नदिने : दफा १२४ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि निर्वाचन अधिकृतले लागुऔषध वा मादक पदार्थ सेवन गरेको व्यक्तिलाई मतगणना गर्ने स्थानमा प्रवेश गर्न दिनु हुँदैन ।

१२७. हतियार लिएको व्यक्तिलाई प्रवेश गर्न नदिने : निर्वाचन अधिकृतले मतगणना स्थलको सुरक्षाको लागि खटिएका सुरक्षा कर्मचारी बाहेक हतियार लिएको अन्य व्यक्तिलाई मतगणना गर्ने स्थानमा प्रवेश गर्न दिनु हुँदैन ।

१२८. निर्धारित समयमा मतगणना प्रारम्भ गर्ने : (१) निर्वाचन अधिकृतले मतगणना प्रारम्भ गर्न दफा ११९ को उपदफा (१) बमोजिम प्रकाशन गरेको सूचनामा उल्लेख गरेको मिति र समयमा सबै उम्मेदवार वा निजको निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतगणना प्रतिनिधिको रोहबरमा आफ्नो प्रत्यक्ष रेखदेख तथा नियन्त्रणमा मतगणनाको कार्य प्रारम्भ गर्नु वा गराउनु पर्नेछ ।

(२) निर्वाचन अधिकृतले मतगणना प्रारम्भ गर्दा अनुसूची-५४ बमोजिमको मुचुल्का गर्नु पर्नेछ र सो मुचुल्कामा उम्मेदवार वा निजको निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतगणना प्रतिनिधिको सहीछाप गराई निर्वाचन अधिकृतले दस्तखत गरी राख्नु पर्नेछ ।

(३) यस दफामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कुनै स्थानीय तहको कुनै मतदान केन्द्रमा पुनः मतदान गर्नु पर्ने भएमा त्यस्तो मतदान केन्द्रको मतदानको कार्य समाप्त नभएसम्म त्यस्तो निर्वाचनसँग सम्बन्धित मतगणना प्रारम्भ गरिने छैन ।

(४) निर्वाचन अधिकृतले मतगणना प्रारम्भ हुनु अघि मतगणनास्थलमा उपस्थित कसैले पनि क्यामरा, मोबाइल जस्ता उपकरणहरू साथमा लिन र प्रयोग गर्न नपाउने कुराको जानकारी गराई त्यस्ता उपकरण प्रयोग नगर्ने गरी आवश्यक व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।

१२९. मतपेटिका जाँच गर्ने : (१) दफा १२८ को उपदफा (२) बमोजिम मतगणना प्रारम्भ भएको मुचुल्का गरिसकेपछि निर्वाचन अधिकृतले उपस्थित उम्मेदवार वा निजको प्रतिनिधिको रोहबरमा मतपत्र रहेको मतपेटिकाको देहाय बमोजिम जाँच गर्नु पर्नेछ :-

(क) मतगणना गर्न लागिएको मतपेटिका खोलिएको वा फोरिएको छ, छैन,

(ख) मतपेटिकामा मतदान केन्द्रको नाम, सुरक्षासिल नम्बर र मतपेटिकाको क्रम उल्लेख गरिएको छ, छैन,

(ग) मतपेटिकामा लगाएको सुरक्षासिल दुरुस्त छ, छैन ।

(२) निर्वाचन अधिकृतले मतपेटिका जाँच गरिसकेपछि मतपेटिका जाँच गरेको अनुसूची-५५ बमोजिमको मुचुल्का गर्नु पर्नेछ । यसरी मुचुल्का गर्दा आफूले मतगणनाको काममा खटाएको कर्मचारी, उम्मेदवार वा निजको निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतगणना प्रतिनिधिको दस्तखत गराई आफूले दस्तखत गरी राख्नु पर्नेछ । कुनै उम्मेदवार वा निजको प्रतिनिधिले सो मुचुल्कामा कुनै कैफियत जनाउन चाहेमा कैफियत जनाउन समेत दिनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम मतपेटिकाको जाँच गर्दा कुनै कैफियत देखिएमा मुचुल्कामा सोही व्यहोरा खुलाउनु पर्नेछ । त्यसरी मुचुल्का तयार भएपछि त्यस्ता मतपेटिका सुरक्षित स्थानमा राख्नु पर्नेछ ।

(४) कैफियत नदेखिएको मतपेटिकाको मतगणना कार्य समाप्त भएपछि उपदफा (३) बमोजिम कैफियत देखिएका मतपेटिकाको सम्बन्धमा आवश्यक सहमति कायम गरी मतगणना गर्नु पर्नेछ । सहमति कायम हुन नसकेमा आयोगलाई जानकारी गराई आयोगको निर्देशन बमोजिम गर्नु पर्नेछ ।

१३०. वडाको मत गणना अलग अलग गर्ने : गाउँपालिका वा नगरपालिकाको निर्वाचनको मतगणना गर्दा प्रत्येक वडाको अलग अलग रूपमा गर्नु पर्नेछ ।

तर गाउँपालिका वा नगरपालिकाको कुनै वडामा एकभन्दा बढी मतदान केन्द्र कायम भई मतदान भएको अवस्थामा सो वडाको कम्तीमा दुईवटा मतदान केन्द्रका मतपेटिका एकै ठाउँमा मिसाई मतगणना गर्नु पर्नेछ ।

१३१. मतगणनाको प्रक्रिया : (१) मतपेटिका जाँचेको मुचुल्का गरिसकेपछि सो मतपेटिकामा लगाएको सुरक्षणसिल तोडी मतपेटिका खोल्नु पर्नेछ र मतपेटिकामा रहेका सबै मतपत्रहरू मतगणना गर्ने टेबुल वा स्थानमा खन्याउनु पर्नेछ । मतपत्र खन्याई रिक्तो भएको मतपेटिका उम्मेदवार वा निजको निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतगणना प्रतिनिधिलाई देखाउनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम खन्याइएका मतपत्र पढ्याएको अवस्थाबाट सुरक्षितसाथ खोली निर्वाचन चिन्ह भएको भाग घोट्याएर चाड बनाएर राख्नु पर्नेछ र सुविधा अनुसार पचास वा एकसय मतपत्रको ठेली बनाई धागो वा रबरले बाँधी राख्नु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम बनाइएका ठेली मतगणना अधिकारीले जिम्मा लिई राख्नु पर्नेछ र प्रत्येक ठेलीबाट क्रमशः मतगणना गर्नु पर्नेछ ।

१३२. प्रतिनिधिलाई मतपत्र देखाउने : (१) निर्वाचन अधिकृत वा निजले खटाएको गणक कर्मचारीले मतगणना गर्दा उम्मेदवार वा निजको निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतगणना प्रतिनिधिलाई मतपत्र देखाउनु पर्नेछ । त्यस्तो मतपत्र कुनै पनि अवस्थामा निजलाई समाउन वा छुन दिनु हुँदैन ।

(२) उपदफा (१) को प्रयोजनको लागि उम्मेदवार वा निजको निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतगणना प्रतिनिधिलाई मतगणना गर्ने स्थानमा मतपत्र देखिने गरी अलग्गै बस्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।

१३३. मतगणना : (१) दफा १३१ को उपदफा (२) बमोजिम छुट्याइएका मतपत्रको ठेलीबाट क्रमशः मतगणना गर्नु पर्नेछ ।

(२) यस दफा बमोजिम मतगणना गर्दा एउटा मतपत्रमा उल्लिखित सबै उम्मेदवारले पाएको मतगणना नगरी अर्को मतपत्र गणना गर्नु हुँदैन ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम गणना गरिएको मतदान केन्द्रको मत गणनाको आधारमा प्रत्येक उम्मेदवारले प्राप्त गरेको मत सङ्ख्या अनुसूची-५६ बमोजिमको मतगणना फाराममा चढाउनु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम तयार गरिएको प्रत्येक मतदान केन्द्रको मत परिणामको आधारमा प्रत्येक वडामा प्रत्येक उम्मेदवारले प्राप्त गरेको मत सङ्ख्या अनुसूची-५७ बमोजिमको वडागत मतगणना फाराममा चढाउनु पर्नेछ ।

(५) उपदफा (४) बमोजिम तयार गरिएको प्रत्येक वडाको मत परिणामको आधारमा अध्यक्ष र उपाध्यक्ष वा प्रमुख र उपप्रमुख पदको मत परिणाम अनुसूची-५८ बमोजिमको एकीकृत मतगणना फाराममा चढाउनु पर्नेछ ।

(६) उपदफा (३), (४) र (५) बमोजिमको फाराममा मतसङ्ख्या उल्लेख गर्दा प्रत्येक पदको सदर र बदर भएको मतको सङ्ख्या खुलाउनु पर्नेछ ।

(७) यस दफा बमोजिम तयार भएको मतगणनाको प्रगती विवरण र सोको परिणाम निर्वाचन अधिकृतले आयोगमा पठाउनु पर्नेछ ।

(८) निर्वाचन अधिकृतले मतगणना कार्यको प्रगति र नतिजाको विवरण सूचना पाटी, माइक आदिको माध्यमबाट सर्वसाधारणलाई समय समयमा जानकारी गराउनु पर्नेछ ।

१३४. बदर हुने मतपत्र : मतगणना गर्दा देहाय बमोजिमको मतपत्र बदर गर्नु पर्नेछ :-

- (क) सम्बन्धित मतदान अधिकृतको दस्तखत नभएको,
- (ख) औंठाछाप लगाई वा आयोगद्वारा निर्धारित स्वस्तिक चिन्ह बाहेक अन्य चिन्ह वा छाप लगाई मत सङ्केत गरिएको,
- (ग) मत सङ्केत चिन्ह नबुझिने गरी लतपतिएको वा च्यातिएको,
- (घ) उम्मेदवारको निर्वाचन चिन्ह रहेको कोठामा मत सङ्केत नगरी अन्यत्र मत सङ्केत गरिएको,

- (ड) उम्मेदवार नरहेको निर्वाचन चिन्हमा मात्र मत सङ्केत गरिएको,
- (च) निर्वाचित गर्नु पर्ने सङ्ख्या भन्दा बढी उम्मेदवारको निर्वाचन चिन्ह भएको कोठामा छुट्टा-छुट्टै मत सङ्केत गरिएको,
- (छ) एकभन्दा बढी उम्मेदवारको निर्वाचन चिन्ह भएको कोठामा मत सङ्केतको चिन्ह पर्ने गरी मत सङ्केत गरिएको,
- (ज) मत सङ्केत नगरी मतदान अधिकृतलाई फिर्ता दिइएको,
- (झ) कुनै पनि उम्मेदवारको निर्वाचन चिन्हमा मत सङ्केत नगरिएको,
- (ञ) आयोगद्वारा निर्धारित मतपत्र बाहेक अन्य मतपत्रद्वारा मतदान गरिएको,
- (ट) मतपेटिका भन्दा बाहिर राखिएको,
- (ठ) जाली मतपत्र,
- (ड) पट्याएको मतपत्रभित्र रुपैयाँ, कागज वा अन्य कुनै वस्तु संलग्न गरेको,
- (ढ) पट्याएको एउटा मतपत्रभित्र अरु मतपत्रसमेत एकसाथ पट्याएको,
- (ण) उम्मेदवारको निर्वाचन चिन्ह रहेको कोठामा र निर्वाचन चिन्ह रहेका कोठाभन्दा बाहिर वा मतपत्रको अन्य कुनै भागमा समेत मतसङ्केत गरेको,

उदाहरणार्थ : निर्वाचित गर्नु पर्ने सबै वा केही पदमा सही ढङ्गबाट मत सङ्केत गरेको भए तापनि त्यस्तो मत सङ्केतको अतिरिक्त निर्वाचन चिन्ह रहेको कोठाभन्दा बाहिर वा मतपत्रको अन्य कुनै भागमा समेत मत सङ्केत गरेको रहेछ भने त्यस्तो मतपत्र पूरै बदर गर्नु पर्ने ।

- (त) आयोगले बदर हुने भनी तोकेको मतपत्र ।

१३५. सम्बन्धित पदको मत बदर हुने : (१) दफा १३४ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि एउटै मतपत्रबाट एकभन्दा बढी उम्मेदवार निर्वाचित हुने अवस्थामा जुन पदको मत बदर हुने हो त्यस्तो मत मात्र बदर गरी अन्य पदको मत सदर हुने अवस्थाको भएमा सदर गरी मत गणना गर्नु पर्नेछ ।

(२) कुनै पदको लागि निर्वाचित गर्नुपर्ने सङ्ख्या भन्दा बढी उम्मेदवारको निर्वाचन चिन्ह भएको कोठामा वा निर्वाचित गर्नुपर्ने सङ्ख्या भन्दा बढी हुने गरी उम्मेदवारको निर्वाचन चिन्ह भएको कोठा र उम्मेदवार नरहेको चिन्ह भएको कोठामा छुट्टा छुट्टै मत सङ्केत गरिएकोमा त्यस्तो मत बदर गर्नु पर्नेछ ।

उदाहरणार्थ : अध्यक्ष वा प्रमुखको पदमा एकजना निर्वाचित गर्नु पर्नेमा उम्मेदवार भएको वा नभएको कुनै निर्वाचन चिन्ह भएको एक भन्दा बढी कोठामा मत सङ्केत गरिएकोमा सो पदको मत बदर हुने तथा वडा सदस्य पदमा दुईजना निर्वाचित गर्नु पर्नेमा उम्मेदवार भएको वा नभएको निर्वाचन चिन्ह भएका दुई भन्दा बढी कोठामा मतसङ्केत गरिएकोमा सो पदको मत बदर हुने ।

(३) दुईजना वडा सदस्य निर्वाचित हुने मतपत्रमा एकजना उम्मेदवारको निर्वाचन चिन्ह रहेको कोठामा सही ढङ्गबाट मत सङ्केत भएको र अर्को निर्वाचन चिन्हमा बदर हुने गरी मतसङ्केत भएकोमा सही ढङ्गबाट मतसङ्केत भएको मत मात्र सदर गरी अर्को मत बदर गर्नु पर्नेछ ।

१३६. मतगणना लगातार गर्ने : निर्वाचन अधिकृतले मतगणनाको काम प्रारम्भ गरेपछि सो पदको निर्वाचनको लागि तोकिएका सबै मतदान केन्द्रको सबै मतपेटिकामा रहेका सबै मतपत्रको मतगणना नसकिएसम्म मतगणनाको काम लगातार गर्नु पर्नेछ ।

१३७. सदर र बदर मतपत्र अलग-अलग खाममा बन्द गर्ने : निर्वाचन अधिकृतले गणना गरिसकेको मतपत्रमध्ये सदर र बदर मतपत्र अलग-अलग खाममा बन्द गरी खामको बाहिर आफूले दस्तखत गरी र सम्भव भएसम्म उम्मेदवार वा निजको प्रतिनिधिको दस्तखत गराई लाहाछाप लगाई राख्नु पर्नेछ । सो बन्द खाममा कुनै उम्मेदवार वा निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतगणना प्रतिनिधिले लाहाछाप लगाउन चाहेमा लगाउन दिनु पर्नेछ ।

तर एउटै मतपत्रबाट एक भन्दा बढी पदको लागि मतदान भएकोमा ती मध्ये कुनै पदमा सदर र कुनैमा बदर भएको रहेछ भने त्यस्तो मतपत्र सदर मतपत्र रहेको खाममा राख्नु पर्नेछ ।

१३८. मतगणना समाप्त हुनुभन्दा पहिले मतगणनाको काम स्थगित गर्न सकिने : (१) मतगणनाको काम समाप्त हुनुभन्दा पहिले सो मतगणनाको कार्य लगातार जारी राख्न आफ्नो काबुभन्दा बाहिरको कारणले सम्भव हुन नसक्ने अवस्था सिर्जना भएमा निर्वाचन अधिकृतले मतगणना समाप्त हुनुभन्दा पहिले सो मतगणना कार्य स्थगित गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम मतगणना समाप्त हुनुभन्दा पहिले मतगणना गर्ने काम स्थगित गर्नु परेमा निर्वाचन अधिकृतले गणना गरिसकेका मतपत्र, मतगणना अभिलेख, मतगणना गर्न बाँकी रहेका मतपत्र र मतगणना गर्न बाँकी रहेका मतपेटिकाको लगत समेत अलग-अलग खाम, थैलो वा बोरामा बन्द गरी लाहाछाप लगाउनु पर्नेछ । सो बन्द खाममा उम्मेदवार वा निजको निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतगणना प्रतिनिधिले लाहाछाप लगाउन चाहेमा लगाउन दिनु पर्नेछ ।

(३) निर्वाचन अधिकृतले उपदफा (१) बमोजिम मतगणनाको काम स्थगित गर्नु पर्ने परेमा कारण समेत उल्लेख गरी अनुसूची-५९ बमोजिमको मुचुल्का गर्नु पर्नेछ र सो मुचुल्कामा मतगणना गर्ने स्थानमा उपस्थित उम्मेदवार वा निजको निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतगणना प्रतिनिधिको सहीछाप गराई निर्वाचन अधिकृतले दस्तखत गरी राख्नु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (१) बमोजिम मतगणना स्थगित भएको अवस्थामा निर्वाचन अधिकृतले यथाशीघ्र मतगणनाको काम पुनः प्रारम्भ गर्नु पर्नेछ ।

(५) उपदफा (४) बमोजिम पुनः मतगणना प्रारम्भ गर्ने सम्बन्धमा निर्वाचन अधिकृतले अनुसूची-६० बमोजिमको दुई प्रति सूचना तयार गर्नु पर्नेछ र सो सूचनाको एक प्रति मतगणना गर्ने स्थानमा सबैले देख्ने गरी प्रकाशन गर्नु पर्नेछ । यसरी मतगणना स्थगित गरेको सूचना र पुनः मतगणना प्रारम्भ हुने सूचना सो स्थानमा उपस्थित उम्मेदवार वा निजको निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतगणना प्रतिनिधिलाई तुरुन्त दिनु पर्नेछ ।

(६) निर्वाचन अधिकृतले उपदफा (५) बमोजिम पुनः मतगणना प्रारम्भ गर्दा अनुसूची-६१ बमोजिमको मुचुल्का गरी उम्मेदवार वा निजको प्रतिनिधिको सहीछाप गराई आफूले दस्तखत गरी राख्नु पर्नेछ ।

१३९. मतगणना गर्ने स्थानबाट हटाउने : (१) निर्वाचन अधिकृतले मतगणनाको काममा रोकावट गर्ने वा बाधा दिने व्यक्तिलाई सो स्थानबाट तत्काल बाहिर जान आदेश दिन सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम आदेश पाएको व्यक्ति तुरुन्त मतगणना स्थलबाट बाहिर जानु पर्नेछ । त्यस्तो आदेश पालना नगरी अटेर गर्ने व्यक्तिलाई निर्वाचन अधिकृतको आदेश बमोजिम सुरक्षाकर्मीले त्यस्तो स्थानबाट बाहिर पठाउनु पर्नेछ ।

१४०. मतपत्र नोक्सान भएमा प्रतिवेदन दिने : (१) मतगणना पूरा हुनुभन्दा पहिले मतदानको लागि प्रयोग गरिएको मतपत्र वा मतपत्र रहेको मतपेटिका निर्वाचन अधिकृतको नियन्त्रणबाट गैरकानूनी तवरले अन्यत्र लगिएमा वा खोलिएमा वा नोक्सान गरिएमा वा तोडफोड गरिएमा वा हराएमा वा दुर्घटनावश नोक्सान भएमा निर्वाचन अधिकृतले मतगणनाको काम स्थगित गरी त्यसको प्रतिवेदन आयोग र मुख्य निर्वाचन अधिकृतलाई तुरुन्त दिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम मतगणनाको काम स्थगित गरिएपछि आयोगले त्यस्तो मतदान केन्द्रको सम्पूर्ण मतपत्र अवैध भएको घोषणा गर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम मतपत्र अवैध घोषणा भएमा आयोगको निर्देशनमा निर्वाचन अधिकृतले यथाशीघ्र त्यस्तो मतदान केन्द्रमा पुनः मतदान गर्ने स्थान, मिति र समय तोकी सूचना प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।

(४) यस दफा बमोजिम मतपत्र नोक्सान गर्ने व्यक्तिलाई निर्वाचन (कसूर तथा सजाय) ऐन, २०७३ बमोजिम कारवाही र सजाय हुनेछ ।

१४१. मतगणना गर्ने स्थान अनधिकृत कब्जा भएमा प्रतिवेदन दिने : (१) कसैले मतगणना गर्ने स्थानको अनधिकृत कब्जा गरेमा निर्वाचन अधिकृतले मतगणनाको कार्य तत्काल स्थगित गरी त्यसको प्रतिवेदन मुख्य निर्वाचन अधिकृत र आयोगलाई दिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) को प्रयोजनको लागि देहायको अवस्थामा मतगणना गर्ने स्थान अनधिकृत कब्जा भएको मानिनेछ :-

- (क) कसैले बल प्रयोग गरी वा डर त्रास देखाई वा धम्की दिई मतगणना स्थललाई आफ्नो कब्जामा लिई मतगणनाको कार्यमा प्रभाव पारेमा,
- (ख) कसैले बल प्रयोग गरी वा नगरी मतगणना कार्यमा खटिएको निर्वाचन अधिकृत वा कर्मचारीलाई आफ्नो कर्तव्य पालना गर्न नदिएमा वा निजको जिम्मामा रहेको मतपत्र, मतपेटिका वा मतगणना सम्बन्धी अन्य सामग्री खोसेमा वा अन्य त्यस्तै कार्य गरी मतगणनाको कार्य निष्पक्ष तथा स्वतन्त्र रूपमा सामान्य ढङ्गले सञ्चालन नहुने वा हुन नसक्ने गरी प्रभावित गरेमा, वा
- (ग) मतगणनाको कार्यमा संलग्न रहेको कुनै व्यक्तिले खण्ड (क) वा (ख) बमोजिमको कार्य गरेमा वा त्यस्तो कार्य गर्न सहयोग पुऱ्याएमा वा अनुमति दिएमा ।

(३) उपदफा (१) बमोजिमको प्रतिवेदन प्राप्त भएपछि आयोगले त्यस्तो घटनाको सम्बन्धमा कुनै जाँचबुझ गर्नु पर्ने ठहऱ्याएमा आयुक्त वा अनुगमन टोली खटाई जाँचबुझ गराउन सक्नेछ ।

(४) उपदफा (१) बमोजिम निर्वाचन अधिकृतले दिएको प्रतिवेदन वा उपदफा (३) बमोजिम जाँचबुझ गर्न खटाइएको आयुक्त वा अनुगमन टोलीले दिएको प्रतिवेदनको आधारमा आयोगले त्यस्तो मतगणनास्थल उपदफा (२) बमोजिम अनधिकृत तवरले कब्जा भएको भन्ने ठहऱ्याएमा त्यसरी कब्जाबाट असर परेको मतदान केन्द्रको सम्पूर्ण मतपत्र अवैध घोषित गरी मतदान रद्द गर्न सक्नेछ ।

(५) उपदफा (४) बमोजिम मतदान रद्द गरिएको मतदान केन्द्रमा निर्वाचन अधिकृतले पुनः मतदान हुने स्थान, मिति र समय तोकी सूचना प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।

(६) यस दफा बमोजिम मतगणना गर्ने स्थान अनधिकृत कब्जा गर्ने व्यक्तिलाई निर्वाचन (कसूर तथा सजाय) ऐन, २०७३ बमोजिम कारवाही र सजाय हुनेछ ।

१४२. दोहोऱ्याई मतगणना गर्न निवेदन दिन सक्ने : (१) कुनै मतदान केन्द्रको मतगणना समाप्त नहुँदै वा गणना गरिएको मतपत्र सिलबन्दी हुनुभन्दा पहिले कुनै उम्मेदवार वा निजको निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतगणना प्रतिनिधिले केही वा सबै मतपत्र दोहोऱ्याई गणना गराई पाउँ भनी तत्काल निर्वाचन अधिकृत समक्ष कारण सहित अनुसूची-६२ बमोजिमको निवेदन दिन सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम पुनः मतगणनाको लागि निवेदन प्राप्त भएमा निर्वाचन अधिकृतले सो निवेदन दर्ता गर्नु पर्नेछ ।

१४३. दोहोऱ्याई मतगणना गर्ने : दफा १४२ बमोजिमको निवेदन अनुसार दोहोऱ्याई मतगणना गर्नु पर्ने अवस्था परेमा निर्वाचन अधिकृतले दोहोऱ्याई मतगणना गर्न अनुसूची-६३ बमोजिमको मुचुल्का गरी सो मुचुल्कामा पुनः मतगणनाको लागि निवेदन दिने उम्मेदवार वा निजको निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतगणना प्रतिनिधिको र सो मतगणना गर्ने स्थानमा उपस्थित अन्य उम्मेदवार वा निजको निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतगणना प्रतिनिधिको सहीछाप गराई आफूले दस्तखत गरी राख्नु पर्नेछ ।

तर त्यसरी दोहोऱ्याई मतगणना गर्ने गरी निर्णय गर्दा जुन पदको उम्मेदवार वा निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतगणना प्रतिनिधिले निवेदन दिएको हो सोही पदको मात्र दोहोऱ्याई मतगणना गर्ने गरी निर्णय गर्नु पर्नेछ ।

१४४. दोहोऱ्याई मतगणना नगर्ने भएमा सूचना दिने : दफा १४२ बमोजिमको निवेदन अनुसार दोहोऱ्याई मतगणना गर्नु पर्ने नदेखिएमा वा दोहोऱ्याई मतगणना गर्न निर्वाचन अधिकृत सहमत नभएमा निजले सोही व्यहोराको निर्णय गरी सो स्थानमा उपस्थित निवेदन दिने उम्मेदवार वा निजको निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतगणना प्रतिनिधिलाई अनुसूची-६४ बमोजिमको सूचना दिनु पर्नेछ ।

१४५. मत बराबर भएमा गोला हाल्ने सूचना दिने : (१) कुनै सदस्यको निर्वाचनमा मतदान भएको सबै मतपत्रको मतगणना कार्य समाप्त भएपछि दुई वा दुई भन्दा बढी उम्मेदवारले प्राप्त गरेको सदर मत बराबर भई निर्वाचित उम्मेदवार छुट्याउन नसकिने भएमा निर्वाचन अधिकृतले त्यसरी बराबर मत पाउने उम्मेदवारहरूका बीच गोला हाली निर्णय गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम निर्णय गरेको अवस्थामा अनुसूची-६५ बमोजिमको मुचुल्का गर्नु पर्नेछ र सो मुचुल्कामा निर्वाचन अधिकृतले दस्तखत गरी मत बराबर भएका उम्मेदवार वा निजको निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतगणना प्रतिनिधिको समेत सहीछाप गराउनु पर्नेछ ।

(३) यस दफा बमोजिम गोला हाल्दा मत बराबर भएका उम्मेदवारहरूबीच सहमति कायम गरी गोला तान्न लगाउनु पर्नेछ र यसरी सहमति कायम हुन नसकेमा त्यस्तो उम्मेदवारको नामको वर्णानुक्रमको आधारमा गोला तान्न लगाउनु पर्नेछ ।

(४) यस दफा बमोजिम गोला हाल्ने सम्बन्धी अन्य प्रकृया निर्वाचन अधिकृतले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

(५) यस दफा बमोजिम गोलाद्वारा छानिएको उम्मेदवारले एक मत बढी पाएको मानिनेछ । सो व्यहोरा मतगणना तालिकाको कैफियतमा उल्लेख गर्नु पर्नेछ ।

१४६. मतगणना समाप्त भएको मुचुल्का गर्ने : मतगणनाको काम समाप्त भएपछि निर्वाचन अधिकृतले मतगणना समाप्त भएको अनुसूची-६६ बमोजिमको मुचुल्का गर्नु पर्नेछ र सो मुचुल्कामा मतगणना गर्ने स्थानमा उपस्थित उम्मेदवार वा निजको निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतगणना प्रतिनिधिको सहीछाप गराई निर्वाचन अधिकृतले दस्तखत गरी राख्नु पर्नेछ ।

१४७. निर्वाचन परिणामको घोषणा : (१) निर्वाचन अधिकृतले वडा अध्यक्ष र वडा सदस्यको हकमा दफा १३३ को उपदफा (४) बमोजिमको मतगणना फारामको आधारमा र अध्यक्ष र उपाध्यक्ष वा प्रमुख र उपप्रमुखको हकमा दफा १३३ को उपदफा (५) बमोजिमको मतगणना फारामको आधारमा नियमावलीको अनुसूची-२० बमोजिमको ढाँचामा तीन प्रति निर्वाचन परिणामको घोषणा तयार गरी एक प्रति आफ्नो कार्यालयमा प्रकाशन गरी एक प्रति आयोगमा पठाउनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम निर्वाचन अधिकृतले निर्वाचन परिणाम घोषणा गर्दा देहायको पदमा सबैभन्दा बढी मत प्राप्त गर्ने देहाय बमोजिमका उम्मेदवार निर्वाचित भएको घोषणा गर्नु पर्नेछ :-

(क) गाउँपालिका वा नगरपालिकाको प्रत्येक वडाको महिला वडा सदस्य पदमा सबै भन्दा बढी मत पाउने एकजना, दलित महिला वडा सदस्य पदमा सबैभन्दा बढी मत पाउने एकजना र अन्य वडा सदस्य पदमा सबैभन्दा बढी मत पाउने दुई जना उम्मेदवार,

(ख) गाउँपालिका वा नगरपालिकाको प्रत्येक वडाको वडा अध्यक्ष पदमा सबैभन्दा बढी मत पाउने एक जना उम्मेदवार,

(ग) अध्यक्ष र उपाध्यक्ष पदमा सबैभन्दा बढी मत पाउने एक एक जना,

(घ) प्रमुख र उपप्रमुख पदमा सबैभन्दा बढी मत पाउने एक एक जना,

(ङ) गाउँ कार्यपालिकाको महिला सदस्य पदमा सबैभन्दा बढी मत पाउने चार जना उम्मेदवार,

(च) गाउँ कार्यपालिकाको दलित वा अल्पसङ्ख्यक समुदायबाट निर्वाचित हुने सदस्य पदमा सबैभन्दा बढी मत पाउने दुई जना उम्मेदवार,

(छ) नगर कार्यपालिकाको महिला सदस्य पदमा सबैभन्दा बढी मत पाउने पाँच जना उम्मेदवार,

(ज) नगर कार्यपालिकाको दलित वा अल्पसङ्ख्यक समुदायबाट निर्वाचित हुने सदस्य पदमा सबै भन्दा बढी मत पाउने तीन जना उम्मेदवार,

(झ) जिल्ला समन्वय समितिको महिला सदस्य पदमा सबैभन्दा बढी मत पाउने तीन जना, दलित वा अल्पसङ्ख्यक समुदायबाट निर्वाचित हुने सदस्य पदमा सबैभन्दा बढी मत पाउने एक जना र अन्य सदस्य पदमा सबैभन्दा बढी मत पाउने बढीमा तीन जना उम्मेदवार ।

(३) उपदफा (२) को खण्ड (क) बमोजिम दुई जना वडा सदस्य निर्वाचित भएको घोषणा गर्दा मतपत्रमा व्यवस्था भएको दुईवटै कोलममा निर्वाचन चिन्ह रहेका सबै उम्मेदवारले प्राप्त गरेको मत मध्येबाट सबै भन्दा बढी मत पाउने दुई जना निर्वाचित भएको घोषणा गर्नु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम निर्वाचित भएको घोषणा गर्दा मतपत्रमा वडा सदस्यको लागि व्यवस्था भएको दुई कोलम मध्ये प्राप्त मत सङ्ख्याको आधारमा एउटै कोलममा निर्वाचन चिन्ह रहेका दुई जना उम्मेदवार वा फरक फरक कोलममा निर्वाचन चिन्ह रहेका दुई जना उम्मेदवार निर्वाचित हुन सक्ने कुरालाई ध्यान दिनु पर्नेछ ।

१४८. प्रमाणपत्र दिने : (१) दफा १४७ बमोजिम निर्वाचन अधिकृतले निर्वाचन परिणामको घोषणा गरिसकेपछि निर्वाचित उम्मेदवारलाई नियमावलीको अनुसूची-२१ बमोजिमको प्रमाणपत्र दिनु पर्नेछ ।

(२) निर्वाचन अधिकृतले निर्वाचित उम्मेदवारको दुई प्रति प्रमाणपत्र तयार गरी एक प्रति विजयी उम्मेदवारलाई दिई अर्को एक प्रति अभिलेखको लागि निर्वाचन कार्यालयमा बुझाउनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम प्राप्त भएका प्रमाणपत्र निर्वाचन कार्यालयले सुरक्षितसाथ राख्नु पर्नेछ ।

१४९. निर्वाचन परिणामको विवरण आयोगमा पठाउने : निर्वाचन अधिकृतले दफा १३३ को उपदफा (४) र (५) बमोजिमका मतगणना फाराम र दफा १४७ बमोजिमको निर्वाचन परिणाम घोषणा सम्बन्धी विवरण निर्वाचन आयोगमा तुरुन्त पठाउनु पर्नेछ ।

१५०. मतगणना सम्बन्धी अन्य व्यवस्था : मतगणना सम्बन्धी अन्य व्यवस्था आयोगले बनाएको स्थानीय तह (मतगणना) निर्देशिकामा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद-१३

विविध

१५१. निविदा मतपत्र सम्बन्धी व्यवस्था : (१) कुनै मतदाताले आफ्नो नामबाट अरु कसैले मतपत्र लिइसकेको वा मतदान गरिसकेको र आफू नै वास्तविक मतदाता हो भनी दावी गर्न चाहेमा निजले मतदान अधिकृत समक्ष आफ्नो परिचय खुल्ने प्रमाण संलग्न राखी नियमावलीको अनुसूची-२८ बमोजिमको ढाँचामा आफू नै वास्तविक मतदाता भएको दावी गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम दावी गरेमा मतदान अधिकृतले दावीकर्ताको दावी बमोजिम निज वास्तविक मतदाता हो होइन भन्ने कुरा बुझ्नु पर्नेछ । दावीकर्ताले लिखित रूपमा आफ्नो मतदाता परिचयपत्र, नागरिकताको प्रमाणपत्र वा निजको परिचय खुल्ने अन्य प्रमाण प्रस्तुत गरेमा सोको प्रतिलिपि मतदान अधिकृतले लिनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम प्रस्तुत प्रमाणबाट दावीकर्ता वास्तविक मतदाता हो भन्ने कुरामा मतदान अधिकृत विश्वस्त भएमा मतदान अधिकृतले सो कुरा जनाई अभिलेख राखी निर्णय गरी त्यस्तो व्यक्तिलाई निविदा मतपत्र दिनु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम निर्णय गरेपछि मतदान अधिकृतले नियमावलीको अनुसूची-२९ बमोजिमको निविदा मतपत्रको लगतमा उल्लेख गर्नु पर्नेछ र लगतमा दावीकर्ताको सहीछाप समेत गराई मतपत्रमा मतदान अधिकृतले सही गर्ने ठाउँको बायाँतिरको खाली ठाउँमा “निविदा मतपत्र” लेखी सो मतपत्र दावीकर्ता मतदातालाई दिनु पर्नेछ ।

(५) उपदफा (४) बमोजिमको मतपत्रमा मतदाताले मतसङ्केत गरिसकेपछि सो मतपत्र मतपेटिका भित्र नखसाली निविदा मतपत्र राख्ने छुट्टै खाममा राखी निर्वाचन अधिकृतलाई बुझाउनु पर्नेछ ।

(६) निर्वाचनको मतगणना गर्दा उपदफा (५) बमोजिम छुट्टै खाममा राखिएका निविदा मतपत्रहरू त्यस समयमा गणना गरिने छैन । निर्वाचन सम्बन्धी उजुरी पर्न आई त्यस्तो उजुरीको निर्णय गर्नको लागि आवश्यक पर्ने भनी ठहर गरेमा अदालतले त्यस्तो निविदा मतपत्रहरू समेत गणना गर्न सक्नेछ ।

१५२. नियुक्तिपत्रको ढाँचा : मतदान केन्द्रमा मतदानको लागि खटिने मतदान अधिकृत र अन्य कर्मचारीलाई दिने नियुक्ति पत्रको ढाँचा अनुसूची-६७ बमोजिम हुनेछ ।

१५३. स्वयंसेवक नियुक्त गर्ने : (१) मतदान अधिकृतले मतदान केन्द्रमा सहयोग गर्न बढीमा तीन दिनको लागि प्रत्येक मतदान केन्द्रमा एकजना महिला सहित तीन जनासम्म स्वयंसेवक नियुक्त गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम नियुक्त स्वयंसेवकलाई दिने नियुक्ति पत्रको ढाँचा अनुसूची-६८ बमोजिम हुनेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम नियुक्त गरिएको स्वयंसेवकलाई आयोगले बनाएको आर्थिक व्यवस्थापन कार्यविधिले निर्धारण गरे बमोजिमको दैनिक भत्ता दिइनेछ ।

१५४. मतदाता सूचना तथा सहायता कक्षको व्यवस्था गर्ने : (१) मतदान स्थलमा मतदातालाई मतदाता शिक्षा दिने प्रयोजनको लागि मतदान अधिकृतले मतदाता सूचना तथा सहायता कक्षको व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको मतदाता सूचना तथा सहायता कक्षमा मतदान हुने अघिल्लो दिन र मतदानको दिन मतदान गर्ने तरिका सम्बन्धमा मतदाताले जानकारी लिन सक्नेछन् ।

(३) यस दफा बमोजिम मतदाता सूचना तथा सहायता कक्ष स्थापना गर्ने सम्बन्धी अन्य व्यवस्था आयोगले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

१५५. धरौटी जफत गर्ने : निर्वाचन अधिकृतले निर्वाचनमा खसेको जम्मा सदर मतको दश प्रतिशतभन्दा कम सदर मत पाउने उम्मेदवारले दफा ३६ बमोजिम दाखिला गरेको धरौटी जफत गर्नु पर्नेछ, र सो धरौटी रकम सञ्चित कोषमा दाखिला गरी सोको बैंक भौचर श्रेस्तासाथ राख्नु पर्नेछ ।
१५६. निर्वाचित उम्मेदवारको धरौटी जफत नहुने : दफा १५५ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि मतदानमा जम्मा सदर मतको दश प्रतिशतभन्दा कम सदर मत प्राप्त गरी निर्वाचित भएको उम्मेदवारले राखेको धरौटी जफत हुने छैन ।
१५७. जफत नभएको धरौटी रकम फिर्ता दिने : मनोनयनपत्र सदर नभएका, नाम फिर्ता लिएका, जम्मा सदर मतको दश प्रतिशत वा सो भन्दा बढी मत प्राप्त गरेका वा दश प्रतिशत भन्दा कम मत प्राप्त गरे पनि निर्वाचित भएका उम्मेदवारले राखेको धरौटी रकम निर्वाचन परिणाम घोषणा भएको मितिले नब्बे दिनभित्र सम्बन्धित उम्मेदवार वा निजको निर्वाचन प्रतिनिधिले फिर्ता माग गरेमा सम्बन्धित निर्वाचन कार्यालयले निजलाई फिर्ता दिनु पर्नेछ ।
१५८. फिर्ता नलिएको धरौटी रकम सञ्चित कोषमा दाखिला गर्ने : दफा १५७ बमोजिमको म्यादभित्र धरौटी फिर्ता माग नगरेमा निर्वाचन कार्यालयले सो धरौटी रकम सञ्चित कोषमा दाखिला गरी सोको बैंक भौचर सुरक्षित राख्नु पर्नेछ ।
१५९. मतदान अधिकृतलाई प्रशिक्षण दिने : (१) निर्वाचन कार्यालयले मुख्य निर्वाचन अधिकृतसँग समन्वय गरी मतदान अधिकृत र सहायक मतदान अधिकृतलाई मतदान केन्द्रमा खटिनु अगावै निर्वाचन सम्बन्धी देहाय बमोजिमको कामको विषयमा प्रशिक्षण दिने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ :-

- (क) ऐन, नियमावली, अन्य प्रचलित कानून, यो निर्देशिका तथा आयोगले बनाएका अन्य निर्देशिका वा कार्यविधि बमोजिम मतदान अधिकृतले गर्नु पर्ने कामहरू,
- (ख) मतदान केन्द्र तथा गोप्य मतदान कक्ष बनाउने तरिका,
- (ग) मतपेटिका, मतसङ्केत गर्ने छाप र छापदानी राख्ने तरिका,
- (घ) सहायक मतदान अधिकृत, सहायक कर्मचारी, सहयोगी कर्मचारी तथा स्वयंसेवकलाई जिम्मेवारी बाँडफाँड गर्दा ध्यान दिनु पर्ने कुराहरू,
- (ङ) मतपेटिका खोल्ने र बन्द गर्ने विधि,
- (च) मतदाताको नाम रुजु गर्ने, तथ्याङ्क फाराम भर्ने र मतदाताको औलामा नमेटिने मसीले चिनो लगाउने प्रक्रिया,
- (छ) मतदातालाई मतपत्र उपलब्ध गराउने प्रक्रिया,
- (ज) पुनः मतदान गराउनु पर्ने अवस्थामा अपनाउनु पर्ने कार्यविधि,
- (झ) निर्वाचन आचारसंहिता र सोको पालना गर्ने तथा गराउने विषय, ,
- (ञ) निर्वाचन पर्यवेक्षण तथा अनुगमन सम्बन्धी व्यवस्था,
- (ट) मतदान केन्द्रमा गर्नुपर्ने अन्य कार्य ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको प्रशिक्षण कार्यमा आवश्यकता अनुसार निर्वाचन अधिकृतको समेत सहयोग लिन सकिनेछ ।

१६०. मतदान सम्बन्धी कामको जानकारी गराउने : मतदान अधिकृतले आफूसँग काम गर्ने सहायक कर्मचारी, सहयोगी कर्मचारी र स्वयंसेवक तथा मतदान केन्द्रमा खटिएका सुरक्षाकर्मीलाई निजले गर्नुपर्ने कामको सम्बन्धमा जानकारी गराउनु पर्नेछ ।

१६१. मतदान अधिकृतको अशक्ततामा काम गर्ने : (१) मतदान केन्द्रमा मतदान अधिकृत कुनै कारणबाट अशक्त भई मतदान कार्य सुचारू रूपले सञ्चालन गर्न असमर्थ रहेको अवस्थामा सहायक मतदान अधिकृतले सो कुराको जानकारी निर्वाचन अधिकृतलाई दिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको अवस्थामा मतदान केन्द्रमा खटिएका सहायक मतदान अधिकृत, सहायक कर्मचारी, उम्मेदवार वा निजको निर्वाचन वा मतदान प्रतिनिधिको रोहवरमा निज मतदान अधिकृत

अशक्त भई काम गर्न नसकेको हो भनी अनुसूची-६९ बमोजिमको ढाँचामा मुचुल्का गराई सो मुचुल्कामा सहायक मतदान अधिकृत, सहायक कर्मचारी र उम्मेदवार वा उम्मेदवारको निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिको सही गराउनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम मुचुल्का गराएपछि सहायक मतदान अधिकृतले मतदान अधिकृतलाई भए सरहको अधिकार प्रयोग गरी मतदान कार्य सञ्चालन गर्नु गराउनु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम कार्य गर्दा मतदान अधिकृतले मतपत्रमा दस्तखत गरी सकेको अवस्थामा सो मतपत्र मतदातालाई वितरण गरिसकेपछि मात्र अन्य मतपत्रमा आफूले दस्तखत गर्नु पर्नेछ । यसरी दस्तखत गर्दा उपदफा (२) बमोजिमको मुचुल्कामा गरेको नमुना बमोजिमको दस्तखत गर्नु पर्नेछ ।

(५) उपदफा (२) बमोजिमको मुचुल्का मतदान कार्य सम्पन्न भई निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा मतपेटिका बुझाउँदा छुट्टै बुझाउनु पर्नेछ ।

१६२. सुरक्षा व्यवस्था : (१) प्रत्येक मतदान केन्द्रमा सुरक्षाको व्यवस्था सम्बन्धित जिल्लाको प्रमुख जिल्ला अधिकारी र जिल्ला प्रहरी कार्यालयले मिलाउनु पर्नेछ । यस सम्बन्धमा भएको व्यवस्थाको पूर्ण जानकारी लिनु निर्वाचन अधिकृतको कर्तव्य हुनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम सुरक्षाको व्यवस्था मिलाउँदा अन्य सुरक्षा निकायसँग समेत समन्वय गर्नु पर्नेछ ।

(३) निर्वाचन अधिकृतले उपदफा (१) बमोजिम मतदान केन्द्रको सुरक्षा व्यवस्थाको जानकारी प्राप्त गरी सोको जानकारी सम्बन्धित मतदान अधिकृतलाई समेत दिनु पर्नेछ ।

(४) मतदान केन्द्रमा खटिएको सुरक्षाकर्मीले सो मतदान केन्द्र र सो मतदान केन्द्रको वरिपरिको क्षेत्रमा अशान्ति र हुलदङ्गा हुन दिनु हुँदैन र मतदान केन्द्रमा खटिएका कर्मचारी, मतदान गर्न उपस्थित भएका मतदाता, मतदानको लागि राखिएको मतपेटिका, मतपत्र र अन्य निर्वाचन सामग्रीको सुरक्षा गर्नु पर्नेछ । सुरक्षा कर्मचारीले निर्वाचनको सिलसिलामा मतदान अधिकृतले दिएको आदेशको पालना गर्नु पर्नेछ ।

१६३. निर्वाचन प्रतिनिधिको नियुक्ति : (१) उम्मेदवारले निर्वाचनको कामको लागि आफूले गर्नु पर्ने काम गर्न देहायको योग्यता पूरा गरेको व्यक्तिलाई निर्वाचन प्रतिनिधि नियुक्त गर्न सक्नेछ :-

- (क) नेपालको नागरिक,
- (ख) एक्काईस वर्ष उमेर पूरा भएको,
- (ग) सम्बन्धित पदको निर्वाचनको लागि तयार भएको अन्तिम मतदाता नामावलीमा नाम समावेश भएको,
- (घ) साधारण लेखपढ गर्न जानेको,
- (ङ) दफा ३२ बमोजिम अयोग्य नभएको,
- (च) अन्य प्रचलित कानूनले अयोग्य नभएको ।

(२) उम्मेदवारले उपदफा (१) बमोजिम निर्वाचन प्रतिनिधि नियुक्ति गरेको लिखित जानकारी नियमावलीको अनुसूची-२२ बमोजिमको ढाँचामा सम्बन्धित निर्वाचन अधिकृतलाई दिनु पर्नेछ ।

(३) निर्वाचन प्रतिनिधिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :-

- (क) ऐन, नियमावली तथा यस निर्देशिका बमोजिम निर्वाचन प्रतिनिधिले गर्नु पर्ने भनी उल्लेख गरे बमोजिमको काम गर्ने,
- (ख) मतदान, मतगणना वा निर्वाचन सम्बन्धी अन्य कार्यमा उम्मेदवारको प्रतिनिधित्व गर्ने,
- (ग) मतदान, मतगणना वा निर्वाचन सम्बन्धी अन्य कार्य गर्दा तयार गर्नुपर्ने विभिन्न मुचुल्कामा उम्मेदवारको प्रतिनिधिको रूपमा सहीछाप गर्ने,

(घ) निर्वाचन स्वतन्त्र, निष्पक्ष, विश्वसनीय र शान्तिपूर्ण ढङ्गबाट सम्पन्न गर्न सहयोग पुऱ्याउने ।

(४) उपदफा (१) बमोजिम निर्वाचन प्रतिनिधि नियुक्ति गरेको जानकारी प्राप्त भएपछि निर्वाचन अधिकृतले सोको अभिलेख राखी त्यस्तो निर्वाचन प्रतिनिधिलाई नियमावलीको अनुसूची-२३ बमोजिमको परिचयपत्र दिनु पर्नेछ ।

(५) उपदफा (१) बमोजिम नियुक्त भएको निर्वाचन प्रतिनिधिलाई उम्मेदवारले जुनसुकै बखत हटाई अर्को निर्वाचन प्रतिनिधि नियुक्त गर्न सक्नेछ र त्यसको सूचना निर्वाचन अधिकृतलाई तुरुन्त दिनु पर्नेछ ।

(६) ऐन, नियमावली तथा यस निर्देशिकामा निर्वाचन प्रतिनिधिले गर्नु पर्ने भनी उल्लेख गरे बमोजिमको काम गर्नु निर्वाचन प्रतिनिधिको कर्तव्य हुनेछ ।

(७) यस दफा बमोजिम नियुक्त भएको निर्वाचन प्रतिनिधिले निर्वाचन आचार संहिता, २०७८ को अनुसूची-३ बमोजिमको प्रतिबद्धतापत्रमा हस्ताक्षर गरी निर्वाचन अधिकृतलाई पेश गर्नु पर्नेछ ।

१६४. मतदान प्रतिनिधिको नियुक्ति : (१) उम्मेदवार वा निजको निर्वाचन प्रतिनिधिले निर्वाचनमा मतदान सम्बन्धी काम गर्न प्रत्येक मतदान केन्द्रको लागि आफूले गर्नुपर्ने काम गर्न नियमावलीको अनुसूची-२४ बमोजिमको ढाँचामा मतदान प्रतिनिधि नियुक्त गर्न सक्नेछ । यसरी मतदान प्रतिनिधि नियुक्ति गरेको लिखित जानकारी मतदान अधिकृत र निर्वाचन अधिकृतलाई तुरुन्त दिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम मतदान प्रतिनिधि नियुक्ति गर्दा सम्बन्धित मतदान केन्द्रमा मतदान गर्न पाउने अन्तिम मतदाता नामावलीमा नाम समावेश भएको र कम्तीमा लेखपढ गर्न जान्ने व्यक्तिलाई नियुक्त गर्नु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम मतदान प्रतिनिधि नियुक्त गर्दा एकै दलको तर्फबाट उम्मेदवार भएका सबै उम्मेदवारले समन्वय गरी एउटा मतदान केन्द्रमा एकजनामात्र र स्वतन्त्र उम्मेदवारहरूले आपसमा समन्वय गरी एउटा मतदान केन्द्रमा सम्भव भएसम्म एकजना मतदान प्रतिनिधि रहने गरी नियुक्त गर्नु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (१) बमोजिम मतदान प्रतिनिधि नियुक्ति गरेको जानकारी प्राप्त भएपछि मतदान अधिकृतले सोको अभिलेख राखी त्यस्तो मतदान प्रतिनिधिलाई नियमावलीको अनुसूची-२५ बमोजिमको परिचयपत्र दिनु पर्नेछ ।

(५) उपदफा (१) बमोजिम नियुक्त भएको मतदान प्रतिनिधिलाई उम्मेदवार वा निजको निर्वाचन प्रतिनिधिले जुनसुकै बखत बदर गरी अर्को मतदान प्रतिनिधि नियुक्त गर्न सक्नेछ ।

(६) उपदफा (५) बमोजिम अर्को मतदान प्रतिनिधि नियुक्त गरिएकोमा मतदान अधिकृतलाई तुरुन्त जानकारी दिनु पर्नेछ ।

(७) शान्तिपूर्ण ढङ्गबाट मतदान कार्य सम्पन्न गर्न सहयोग गर्नु, मतदान सम्बन्धी कार्यमा तयार भएका मुचुल्कामा सहीछाप गर्नु तथा ऐन, नियमावली तथा यस निर्देशिका बमोजिम मतदान प्रतिनिधिले मतदान केन्द्रमा गर्नु पर्ने सबै काम गर्नु मतदान प्रतिनिधिको कर्तव्य हुनेछ ।

(८) यस दफा बमोजिम नियुक्त भएको मतदान प्रतिनिधिले निर्वाचन आचार संहिता, २०७८ को अनुसूची-३ बमोजिमको प्रतिबद्धतापत्रमा हस्ताक्षर गरी मतदान अधिकृतलाई पेश गर्नु पर्नेछ ।

१६५. मतगणना प्रतिनिधिको नियुक्ति: (१) उम्मेदवार वा निजको निर्वाचन प्रतिनिधिले मतगणनास्थलमा उपस्थित भई आफूले गर्नुपर्ने काम गर्न नियमावलीको अनुसूची-२६ बमोजिमको ढाँचामा मतगणना प्रतिनिधि नियुक्त गर्न सक्नेछ । यसरी मतगणना प्रतिनिधि नियुक्ति गरेको लिखित जानकारी निर्वाचन अधिकृतलाई तुरुन्त दिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम मतगणना प्रतिनिधि नियुक्ति गर्दा निर्वाचन अधिकृतले तोकेको सङ्ख्यामा सम्बन्धित स्थानीय तहको अन्तिम मतदाता नामावलीमा नाम समावेश भएको र कम्तीमा साधारण लेखपढ गर्न जान्ने व्यक्तिलाई मतगणना प्रतिनिधि नियुक्त गर्न सक्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम मतगणना प्रतिनिधि नियुक्ति गरेको जानकारी प्राप्त भएपछि निर्वाचन अधिकृतले सोको अभिलेख राखी त्यस्तो मतगणना प्रतिनिधिलाई नियमावलीको अनुसूची-२५ बमोजिमको परिचयपत्र दिनु पर्नेछ ।

(४) मतगणना गर्ने प्रत्येक टोलीमा निर्वाचन अधिकृतले तोकेको सङ्ख्यामा मतगणना प्रतिनिधि रहनेछन् ।

तर कुनै राजनीतिक दलको तर्फबाट जतिसुकै उम्मेदवार भए तापनि एउटा मतगणना टोलीमा सबै उम्मेदवारको प्रतिनिधित्व गर्ने गरी एक जना मात्र मतगणना प्रतिनिधि रहन सक्नेछन् ।

(५) उपदफा (१) बमोजिम नियुक्त भएको मतगणना प्रतिनिधिलाई उम्मेदवार वा निजको निर्वाचन प्रतिनिधिले जुनसुकै बखत बदर गरी अर्को मतगणना प्रतिनिधि नियुक्त गर्न सक्नेछ ।

(६) उपदफा (५) बमोजिम अर्को मतगणना प्रतिनिधि नियुक्त गरिएकोमा निर्वाचन अधिकृतलाई तुरुन्त जानकारी दिनु पर्नेछ ।

(७) शान्तिपूर्ण ढङ्गबाट मतगणना कार्य सम्पन्न गर्न सहयोग गर्नु, मतगणना सम्बन्धी कार्यमा तयार भएका मुचुल्कामा सहीछाप गर्नु तथा ऐन, नियमावली तथा यस निर्देशिका बमोजिम मतगणना प्रतिनिधिले गणनास्थलमा गर्नु पर्ने सबै काम गर्नु मतगणना प्रतिनिधिको कर्तव्य हुनेछ ।

(८) यस दफा बमोजिम नियुक्त भएको मतगणना प्रतिनिधिले निर्वाचन आचार संहिता, २०७८ को अनुसूची-३ बमोजिमको प्रतिबद्धतापत्रमा हस्ताक्षर गरी निर्वाचन अधिकृतलाई पेश गर्नु पर्नेछ ।

१६६. परिचयपत्र तथा अनुमतिपत्र कायम रहने अवधि : (१) दफा १६४ को उपदफा (४) बमोजिम मतदान प्रतिनिधिलाई दिएको परिचयपत्र तथा कुनै व्यक्तिलाई मतदान केन्द्रमा प्रवेश गर्न दफा ८१ को उपदफा (३) बमोजिम दिएको अनुमतिपत्र मतदान अधिकृतले मतदान कार्य सम्पन्न हुनु अगावै रद्द गरेको अवस्थामा बाहेक मतदान कार्य सम्पन्न नभएसम्म कायम रहनेछ ।

(२) दफा १६५ को उपदफा (३) बमोजिम मतगणना प्रतिनिधिलाई दिएको परिचयपत्र तथा निर्वाचन अधिकृतले मतगणना सम्बन्धी कामको प्रयोजनको लागि कुनै व्यक्तिलाई मतगणना गर्ने स्थानमा प्रवेश गर्न दिएको दफा १२४ को उपदफा (२) बमोजिमको अनुमतिपत्र निर्वाचन अधिकृतले मतगणना कार्य सम्पन्न हुनु अगावै रद्द गरेको अवस्थामा बाहेक मतगणनाको कार्य समाप्त नभएसम्म कायम रहनेछ ।

१६७. उम्मेदवार वा निजको प्रतिनिधि उपस्थित नभए पनि निर्वाचनको काम नरोकिने : (१) निर्वाचनको कुनै काममा कुनै उम्मेदवार वा निजको निर्वाचन प्रतिनिधि, मतदान प्रतिनिधि वा मतगणना प्रतिनिधि नियुक्त नभएमा वा उम्मेदवार वा निजको कुनै प्रतिनिधि उपस्थित रहनु पर्ने अवस्थामा उपस्थित नरहेमा वा निजहरूमध्ये कसैले गर्नु पर्ने काम नगरेमा सोही कारणले मात्र मतदान वा मतगणनाको काम रोकिने छैन र यस्तो काम कानून बमोजिम भएको मानिनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम उम्मेदवार वा निजको प्रतिनिधि उपस्थित नभएको अवस्थामा सम्बन्धित निर्वाचन अधिकृत वा मतदान अधिकृतले सम्बन्धित मुचुल्कामा सोही व्यहोराको कैफियत खुलाई सो स्थानमा रहेका कर्मचारी र उपलब्ध भएसम्म दुई जना अन्य व्यक्तिको सहीछाप गराई आफूले प्रमाणित गरी राख्नु पर्नेछ ।

१६८. निर्वाचन सम्बन्धी प्रतिवेदन तयार गरी आयोगमा पठाउने : (१) निर्वाचन अधिकृतले निर्वाचन परिणामको घोषणा गरेपछि त्यसको प्रतिवेदन तयार गरी मुख्य निर्वाचन अधिकृत समक्ष पठाउनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको प्रतिवेदनमा देहायका कुराहरू सिलसिलेवार रूपमा खुलाउनु पर्नेछ :-

- (क) मतदाता सङ्ख्या,
- (ख) उम्मेदवारको विवरण (समावेशी समूह समेत खुल्ने गरी),
- (ग) खसेको मत र बदर मत, उम्मेदवारले प्राप्त गरेको मत,
- (घ) निर्वाचित उम्मेदवारको विवरण (समावेशी समूह समेत खुल्ने गरी),
- (ङ) निर्वाचनमा खटिएका कर्मचारीको विवरण,
- (च) निर्वाचनमा भएको खर्च विवरण,
- (छ) निर्वाचनलाई अझ बढी स्वच्छ, निष्पक्ष एवम् पारदर्शी बनाउन निर्वाचन अधिकृतले प्रतिवेदनमा उल्लेख गर्न आवश्यक ठानेका विषय,

(ज) आयोगले तोके बमोजिमका अन्य विवरण ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम सम्बन्धित जिल्लाका सबै निर्वाचन अधिकृतबाट प्राप्त भएका प्रतिवेदन समेतका आधारमा मुख्य निर्वाचन अधिकृतले जिल्ला भरीको विवरण समावेश गरिएको एकमुष्ट प्रतिवेदन तयार गरी आयोग समक्ष पठाउनु पर्नेछ ।

१६९. उम्मेदवारको अयोग्यता सम्बन्धी निर्णय गर्ने : (१) उम्मेदवारको मनोनयन दर्ता भइसकेको तर निर्वाचन परिणाम घोषणा भई नसकेको अवस्थामा कुनै उम्मेदवार अयोग्य छ वा हुन गएको छ भन्ने विषयमा स्पष्ट प्रमाण सहित सम्बन्धित निर्वाचन अधिकृत मार्फत निर्वाचन आयोग समक्ष उजुरी दिन सकिनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम उजुरी प्राप्त भएमा सम्बन्धित निर्वाचन अधिकृतले त्यस्तो उम्मेदवारलाई सात दिनको म्याद दिई त्यस सम्बन्धमा स्पष्टीकरण माग गर्न सक्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम स्पष्टीकरण प्राप्त भएपछि वा म्यादभित्र स्पष्टीकरण प्राप्त नभएमा सोही व्यहोरा उल्लेख गरी सम्बन्धित निर्वाचन अधिकृतले उपदफा (१) बमोजिम परेको उजुरी र तत्सम्बन्धी कागजात यथाशीघ्र आयोगमा पठाउनु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम उजुरी र तत्सम्बन्धी कागजात प्राप्त भएपछि आयोगले चाहेमा सम्बन्धित उम्मेदवारसँग बुझ्न वा थप प्रमाण माग गर्न सक्नेछ ।

(५) आयोगले यस दफा बमोजिम प्राप्त उजुरी र संलग्न कागजात उपर आवश्यक जाँचबुझ गरी उपदफा (३) बमोजिम निर्वाचन अधिकृतबाट आफू समक्ष उजुरी प्राप्त भएको मितिले सात दिनभित्र उम्मेदवारको अयोग्यता सम्बन्धमा निर्णय गरिसक्नु पर्नेछ ।

(६) यस दफा बमोजिम आयोगले उम्मेदवारको अयोग्यता सम्बन्धमा निर्णय गर्दा अपनाउनु पर्ने कार्यविधि आयोगले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

(७) यस दफामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि आयोगले कुनै उम्मेदवारको अयोग्यताका सम्बन्धमा यस दफा बमोजिम निर्णय गरी नसकेको कारणबाट मात्र त्यस्तो निर्वाचनको काम कारबाहीमा कुनै असर पर्ने छैन ।

१७०. अयोग्यता सम्बन्धी उजुरी : ऐन तथा नियमावली बमोजिम निर्वाचित कुनै व्यक्ति सो पदको लागि अयोग्य रहेको भनी त्यस्तो पदमा उम्मेदवारी दिएको कुनै व्यक्तिले निर्वाचन परिणाम घोषणा भएको पैंतीस दिनभित्र आफैले वा वारिसमार्फत सम्बन्धित प्रदेशको उच्च अदालतमा उजुरी दिन सक्नेछ ।

१७१. निर्वाचन सम्बन्धी कागजात हेर्न सक्ने : (१) निर्वाचन अधिकृतले निर्वाचनमा प्रयोग भएका कागजातहरू मतगणनाको प्रयोजनको लागि आवश्यकता अनुसार हेर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम खोली हेरिएका कागजातहरू मतगणनाको कार्य समाप्त भएपछि निर्वाचन अधिकृतले पुनः सिलबन्दी गर्नु पर्नेछ ।

१७२. निर्वाचन सम्बन्धी कागजात गोप्य राख्ने : (१) निर्वाचनमा प्रयोग भएका कागजातहरूमध्ये मतगणनाको प्रयोजनको लागि खोलिएका र मतगणनाको काम समाप्त भएपछि सिलबन्दी गरिएका कागजातहरू, मतपत्रको अधकट्टी, मतदानमा प्रयोग गरिएका मतदाता नामावली, सदर र बदर मतपत्रको सिलबन्दी खाम कसैले खोल्न र हेर्न नपाउने गरी गोप्य रूपमा राख्नु पर्नेछ ।

(२) यस दफामा उल्लिखित कागजात वा अभिलेख मुद्दा परेकोमा मुद्दाको अन्तिम टुङ्गो लागेको मितिले र मुद्दा नपरेकोमा उजुरी गर्ने म्याद भुक्तान भएको मितिले तीन महिनासम्म सुरक्षित राख्नु पर्नेछ ।

१७३. निर्वाचन सामग्री र कागजात विवरण बुझाउनु पर्ने : निर्वाचन अधिकृतले निर्वाचन कार्य समाप्त भएपछि निर्वाचनको प्रयोजनको लागि आयोग वा निर्वाचन कार्यालयबाट बुझ्निएका निर्वाचन सामग्री तथा निर्वाचन सञ्चालन गर्दा तयार गरिएका निर्वाचन सम्बन्धी सम्पूर्ण कागजातहरू सम्बन्धित निर्वाचन कार्यालयमा बुझाई सोको भरपाई लिनु पर्नेछ ।

१७४. गोप्य कागजात अदालतले हेर्न सक्ने : (१) दफा १७२ बमोजिमको गोप्य कागजात प्रचलित कानून बमोजिम मुद्दा परेको अवस्थामा अदालतले मात्र खोल्न वा हेर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम अदालतको आदेशले खोली हेरिसकेपछि त्यस्तो अदालतले ती कागजात वा अभिलेख यथारूपमा सिलबन्दी गरी राख्नु पर्नेछ । अदालत बाहेक अन्य कुनै अधिकारी वा निकायलाई त्यस्तो बन्दी खाम, थैलो वा बोरा खोली हेर्ने अधिकार हुने छैन ।

१७५. गोप्यता भङ्ग गर्न नहुने : (१) कानून बमोजिम अधिकार पाएकोमा बाहेक निर्वाचन सम्बन्धी काम गर्न खटिएको कुनै पनि कर्मचारी, उम्मेदवार वा निर्वाचन प्रतिनिधि, मतदान प्रतिनिधि वा मतगणना प्रतिनिधि

वा अन्य कुनै व्यक्तिले मतपत्रमा मतदाताले सङ्केत गरेको मत वा तत्सम्बन्धमा आफूलाई जानकारी रहेको वा हुन आएको अन्य कुनै कुरा कसैलाई भन्न, लेख्न वा कुनै किसिमले प्रकट गर्न वा प्रकाशन गर्न हुँदैन ।

(२) प्रचलित कानूनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि ऐन अन्तर्गत चलेको कानूनी कारवाहीमा कुनै पनि साक्षी वा कुनै व्यक्तिलाई निर्वाचनमा निजले कसलाई मत दिएको हो भनी वा कसले कसलाई मत दिएको हो भनी प्रश्न गरिने छैन ।

१७६. मतदाताको दायित्व : निर्वाचनमा मतदान गर्ने मतदाताले देहायको दायित्व पूरा गर्नु पर्नेछ :-

- (क) मतदान गर्न जाँदा आफ्नो मतदाता परिचयपत्र लिएर जाने,
- (ख) मतपत्रमा मतदान अधिकृतको सही भए नभएको यकिन गरी मतपत्र लिने,
- (ग) मतदान गर्दा सही ढङ्गबाट मतदान गर्ने,
- (घ) मतदान केन्द्रमा होहल्ला नगर्ने,
- (ङ) मतदान केन्द्रमा मतदानको लागि आउने अशक्त, वृद्ध, सुत्केरीलाई आवश्यक सहयोग गर्ने,
- (च) मतदान गर्न जाँदा मोबाइल, क्यामेरा तथा फोटो खिच्ने कुनै उपकरण वा सामग्री साथमा लिएर नजाने,
- (छ) मतदान केन्द्रमा जाँदा मास्क लगाएर जाने,
- (ज) मतदान गर्न जानु अघि साबुन पानीले हात धोएर जाने,
- (झ) शान्तिपूर्ण रूपमा मतदान कार्य सम्पन्न गर्नका लागि आवश्यक सहयोग गर्ने ।

१७७. कानून विपरीत काम गर्न नहुने : निर्वाचन अधिकृत, मतदान अधिकृत, निर्वाचनको काममा खटिएको कुनै कर्मचारी वा व्यक्तिले यस निर्देशिका बमोजिम निर्वाचनको कुनै काम गर्दा प्रचलित कानूनको विपरीत हुने गरी गर्नु हुँदैन ।

१७८. मद्दत लिन सकिने : (१) निर्वाचन अधिकृत, मतदान अधिकृत वा आयोगले निर्वाचनको काममा खटाएको अनुगमनकर्ता, अनुगमन टोली वा अन्य कुनै कर्मचारीले निर्वाचनको कामको सिलसिलामा कुनै पनि सरकारी वा सुरक्षा निकायको मद्दत लिन सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम मद्दत मागिएमा आवश्यक मद्दत पुऱ्याउनु सम्बन्धित सबैको कर्तव्य हुनेछ ।

१७९. आयोगको आदेश पालना गर्नु पर्ने : (१) निर्वाचन सञ्चालन गर्नको लागि निर्वाचन आयोगले दिएको आदेश वा निर्देशनको सम्बन्धित सबैले पालना गर्नु पर्नेछ ।

(२) निर्वाचन अधिकृतले आफ्नो कर्तव्य पालना गर्दा कुनै कुरा वा कामको सन्दर्भमा द्विविधा भएमा आयोगमा तुरुन्त सम्पर्क गरी आयोगको निर्देशन अनुसार गर्नु पर्नेछ ।

१८०. निर्वाचन प्रचार प्रसार खर्च : (१) निर्वाचनमा दल वा उम्मेदवारले अनुसूची-७० बमोजिमको हद भन्दा बढी नहुने गरी खर्च गर्नु पर्नेछ ।

(२) दल, उम्मेदवार वा तिनको निर्वाचन प्रतिनिधिले निर्वाचनको अवधिमा निर्वाचनमा भएको सम्पूर्ण खर्चको विवरण नेपाल सरकारले स्वीकृत गरेको लेखा प्रणाली बमोजिम राख्नु पर्नेछ ।

स्पष्टीकरण : यस उपदफाको प्रयोजनको लागि “निर्वाचनको अवधि” भन्नाले उम्मेदवारको मनोनयनपत्र दर्ता भएको मितिदेखि त्यस्तो निर्वाचनको परिणाम घोषणा भएको मितिसम्मको अवधि सम्भन्नु पर्छ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिमको निर्वाचन खर्चको विवरण दल, उम्मेदवार वा तिनका प्रतिनिधिले नियमावलीको अनुसूची-३० बमोजिमको ढाँचामा तयार गरी निर्वाचन परिणाम घोषणा भएको मितिले तीस दिनभित्र निर्वाचन कार्यालयमा पेश गर्नु पर्नेछ । यसरी प्राप्त भएको खर्चको विवरण सम्बन्धित कार्यालयले आयोगमा पठाउनु पर्नेछ ।

(४) यस दफा बमोजिम निर्वाचन प्रचार प्रसार खर्चको विवरण तोकिएको समयभित्र नबुझाउने दल वा उम्मेदवारलाई आयोगले निर्वाचन आयोग सम्बन्धी प्रचलित सङ्घीय कानून बमोजिम जरिवाना गर्न सक्नेछ ।

१८१. विभागीय कारवाही गर्न सक्ने : (१) आयोगले निर्वाचनको काममा नियुक्त गरेको, खटाएको वा तोकेको आयोगको आदेश, निर्देशन पालना गर्नुपर्ने कर्तव्य भएका कुनै निजामती कर्मचारी, सुरक्षाकर्मी वा नेपाल

सरकार, प्रदेश सरकार वा स्थानीय तहको कर्मचारी वा नेपाल सरकार वा प्रदेश सरकारको स्वामित्व वा नियन्त्रणमा रहेको वा नेपाल सरकारको अनुदानमा सञ्चालित संस्थाको कर्मचारीले त्यस्तो काम सम्पादनको सिलसिलामा प्रचलित कानून वा आयोगको आदेश वा निर्देशनको जानाजानी उल्लङ्घन हुने गरी वा बदनियतले कुनै काम कारवाही गरेमा वा निर्वाचनको निष्पक्षतामा असर पर्ने काम गरेमा आयोगले त्यस्तो कर्मचारी वा सुरक्षाकर्मी उपर निजको सेवा, शर्त सम्बन्धी प्रचलित कानून बमोजिम अख्तियारवालाको अधिकार प्रयोग गरी विभागीय कारवाही गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) मा लेखिएदेखि बाहेकका कुनै कर्मचारी वा पदाधिकारीले निर्वाचनको कामको सम्बन्धमा प्रचलित कानून वा आयोगले दिएको निर्देशनको विपरीत कुनै काम कारवाही गरेमा आयोगले त्यस्तो कर्मचारी वा पदाधिकारी उपर निजको सेवा, शर्त सम्बन्धित प्रचलित कानून बमोजिम विभागीय कारवाहीका लागि सम्बन्धित निकायमा लेखी पठाउनेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम आयोगबाट लेखी आएमा सम्बन्धित निकायले त्यस्तो कर्मचारी वा पदाधिकारी उपर तीन महिना भित्र विभागीय कारवाही गरी त्यसको जानकारी आयोगलाई दिनु पर्नेछ ।

(४) आयोगले उपदफा (१) बमोजिम गरेको विभागीय कारवाही सम्बन्धी निर्णयमा चित्त नबुझे कर्मचारीले त्यस्तो निर्णयउपर पुनरावेदनको म्याद पाएको वा जानकारी पाएको पैतीस दिन भित्र सम्बन्धित उच्च अदालतमा पुनरावेदन गर्न सक्नेछ ।

१८२. नियुक्ति बदर गर्न सक्ने : कुनै निर्वाचन अधिकृतले संविधान, कानून, निर्देशिका, कार्यविधि र आयोगले दिएको निर्देशन विपरीत कार्य गरेमा आयोगले त्यस्तो निर्वाचन अधिकृतको नियुक्ति बदर गरी निजलाई विभागीय कारवाहीको लागि सम्बन्धित निकायमा लेखी पठाउन सक्नेछ ।
१८३. दलित र अल्पसङ्ख्यक समुदायको सूची सम्बन्धी व्यवस्था : दफा ३६ को उपदफा (२) बमोजिम दलित समुदायको व्यक्तिलाई धरौटी छुट दिँदा अनुसूची-७१ र अल्पसङ्ख्यक समुदायको व्यक्तिलाई धरौटी छुट दिँदा अनुसूची-७२ मा उल्लिखित सूचीलाई आधार मानिनेछ ।
१८४. खारेजी : स्थानीय तह निर्वाचन निर्देशिका, २०७३ र स्थानीय तह उपनिर्वाचन निर्देशिका, २०७६ खारेज गरिएका छन् ।

अनुसूची-१
(दफा १४ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)
मतदाता नामावली उतार गरी पाउन दिने निवेदनको ढाँचा

श्री निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय,
.....।

विषय : मतदाता नामावली उतार गरी पाउँ ।

..... जिल्ला गाउँपालिका/नगरपालिका/गाउँ कार्यपालिका/नगर कार्यपालिकाको निर्वाचनमा
..... पदमा उम्मेदवार हुन चाहेको र सो प्रयोजनको लागि मतदाता नामावलीको उतार
लिन आवश्यक भएको र मेरो नाम गाउँपालिका/नगरपालिकाको वडा नं.
को मतदाता नामावलीमा रहेकोले मतदाता नामावलीको उतार गरी पाउन यो निवेदन पेश गरेको छु ।

निवेदकको,-

दस्तखत :

नाम, थर:

ठेगाना :

नागरिकता नं. :

पिता/माताको नाम :

पति/पत्नीको नाम :

मतदाता नम्बर :

सम्पर्क मोबाइल/फोन नं.:

अनुसूची-२
(दफा १४ को उपदफा (४) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

..... जिल्ला

..... गाउँपालिका/नगरपालिका

मतदाता नामावलीको उतार

..... जिल्लाको गाउँपालिका/नगरपालिका/गाउँ कार्यपालिका/नगर कार्यपालिकाको निर्वाचनको लागि श्री ले आफू मतदाता भएको व्यहोरा प्रमाणित गरिपाऊँ भनी दिनु भएको निवेदनको सम्बन्धमा जिल्लाको स्थानीय तह को मतदाता नामावली हेर्दा निजको नाम गाउँपालिका/नगरपालिकाको वडा नं. को मतदाता नामावलीमा निम्न बमोजिम समावेश भएको व्यहोरा प्रमाणित गर्दछु।

मतदाताको विवरण

१. मतदाता नामावली :- साल
२. मतदाता नम्बर :-
३. मतदाताको नाम, थर :-
४. पिता/माताको नाम :-
५. पति/पत्नीको नाम, थर :-
६. उमेर :- वर्ष :-
७. लिङ्ग :- पुरुष/महिला/अन्य
८. कैफियत :-

मिति :-

प्रमाणित गर्ने अधिकारीको,-

दस्तखत :-

नाम, थर :-

दर्जा :-

अनुसूची-३

(दफा १७ को उपदफा (३), दफा २१ को उपदफा (३) तथा दफा २४ सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

..... जिल्ला

..... गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति

मतदाता नामावली/संशोधित मतदाता नामावली/अन्तिम मतदाता नामावली

..... गाउँ कार्यपालिका/नगर कार्यपालिका/जिल्ला समन्वय समिति

क्रम सङ्ख्या	मतदाताको विवरण					गाउँपालिका/नगरपालिका	कैफियत
	नाम, थर	ठेगाना	उमेर	लिङ्ग	निर्वाचित भएको पद		

मिति :-

.....

निर्वाचन अधिकृत

अनुसूची-४

(दफा १८ को उपदफा (३) तथा दफा २५ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

..... जिल्ला

..... गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति

मतदाता नामावली/अन्तिम मतदाता नामावली प्रकाशित गरेको मुचुल्का

..... जिल्लाकागाउँ कार्यपालिका/नगर कार्यपालिका/जिल्ला समन्वय समितिको प्रमुख/ उपप्रमुख/सदस्य/महिला सदस्य/दलित वा अल्पसङ्ख्यक सदस्य पदको निर्वाचनको लागि मतदाता नामावली/अन्तिम मतदाता नामावली आज मिति..... को दिन बजे हामी तपसिल बमोजिमका मानिसहरूको रोहवरमा निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा प्रकाशित गरेको ठीक साँचो हो ।

तपसील

नाम, ठेगाना

सहीछाप

१. जिल्ला गाउँपालिका
/नगरपालिका वडा नं..... गाउँ/टोल.....
बस्ने वर्ष..... को श्री.....
२. जिल्ला गाउँपालिका
/नगरपालिका वडा नं..... गाउँ/टोल.....
बस्ने वर्ष..... को श्री.....
३. जिल्ला गाउँपालिका
/नगरपालिका वडा नं..... गाउँ/टोल.....
बस्ने वर्ष..... को श्री.....

मुचुल्का गर्ने कर्मचारीको,-

दस्तखत :-

नाम, थर :-

दर्जा :-

मिति :-

अनुसूची-५

(दफा १९ को उपदफा (१) र दफा २० को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

मतदाता नामावलीमा नाम समावेश गर्न/विवरण सच्याउन दिइने दरखास्त

श्री निर्वाचन अधिकृत,
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय,
..... गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति,
..... जिल्ला ।

..... जिल्लाको..... /गाउँ कार्यपालिका/नगर कार्यपालिका/जिल्ला समन्वय समितिको प्रमुख/उपप्रमुख/सदस्य/महिला सदस्य/दलित वा अल्पसङ्ख्यक सदस्य पदको निर्वाचनमा मतदाता नामावलीमा मेरो नाम समावेश गर्न/मतदाता नामावलीमा प्रकाशित विवरणमा हुनु पर्नेमा भएकोले सो व्यहोरा सच्याउन म निर्वाचित भएको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि राखी निवेदन गर्न आएको छु । मेरो नाम मतदाता नामावलीमा समावेश गरिदिन/मतदाता नामावलीमा रहेको विवरण सच्याई दिन अनुरोध गर्दछु । मेरो नाम, ठेगाना र अन्य विवरण निम्न बमोजिम छ :-

१. नाम, थर :-
२. उमेर :-
३. लिङ्ग :- पुरुष/महिला/अन्य
४. पिता/माताको नाम :-
५. पति/पत्नीको नाम, थर :-
६. ठेगाना :- गाउँपालिका/नगरपालिका..... वडा नं.
७. निर्वाचित पद :-

मैले प्रचलित कानून बमोजिम मतदाता हुने योग्यता पूरा गरेको छु र मैले माथि उल्लेख गरेको व्यहोरा ठीक साँचो हो ।

संलग्न प्रमाण सहीछाप.....
१..... निवेदक
२.....

(निर्वाचन अधिकृतले भर्ने)

यो निवेदन मेरो कार्यालयमा मिति..... को दिन..... बजे दाखिला भयो ।

.....
निर्वाचन अधिकृत

निर्णय

यस दरखास्तमा स्थानीय तह निर्वाचन निर्देशिका, २०७३ को दफा २१ बमोजिम जाँच गरी निम्न बमोजिमको निर्णय गर्ने ।

निर्णयको व्यहोरा

मिति :-

समय :-

स्थान :-

.....

निर्वाचन अधिकृत

अनुसूची-६
(दफा १९ को उपदफा (२) र दफा २० को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

..... जिल्ला

..... गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति

मतदाता नामावलीमा नाम समावेश गर्न/विवरण सच्याउन दिएको दरखास्तको दर्ता किताब

दरखास्त दर्ता नं.	निवेदकको विवरण			दरखास्त दर्ता गर्ने व्यक्तिको सहीछाप	कैफियत
	नाम, थर	ठेगाना			
		गा.पा./न.पा.	वडा नं.		

प्रमाणित गर्ने व्यक्तिको दस्तखत :-

कार्यालयको छाप

नाम, थर :-

दर्जा :-

मिति :-

अनुसूची-७

(दफा १९ को उपदफा (२), दफा २० को उपदफा (२) र दफा २२ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

..... जिल्ला

..... गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति

भरपाई

दरखास्त दर्ता नं.

..... जिल्लाको..... गाउँ कार्यपालिका/नगर कार्यपालिका/जिल्ला समन्वय समितिको प्रमुख/उपप्रमुख/सदस्य/महिला सदस्य/दलित वा अल्पसङ्ख्यक सदस्य पदको निर्वाचनको मतदाता नामावलीमा नाम समावेश गराउन/समावेश भएको विवरण सच्याउन/समावेश भएको मतदाताको विरोध गरी उजुरी गर्न श्री..... (नाम, थर)..... (ठेगाना) ले दिनु भएको दरखास्त/उजुरी मिति..... को दिन..... बजे यस कार्यालयमा दर्ता भयो ।

कार्यालयको छाप

दस्तखत :-

नाम, थर :-

दर्जा:-

मिति :-

अनुसूची-८
(दफा २२ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

मतदाताको नाम हटाउन विरोध गरी दिने उजुरी

श्री निर्वाचन अधिकृत,
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय,
..... गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति,
..... जिल्ला ।

मिति..... मा प्रकाशित जिल्लाको..... गाउँ
कार्यपालिका/नगर कार्यपालिका/जिल्ला समन्वय समितिको मतदाता नामावलीको क्रमसङ्ख्या..... मा नाम
समावेश भएको श्री..... निम्न कारणले मतदाता हुन अयोग्य भएकोले निजको नाम सो
मतदाता नामावलीबाट हटाई दिनु हुन यो उजुरी प्रस्तुत गरेको छु ।

अयोग्यताको कारण

१.पदमा निर्वाचित नभएको

२. अन्य

माथि उल्लेख गरिएको व्यहोरा ठीक साँचो हो । मेरो नाम निर्वाचनको लागि तयार भएको
मतदाता नामावलीको क्रमसङ्ख्या..... मा समावेश भएको छ ।

मिति :- उजुरी दिने व्यक्तिको सहीछाप :-.....

नाम, थर :-.....

(निर्वाचन अधिकृतले भर्ने)

यो उजुरी मिति..... को दिन..... बजे मेरो कार्यालयमा दाखिला भएको हो ।

.....
निर्वाचन अधिकृत

निर्णय

यस उजुरीमा स्थानीय तह निर्वाचन निर्देशिका, २०७८ को दफा २३ बमोजिम जाँचबुझ गरी निम्न
बमोजिम गर्ने निर्णय गरेको छु ।

निर्णयको व्यहोरा

मिति :-

समय :-

स्थान :-

.....
निर्वाचन अधिकृत

अनुसूची-९
(दफा २२ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)
निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

..... जिल्ला

..... गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति

मतदाताको विरोध सम्बन्धी उजुरी दरखास्त दर्ता किताव

उजुरी दर्ता नं.	उजुरी कर्ताको विवरण				विपक्षी मतदाताको विवरण				उजुरी दर्ता गर्ने व्यक्तिको हस्ताक्षर	कैफियत
	नाम, थर	गा.पा./ न.पा.	वडा नं.	पद	नाम, थर	गा.पा./ न.पा.	वडा नं.	पद		

प्रमाणित गर्ने व्यक्तिको दस्तखत :-

नाम, थर :-

दर्जा :-

मिति :-

कार्यालयको छाप :-

अनुसूची-१०
(दफा २२ को उपदफा (४) सँग सम्बन्धित)
निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

..... जिल्ला

..... गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति

मतदाताको विरोधमा दर्ता भएको उजुरीको सूचना

मिति..... मा प्रकाशित..... जिल्लाको..... गाउँ कार्यपालिका/नगर कार्यपालिका/जिल्ला समन्वय समितिको मतदाता नामावलीमा नाम समावेश भएको निम्नलिखित मतदाताको विरोधमा उजुरी परेकोले जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ। जसको विरोधमा उजुरी परेको हो सो मतदाताले आफ्नो सफाइको सम्बन्धमा मिति..... देखि मिति..... सम्म..... बजेदेखि..... आफ्नो सबूद प्रमाण साथ उपस्थित हुन समेत जानकारी गराइएको छ।

उजुरी दर्ता नं.	उजुर गर्ने मतदाताको विवरण				उजुरी परेको मतदाताको विवरण				उजुरीको व्यहोरा	
	नाम, थर	ठेगाना			मतदाताको क्रमसङ्ख्या	नाम, थर	ठेगाना			
		गा.पा./न.पा.	वडा नं.	पद			गा.पा./न.पा.	वडा नं.		पद

मिति :-

समय :-

.....
निर्वाचन अधिकृत

अनुसूची-११
(दफा २८ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

..... जिल्ला

..... गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति

निर्वाचन कार्यक्रमको सूचना

.....जिल्लाको.....गाउँपालिका/नगरपालिका/गाउँ कार्यपालिका/नगर कार्यपालिका/जिल्ला समन्वय समितिको अध्यक्ष/उपाध्यक्ष/प्रमुख/उपप्रमुख/वडा अध्यक्ष/सदस्य/महिला सदस्य/दलित महिला सदस्य/दलित वा अल्पसङ्ख्यक सदस्य पदको निर्वाचन प्रयोजनको लागि स्थानीय तह निर्वाचन ऐन, २०७३ को दफा ५ को उपदफा (१) अनुसार निम्न बमोजिमको निर्वाचन कार्यक्रमको सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

क्रम सङ्ख्या	कार्यक्रम	मिति		समय		स्थान	कैफियत
		देखि	सम्म	देखि	सम्म		
१	उम्मेदवारको मनोनयनपत्र दर्ता गर्ने						
२	मनोनयनपत्र दर्ता भएका उम्मेदवारको सूची प्रकाशन गर्ने						
३	उम्मेदवारको विरोधमा उजुरी दिन सकिने						
४	मनोनयनपत्रको जाँच र उजुरी उपर निर्णय गर्ने						
५	उम्मेदवारको नामावली प्रकाशन गर्ने						
६	उम्मेदवारले आफ्नो नाम फिर्ता लिने						
७	उम्मेदवारको अन्तिम नामावली प्रकाशन गर्ने						
८	उम्मेदवारलाई निर्वाचन चिन्ह प्रदान गर्ने						
९	मतदान गर्ने						

मिति:-

समय:-

.....

निर्वाचन अधिकृत

अनुसूची-१२

(दफा २८ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

..... जिल्ला

..... गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति

निर्वाचन कार्यक्रमको सूचना प्रकाशित गरेको मुचुल्का

स्थानीय तहको निर्वाचनको लागि निर्वाचन कार्यक्रमको सूचना आज मिति को दिन बजे हामी तपसिल बमोजिमका मानिसहरुको रोहबरमा निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा सर्वसाधारणले देख्ने गरी प्रकाशित गरेको ठीक साँचो हो भनी मुचुल्कामा सहीछाप गरिदियो ।

तपसिल

१. जिल्ला गाउँपालिका/न.पा. वडा नं. गाउँ/टोल
बस्ने वर्ष को श्री (.....)
सहीछाप)
२. जिल्ला गाउँपालिका/न.पा. वडा नं. गाउँ/टोल
बस्ने वर्ष को श्री (.....)
सहीछाप)
३. जिल्ला गाउँपालिका/न.पा. वडा नं. गाउँ/टोल
बस्ने वर्ष को श्री (.....)
सहीछाप)

मुचुल्का तयार गर्ने कर्मचारीको,-

दस्तखत :-

नाम, थर :-

दर्जा :-

मिति :-

अनुसूची-१३

(दफा ३५ को उपदफा (६) सँग सम्बन्धित)

स्वघोषणा

१. म.....स्थानीय तह निर्वाचन २०७९ को उम्मेदवारले देहाय बमोजिमको स्वघोषणा गर्दछु ।

- (क) नेपालको संविधान प्रति पूर्ण निष्ठावान रहेको ।
- (ख) एक्काईस वर्ष उमेर पूरा भएको नेपाली नागरिक भएको ।
- (ग) गाउँपालिका वा नगरपालिकाको सम्बन्धित वडाको मतदाता नामावलीमा नाम समावेश भएको ।
- (घ) स्थानीय तह निर्वाचन सम्बन्धी कुनै कानूनले अयोग्य नभएको ।
- (ङ) नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार वा स्थानीय तह तथा नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार वा स्थानीय तहको स्वामित्व वा नियन्त्रणमा रहेको वा नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार वा स्थानीय तहबाट अनुदान प्राप्त संस्थामा पारिश्रमिक पाउने गरी बहाल नरहेको ।
- (च) सरकारी कोषबाट पारिश्रमिक वा आर्थिक सुविधा पाउने गरी कुनै लाभको पद धारण नगरेको ।
- (छ) स्थानीय तह निर्वाचन ऐन, २०७३ को दफा १३ को खण्ड (ड), (च), (छ), (ज), (झ), (ञ) र (ठ) बमोजिमको अयोग्यता नभएको ।
- (ज) स्थानीय तह निर्वाचन ऐन, २०७३, स्थानीय तह निर्वाचन नियमावली, २०७४ तथा स्थानीय तह निर्वाचन निर्देशिका, २०७८ बमोजिम मनोनयनपत्र साथ उम्मेदवारले पेश गर्नुपर्ने सबै कागजात पेश गरेको ।
- (झ) प्रतिनिधि सभा सदस्य वा प्रदेश सभा सदस्यको समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली तर्फको उम्मेदवारको बन्दसूचीमा नाम नरहेको ।
- (ञ) मनोनयनपत्र साथ पेश गरेको सम्पत्ति विवरण ठीक साँचो रहेको ।
- (ट) स्थानीय तहलाई कुनै जिन्सी वा नगदी बुझाउन बाँकी नरहेको ।
- (ठ) स्थानीय तहको ठेक्कापट्टा वा चल अचल सम्पत्ति सम्बन्धी व्यवहारमा संलग्न नरहेको ।
- (ड) सरकारी पेशकी, बेरुजु तिर्न बुझाउन बाँकी नरहेको ।
- (ढ) संविधानको धारा २९१ बमोजिम विदेशको स्थायी आवासीय अनुमति पत्र (डिभी/पीआर) नलिएको ।
- (ण) न्यायिक वा अर्धन्यायिक निकायबाट लागेको कैद सजाय, जरिवाना तिर्न बुझाउन बाँकी नरहेको ।
- (त) निर्वाचन आयोगले जारी गरेको निर्वाचन आचारसंहिता पूर्णरूपमा पालना गर्ने प्रतिबद्ध रहेको ।
- (थ) निर्वाचन आयोगले तोकिदिएको निर्वाचन खर्चको सीमाभित्र रही खर्च गर्न र खर्च सम्बन्धी आचरण पालना गर्न प्रतिबद्ध रहेको ।
- (द) नेपालको संविधान, कानून र निर्वाचन ऐन नियम भित्र रही निर्वाचनमा भाग लिन प्रतिबद्ध रहेको ।

२. माथि उल्लिखित व्यहोरा ठीक साँचो हो । भुटा ठहरे कानून बमोजिम सहुंला बुझाउँला ।

स्थानीय तहको नाम :

उम्मेदवारको नाम, थर :

उम्मेदवारी दिएको पद:

उम्मेदवारको ठेगाना:

लिङ्गः

समूह/वर्गः

१. आदिवासी/जनजाति

२. दलितः

३. खस आर्य

४. मधेशीः

५. मुस्लिमः

६. थारुः

७. अल्पसङ्ख्यक

८. अपाङ्गता भएको व्यक्तिः

९. अन्यः (भए उल्लेख गर्ने)

उम्मेदवारको दस्तखतः

मितिः

अनुसूची-१४

(दफा ३७ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

दलको औपचारिक पत्र प्रदान गर्ने पदाधिकारीको विवरण तथा दस्तखत नमूना पेश गर्ने ढाँचा

श्री निर्वाचन आयोग,
कान्तिपथ, काठमाडौं ।

मिति :-

विषय :- उम्मेदवार मनोनयनको औपचारिकपत्र प्रदान गर्न अधिकार दिइएको सम्बन्धमा ।

स्थानीय तह निर्वाचन ऐन, २०७३ को दफा १८ को प्रयोजनका लागि संवत्साल.....महिनागते हुने स्थानीय तहका सदस्यको निर्वाचनमा राजनीतिक दलको तर्फबाट खडा गरिने उम्मेदवार मनोनयनको औपचारिकपत्र प्रदान गर्न केन्द्रीय समितिको मितिको निर्णय अनुसार अधिकार पाएको दलको पदाधिकारीको विवरण एवं निजको दस्तखत नमूना देहाय बमोजिम छ ।

औपचारिक पत्र प्रदान गर्न अधिकार पाएको दलको पदाधिकारी (केन्द्रीय समिति वा प्रदेश समिति) को

नाम, थर :-

पद :-

फोन नं. :-

फ्याक्स नं. :-

ईमेल ठेगाना :-

राजनीतिक दलको नाम :-

औपचारिक पत्र प्रदान गर्न अधिकार पाएको दलको पदाधिकारीको दस्तखत नमूना	दलको केन्द्रीय कार्यकारिणी समितिले तोकेको प्रमाणित गर्ने पदाधिकारीको
१)	दस्तखत :- नाम, थर :- पद :- मिति :-
२)	राजनीतिक दलको छाप :-

द्रष्टव्य :- अलग अलग स्थानमा उम्मेदवार मनोनयनको औपचारिक पत्र प्रदान गर्न अधिकार पाएको दलको पदाधिकारी अलग अलग भएमा छुट्टै छुट्टै पेश गर्नु पर्नेछ ।

अनुसूची-१५
(दफा ३८ सँग सम्बन्धित)

वारेसनामा

श्री निर्वाचन अधिकृत,

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय,

..... गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति,

..... जिल्ला ।

..... जिल्लाको..... गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. /गाउँ
कार्यपालिका/नगर कार्यपालिका/जिल्ला समन्वय समितिको अध्यक्ष/उपाध्यक्ष/प्रमुख/उपप्रमुख/वडा
अध्यक्ष/सदस्य/ महिला सदस्य/दलित महिला सदस्य/दलित वा अल्पसङ्ख्यक सदस्य पदको निर्वाचनको लागि
उम्मेदवारको मनोनयनपत्र दर्ता गराउन/जाँच गराउनको लागि श्री..... लाई वारेस मुकरर
गरेको छु ।

मिति :-

सहीछाप :-

नाम, थर :-

ठेगाना :-

मतदाता नम्बर :-

उपर्युक्त बमोजिम वारेस हुन मन्जुर गर्दछु ।

सहीछाप :-

नाम, थर :-

ठेगाना :-

मतदाता नम्बर :-

मिति :-

उपर्युक्त बमोजिम वारेसनामा मेरो समक्ष दाखिला भएको हो ।

मिति :-

निर्वाचन अधिकृत

समय :-

स्थान :-

अनुसूची-१६

(दफा ४० को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

..... जिल्ला

..... गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति

मनोनयनपत्रमा रीत नपुगेको सूचना

श्री

.....

..... ।

..... जिल्लाको..... गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. /गाउँ
कार्यपालिका/नगर कार्यपालिका/जिल्ला समन्वय समितिको अध्यक्ष/उपाध्यक्ष/प्रमुख/उपप्रमुख/वडा
अध्यक्ष/सदस्य/महिला सदस्य/दलित महिला सदस्य/दलित वा अल्पसङ्ख्यक सदस्य पदको उम्मेदवार हुनका
लागि श्री लाई प्रस्ताव गरी यस कार्यालयमा आज मिति का दिन
..... बजे प्रस्तावक/समर्थक/उम्मेदवार/मनोनीत उम्मेदवारको प्रतिनिधि श्री ले
निर्वाचन अधिकृत समक्ष प्रस्तुत गरेको मनोनयनपत्रमा निम्नलिखित कुराको रीत नपुगेकोमा तपाईंले सो रीत
नपुगेको व्यहोरा नसच्याई मनोनयनपत्र दर्ता गराउन चाहनु भएकोले उक्त व्यहोरा मनोनयनपत्रमा जनाई
क्रमसङ्ख्या मा दर्ता गरी स्थानीय तह निर्वाचन ऐन, २०७३ को दफा १९ को उपदफा (३) बमोजिम
यो सूचना दिएको छु ।

रीत नपुगेको व्यहोरा

.....

.....

..... ।

मिति :-

.....

समय :-

निर्वाचन अधिकृत

अनुसूची-१७

(दफा ४० को उपदफा (४) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

..... जिल्ला

..... गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति

मनोनयनपत्र दर्ता किताब

उम्मेदवारी दिएको पद :-

सि. नं.	मनोनयन पत्र दर्ता नं.	मनोनयन गर्ने राजनीतिक दल/स्वतन्त्र	मनोनीत उम्मेदवारको विवरण				प्रस्तावकको विवरण			समर्थकको विवरण		
			पूरा नाम, थर	उमेर	मतदाता नं.	ठेगाना	पूरा नाम, थर	मतदाता नं.	ठेगाना	पूरा नाम, थर	मतदाता नं.	ठेगाना

कार्यालयको छाप

प्रमाणित गर्ने कर्मचारीको दस्तखत :-

नाम, थर :-

दर्जा :-

मिति :-

द्रष्टव्य :- निर्वाचित हुने प्रत्येक पदको अलग अलग दर्ता कितावमा मनोनयनपत्र दर्ता गर्नु पर्ने ।

अनुसूची-१८

(दफा ४३ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

..... जिल्ला

..... गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति

उम्मेदवारको विरोधमा दिएको उजुरी दर्ता किताब

उजुरी दर्ता नं.	दर्ता मिति	विपक्षी उम्मेदवारको				उजुरी गर्ने उम्मेदवारको				उजुरी दर्ता गर्ने व्यक्तिको दस्तखत	कैफियत
		नाम, थर	ठेगाना	मनोनयन पत्र दर्ता नं.	उम्मेदवारी दिएको पद	नाम, थर	ठेगाना	मनोनयन पत्र दर्ता नं.	उम्मेदवारी दिएको पद		

कार्यालयको छाप

प्रमाणित गर्ने कर्मचारीको,-

दस्तखत :-

नाम, थर :-

दर्जा :-

मिति :-

अनुसूची-१९

(दफा ४३ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

..... जिल्ला

..... गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति

उम्मेदवारको विरोधमा उजुरी दर्ताको भरपाई

..... जिल्लाको..... गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. /गाउँ कार्यपालिका/नगर कार्यपालिका/जिल्ला समन्वय समितिको अध्यक्ष/उपाध्यक्ष/प्रमुख/उपप्रमुख/वडा अध्यक्ष/सदस्य/महिला सदस्य/दलित महिला सदस्य/दलित वा अल्पसङ्ख्यक सदस्य पदमा उम्मेदवार हुन मनोनयनपत्र दर्ता भएका श्री को विरोधमा मनोनयनपत्र दर्ता गराएका उम्मेदवार श्री /उम्मेदवार श्री को प्रतिनिधि श्री ले दिएको उजुरी आज मिति का दिन वजे यस कार्यालयमा क्रमसङ्ख्या मा दर्ता गरी यो भरपाई दिइएको छ ।

मिति :-

.....

निर्वाचन अधिकृत

अनुसूची-२०

(दफा ४३ को उपदफा (४) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

..... जिल्ला

..... गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति

मनोनयन दर्ता भएका उम्मेदवारको विरोध सम्बन्धी उजुरी दर्ताको सूची

यस कार्यालयमा स्थानीय तह निर्वाचनको लागि उम्मेदवार मनोनयन भई मनोनयनपत्र दर्ता भएको देहाय बमोजिमका व्यक्तिहरूको विरोधमा देहाय बमोजिम उजुरी दर्ता भएकोले सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ । जुन उम्मेदवारको विरुद्धमा उजुरी दर्ता भएको हो सो उम्मेदवार आफ्नो सफाई तथा सबुत प्रमाण साथ मिति को दिन बजे निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा अनिवार्य रूपमा उपस्थित हुनसमेत यसै सूचनाद्वारा जानकारी गराइएको छ ।

क्र.सं.	उजुरी दर्ता नं.	उजुरीकर्ताको विवरण				उजुरीको व्यहोरा	उजुरी दर्ता गरिएको उम्मेदवारको विवरण			
		नाम, थर	ठेगाना	मनोनयन पत्र दर्ता नम्बर	उम्मेदवारी दिएको पद		नाम, थर	ठेगाना	मनोनयन पत्र दर्ता नम्बर	उम्मेदवारी दिएको पद

मिति :-

.....

समय :-

निर्वाचन अधिकृत

अनुसूची-२१

(दफा ४५ को उपदफा (७) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

..... जिल्ला

.....गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति

मनोनयनपत्रको जाँच स्थगित गरेको सूचना

..... जिल्लाको..... गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. /गाउँ कार्यपालिका/नगर कार्यपालिका/जिल्ला समन्वय समितिको अध्यक्ष/उपाध्यक्ष/प्रमुख/उपप्रमुख/वडा अध्यक्ष/ सदस्य/महिला सदस्य/दलित महिला सदस्य/दलित वा अल्पसङ्ख्यक सदस्य पदको निर्वाचनको लागि उम्मेदवार मनोनयन गरिएको मनोनयनपत्रको जाँच गर्ने कार्य निम्न कारणले नसकिएकोले स्थानीय तह निर्वाचन ऐन, २०७३ को दफा २० को उपदफा (३) बमोजिम स्थगित गरिएको हुँदा जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

कारण :

(१)

(२)

मनोनयनपत्रको जाँच गर्ने कार्य मिति..... को दिन..... बजे. (स्थान) मा प्रारम्भ गरिने हुँदा सो समय र स्थानमा सम्बन्धित सबै जना उपस्थिति हुन समेत जानकारी गराइएको छ।

मिति :-

समय :- निर्वाचन अधिकृत

स्थान :-

अनुसूची-२२

(दफा ५१ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

..... जिल्ला

..... गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति

नाम फिर्ता लिएको निवेदन दर्ता किताब

दर्ता नं.	नाम फिर्ता लिने उम्मेदवारको					निवेदन दर्ता गर्ने व्यक्तिको सही	कैफियत
	नाम, थर	ठेगाना	उम्मेदवारी दिएको पद	मतदाता नं.	मनोनयनपत्रको दर्ता नं.		

कार्यालयको छाप

प्रमाणित गर्ने व्यक्तिको,-

दस्तखत :-

नाम, थर :-

दर्जा :-

मिति :-

अनुसूची-२३

(दफा ५१ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

..... जिल्ला

..... गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति

नाम फिर्ता लिएको सूचना दर्ताको निस्सा

..... जिल्लाको..... गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. /गाउँ कार्यपालिका/नगर कार्यपालिका/जिल्ला समन्वय समितिको अध्यक्ष/उपाध्यक्ष/प्रमुख/ उपप्रमुख/वडा अध्यक्ष/सदस्य/महिला सदस्य/दलित महिला सदस्य/दलित वा अल्पसङ्ख्यक सदस्य पदमा उम्मेदवार हुन मनोनयनपत्र दर्ता गराएका श्री का तर्फबाट निज आफै निजको प्रतिनिधि श्री ले नाम फिर्ता लिएको सूचना आज मिति का दिन बजे यस कार्यालयमा क्रमसङ्ख्या मा दर्ता भएकोले सो को निस्सा दिइएको छ ।

मिति :-

.....
निर्वाचन अधिकृत

अनुसूची-२४

(दफा ५३ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

..... जिल्ला

..... गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति

उम्मेदवारको नाम हटाइएको सूचना

..... जिल्लाको..... गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. /गाउँ कार्यपालिका/नगर कार्यपालिका/जिल्ला समन्वय समितिको अध्यक्ष/उपाध्यक्ष/प्रमुख/ उपप्रमुख/वडा अध्यक्ष/सदस्य/महिला सदस्य/दलित महिला सदस्य/दलित वा अल्पसङ्ख्यक सदस्य पदमा उम्मेदवार हुन मनोनयनपत्र दर्ता गराएका श्री ले नाम फिर्ता लिनका लागि यस कार्यालयमा मिति मा निज आफैँ/निजको प्रतिनिधि श्री माफत निवेदन पेश गरेकोले स्थानीय तह निर्वाचन ऐन, २०७३ को दफा २३ को उपदफा (४) बमोजिम निजको नाम उम्मेदवारको नामावलीको सूचीबाट हटाई यो सूचना प्रकाशन गरिएको छ ।

मिति :-

.....

निर्वाचन अधिकृत

अनुसूची-२५

(दफा ५७ को उपदफा (३) र दफा ५८ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

राष्ट्रिय दलको रुपमा मान्यता प्राप्त दलको निर्वाचन चिन्ह

क्र.सं.	दलको नाम	निर्वाचन चिन्ह	
१	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी लेनिनवादी)	सूर्य	
२	नेपाली काँग्रेस	रुख	
३	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	गोलाकारभित्र हँसिया हथौडा	
४	जनता समाजवादी पार्टी, नेपाल	ढल्केको छाता	
५	लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टी, नेपाल	साईकल	
६	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत समाजवादी)	कलम	

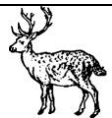
अनुसूची-२६

(दफा ५७ को उपदफा (४) तथा दफा ५८ को उपदफा (२) र (३) सँग सम्बन्धित)

राष्ट्रिय दलको रूपमा मान्यता प्राप्त नगरेको दलको उम्मेदवारलाई दलले जिल्लागत विवरण पेश गरेको आधारमा प्रदान गरिने निर्वाचन चिन्ह

(क) संवत् २०७४ सालको प्रतिनिधि सभा सदस्यको निर्वाचनमा समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली तर्फ भाग लिने दलले निर्वाचन कार्यालयमा पेश गरेको जिल्लागत सङ्गठन संरचनाको आधारमा सम्बन्धित जिल्लामा प्राप्त गर्ने निर्वाचन चिन्ह

क्र.सं.	दलको नाम	निर्वाचन चिन्हको नाम	निर्वाचन चिन्ह
१.	विवेकशील साझा पार्टी	तराजु	
२.	राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी	हलो	
३.	राष्ट्रिय जनमोर्चा	गिलास	
४.	नेपाल मजदुर किसान पार्टी	मादल	
५.	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (मार्क्सवादी लेनिनवादी)	हँसिया र तारा	
६.	नेपाल सङ्घीयसमाजवादी पार्टी	बस	
७.	राष्ट्रिय जनमुक्ति पार्टी	घर	
८.	नेपाली जनता दल	चक्का (पाङ्गो)	
९.	सङ्घीयलोकतान्त्रिक राष्ट्रिय मञ्च	दाप सहितको खुकुरी	
१०.	बहुजन शक्ति पार्टी	जग	
११.	मंगोल नेशनल अर्गनाइजेसन	कुखुराको भाले	

१२.	सङ्घीयलोकतान्त्रिक राष्ट्रिय मञ्च (थरुहट)	गाग्री	
१३.	नेपाल जनता पार्टी	कमलको फूल	
१४.	आमूल परिवर्तन मसिहा पार्टी नेपाल	हृदय	
१५.	राष्ट्रिय मुक्ति आन्दोलन नेपाल	गोलाकार भित्र षटकोण	
१६.	नेपा: राष्ट्रिय पार्टी	खड्ग	
१७.	नेपाल समावेशी पार्टी	सुगा	
१८.	नेपाली काँग्रेस (बी.पी.)	करुवा	
१९.	तामाङसालिङ लोकतान्त्रिक पार्टी	बज्र	
२०.	नेपालका लागि नेपाली पार्टी	गोलाकारभित्र शङ्ख	
२१.	राष्ट्रिय नागरिक पार्टी	चङ्गा	
२२.	नेपाल दलित पार्टी	इनार	
२३.	देशभक्त समाज	जरायो	

(ख) संवत् २०७४ सालको प्रतिनिधि सभा सदस्यको निर्वाचनमा समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली तर्फ भाग नलिने दलले निर्वाचन कार्यालयमा पेश गरेको जिल्लागत संगठन संरचनाको आधारमा सम्बन्धित जिल्लामा प्राप्त गर्ने निर्वाचन चिन्ह

क्र.सं.	दलको नाम	निर्वाचन चिन्हको नाम	निर्वाचन चिन्ह
१.	जनमत पार्टी	लाउड स्पिकर	
२.	जनता प्रगतिशील पार्टी, नेपाल	कोदालो बोकेको किसान	
३.	नेपाल लोकतान्त्रिक पार्टी	दुई हात जोडेको नमस्कार	
४.	तराई-मधेश लोकतान्त्रिक पार्टी	लोककला कोरिएको गाग्रोमा आँपको पात भएको कलश र त्यस माथि नरिवल	
५.	मौलिक जरोकिलो पार्टी	किबोर्ड सहितको कम्प्युटर	
६.	बहुजन एकता पार्टी नेपाल	सातवटा खुड्किला भएको भन्याड	
७.	वैज्ञानिक समाजवादी पार्टी	रकेट	
८.	नेपाल सद्भावना पार्टी	पञ्जा छाप	
९.	राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी नेपाल	तीर	
१०.	नागरिक उन्मुक्ति पार्टी	पिँध भएको ढकिया	

११.	खम्बुवान राष्ट्रिय मोर्चा नेपाल	हथौडा	
१२.	नेपाल परिवार दल	साँचो	
१३.	नेपाल विवेकशील पार्टी	कुकुरको टाउको आकृति	
१४.	सचेत नेपाली पार्टी	काँधमा जगर भएको भाले सिंह	
१५.	सामाजिक लोकतान्त्रिक पार्टी	पानीको बोतल	
१६.	समाजवादी केन्द्र नेपाल	नाचदै गरेको मयुर	
१७.	पिछडावर्ग निषाद दलित जनजाती पार्टी	कछुवा	
१८.	नेशनलिष्ट पिपल्स पार्टी	लाटोकोसेरो	
१९.	प्रजातान्त्रिक पार्टी नेपाल	रथ	
२०.	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	दायाँ हातले समातेको मसाल	
२१.	राष्ट्रिय सद्भावना पार्टी	गदा	
२२.	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी राष्ट्रवादी	अफिस टेबल	
२३.	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी परिवर्तन	माथि चराको प्रतिक भएको डम्फु	
२४.	इतिहासिक प्रजातान्त्रिक जनता पार्टी नेपाल	ट्रयाक्टर	
२५.	त्रिमूल नेपाल	मन्दिरको गजुर	
२६.	किरात खम्बुवान साभा पार्टी	ढाका टोपी	

२७.	माओवादी जनमुक्ति पार्टी नेपाल	कुचो	
२८.	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (समाजवादी)	कार	
२९.	मितेरी पार्टी नेपाल	घोडा	
३०.	उन्नत लोकतन्त्र पार्टी	किताब	
३१.	आधुनिक नेपाल समाजवादी पार्टी	बाघ	
३२.	साभ्का पार्टी, नेपाल	दुई वटा पैताला/पाईला छाप	
३३.	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी मार्क्सवादी (पुष्पलाल)	गैंती	
३४.	नेपाल सुशासन पार्टी	आधा खोसेलो निकालिएको मकैको घोगो	
३५.	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी माओवादी समाजवादी	महिला पुरुष	
३६.	माओवादी कम्युनिष्ट पार्टी, नेपाल	जोतिरहेको किसान	
३७.	सामाजिक एकता पार्टी	गितार	
३८.	जनसमाजवादी पार्टी नेपाल	तारा	
३९.	जनजागरण पार्टी नेपाल	टर्चलाइट	

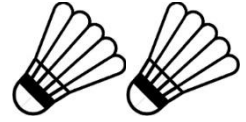

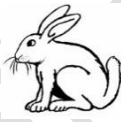
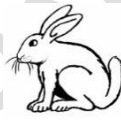
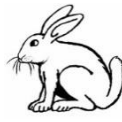
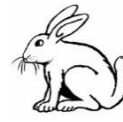
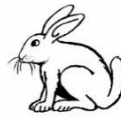
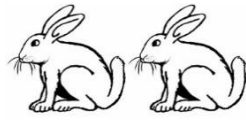

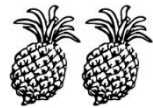
४०.	बहुजन समाज पार्टी नेपाल	जिराफ	
-----	-------------------------	-------	---

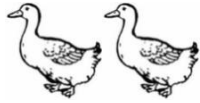

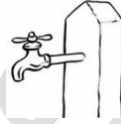

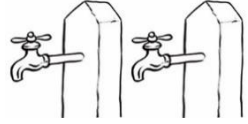

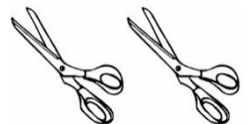
निर्वाचन आयोग, नेपाल

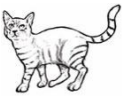
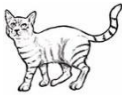
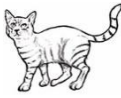
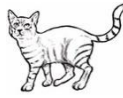
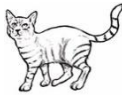
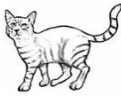
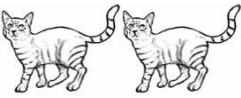
अनुसूची-२७

(दफा ५७ को उपदफा (६) र (११) तथा दफा ५८ को उपदफा (३), (४) र (५) संग सम्बन्धित)

स्वतन्त्र निर्वाचन चिन्हहरू

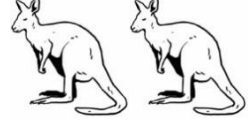

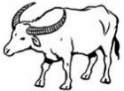

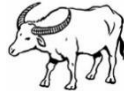

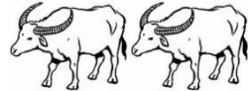

अध्यक्ष/ प्रमुख	उपाध्यक्ष/ उपप्रमुख	वडा अध्यक्ष	महिला वडा सदस्य	दलित महिला वडा सदस्य	वडा सदस्य दुई जना	
 पुतली	 पुतली	 पुतली	 पुतली	 पुतली	 पुतली	 दुईवटा पुतली
 ब्याडमिन्टन कर्क	 ब्याडमिन्टन कर्क	 ब्याडमिन्टन कर्क	 ब्याडमिन्टन कर्क	 ब्याडमिन्टन कर्क	 ब्याडमिन्टन कर्क	 दुई वटा ब्याडमिन्टन कर्क
 खरायो	 खरायो	 खरायो	 खरायो	 खरायो	 खरायो	 दुई वटा खरायो
 भुइँकटहर	 भुइँकटहर	 भुइँकटहर	 भुइँकटहर	 भुइँकटहर	 भुइँकटहर	 दुई वटा भुइँकटहर

						
हाँस	हाँस	हाँस	हाँस	हाँस	हाँस	दुई वटा हाँस
						
आँप	आँप	आँप	आँप	आँप	आँप	दुई वटा आँप
						
गुलाफको फूल	गुलाफको फूल	गुलाफको फूल	गुलाफको फूल	गुलाफको फूल	गुलाफको फूल	दुई वटा गुलाफको फूल
						
लौरो	लौरो	लौरो	लौरो	लौरो	लौरो	दुई वटा लौरो
						
खानेपानीको धारा	खानेपानीको धारा	खानेपानीको धारा	खानेपानीको धारा	खानेपानीको धारा	खानेपानीको धारा	दुई वटा खानेपानीको धारो
						

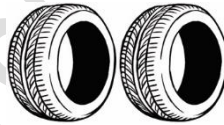

कैची	कैची	कैची	कैची	कैची	कैची	दुई वटा कैची
						
मुढा	मुढा	मुढा	मुढा	मुढा	मुढा	दुई वटा मुढा
						
जेब्रा	जेब्रा	जेब्रा	जेब्रा	जेब्रा	जेब्रा	दुई वटा जेब्रा
						
लालटिन	लालटिन	लालटिन	लालटिन	लालटिन	लालटिन	दुई वटा लालटिन
						
सेफटी पिन	सेफटी पिन	सेफटी पिन	सेफटी पिन	सेफटी पिन	सेफटी पिन	दुई वटा सेफटी पिन
						
बिरालो	बिरालो	बिरालो	बिरालो	बिरालो	बिरालो	दुई वटा बिरालो

						
प्रेसर कुकर	प्रेसर कुकर	प्रेसर कुकर	प्रेसर कुकर	प्रेसर कुकर	प्रेसर कुकर	दुई वटा प्रेसर कुकर
						
चिल	चिल	चिल	चिल	चिल	चिल	दुई वटा चिल
						
चुलेसी	चुलेसी	चुलेसी	चुलेसी	चुलेसी	चुलेसी	दुई वटा चुलेसी
						
भ्यागुतो	भ्यागुतो	भ्यागुतो	भ्यागुतो	भ्यागुतो	भ्यागुतो	दुई वटा भ्यागुतो
						
कपप्लेट	कपप्लेट	कपप्लेट	कपप्लेट	कपप्लेट	कपप्लेट	दुई जोडी कपप्लेट
						

काग	काग	काग	काग	काग	काग	दुई वटा काग
						
ठेकी	ठेकी	ठेकी	ठेकी	ठेकी	ठेकी	दुई वटा ठेकी
						
जोडी गमबुट	जोडी गमबुट	जोडी गमबुट	जोडी गमबुट	जोडी गमबुट	जोडी गमबुट	दुई जोडी गमबुट
						
भालु	भालु	भालु	भालु	भालु	भालु	दुई वटा भालु
						
घण्टाघर	घण्टाघर	घण्टाघर	घण्टाघर	घण्टाघर	घण्टाघर	दुई वटा घण्टाघर

						
कङ्गारु	कङ्गारु	कङ्गारु	कङ्गारु	कङ्गारु	कङ्गारु	दुई वटा कङ्गारु
						
क्याप	क्याप	क्याप	क्याप	क्याप	क्याप	दुई वटा क्याप
						
अर्ना	अर्ना	अर्ना	अर्ना	अर्ना	अर्ना	दुई वटा अर्ना
						
फ्रक	फ्रक	फ्रक	फ्रक	फ्रक	फ्रक	दुई वटा फ्रक
						
तिलहरी	तिलहरी	तिलहरी	तिलहरी	तिलहरी	तिलहरी	दुई वटा तिलहरी

						
चोलो	चोलो	चोलो	चोलो	चोलो	चोलो	दुई वटा चोलो
						
रिक्सा	रिक्सा	रिक्सा	रिक्सा	रिक्सा	रिक्सा	दुई वटा रिक्सा
						
आँखिभ्याल	आँखिभ्याल	आँखिभ्याल	आँखिभ्याल	आँखिभ्याल	आँखिभ्याल	दुई वटा आँखिभ्याल
						
खसीको टाउको	खसीको टाउको	खसीको टाउको	खसीको टाउको	खसीको टाउको	खसीको टाउको	दुई वटा खसीको टाउको
						
बंदेल	बंदेल	बंदेल	बंदेल	बंदेल	बंदेल	दुई वटा बंदेल

						
ग्याँस सिलिन्डर	ग्याँस सिलिन्डर	ग्याँस सिलिन्डर	ग्याँस सिलिन्डर	ग्याँस सिलिन्डर	ग्याँस सिलिन्डर	दुई वटा ग्याँस सिलिन्डर
						
टायर	टायर	टायर	टायर	टायर	टायर	दुई वटा टायर
						
सिरिन्ज	सिरिन्ज	सिरिन्ज	सिरिन्ज	सिरिन्ज	सिरिन्ज	दुई वटा सिरिन्ज
						
केराको काइयो	केराको काइयो	केराको काइयो	केराको काइयो	केराको काइयो	केराको काइयो	दुई वटा केराको काइयो
						

चापाकल	चापाकल	चापाकल	चापाकल	चापाकल	चापाकल	दुई वटा चापाकल
--------	--------	--------	--------	--------	--------	----------------

निर्वाचन आयोग, नेपाल

अनुसूची-२८

(दफा ५९ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

..... जिल्ला

..... गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति

निर्वाचन चिन्ह प्रदान गरेको सूचनाको मुचुल्का

..... जिल्लाको..... गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. /गाउँ कार्यपालिका/नगर कार्यपालिका/जिल्ला समन्वय समितिको अध्यक्ष/उपाध्यक्ष/प्रमुख/ उपप्रमुख/वडा अध्यक्ष/सदस्य/महिला सदस्य/दलित महिला सदस्य/दलित वा अल्पसङ्ख्यक सदस्य पदमा उम्मेदवारको अन्तिम नामावलीमा कायम रहेका देहायका राजनीतिक दलका उम्मेदवारलाई/स्वतन्त्र उम्मेदवारलाई निर्वाचन अधिकृतले स्थानीय तह निर्वाचन ऐन, २०७३ को दफा २६ बमोजिम निर्वाचन प्रयोजनका लागि देहायको निर्वाचन चिन्ह प्रदान गरेको सूचना हामी देहायका व्यक्तिहरुको रोहवरमा प्रकाशित भएको ठीक साँचो हो भनी यो मुचुल्कामा सहीछाप गरिदियौं ।

क्र.सं.	उम्मेदवारको			निर्वाचन चिन्ह	राजनीतिक दल /स्वतन्त्र
	पूरा नाम, थर	ठेगाना	उम्मेदवारी दिएको पद		

रोहबर

	नाम, थर	ठेगाना	दस्तखत
१.
२.
३.

मिति :-

मुचुल्का तयार गर्ने कर्मचारीको,-

दस्तखत :-

नाम, थर :-

दर्जा :-

अनुसूची-२९

(दफा ६० को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

..... जिल्ला

.....गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति

उम्मेदवारको मृत्यु भएकोले मतदान स्थगित गरिएको निर्णय

..... जिल्लाको..... गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. /गाउँ कार्यपालिका/नगर कार्यपालिका/जिल्ला समन्वय समितिको अध्यक्ष/उपाध्यक्ष/प्रमुख/ उपप्रमुख/वडा अध्यक्ष/सदस्य/महिला सदस्य/दलित महिला सदस्य/दलित वा अल्पसङ्ख्यक सदस्य पदको निर्वाचनको लागि.....दलको तर्फबाट मनोनयनपत्र दाखिला भई उम्मेदवारको अन्तिम नामावलीमा नाम कायम भएका श्री..... (नाम, थर)..... (ठेगाना) को मिति मा मृत्यु भएको सूचना मिति को दिन..... बजे श्री..... वाट प्राप्त भएको र सो सूचनाको सत्यतामा म विश्वस्त तथा सन्तुष्ट भएको हुँदा स्थानीय तह निर्वाचन ऐन, २०७३ को दफा २७ को उपदफा (१) बमोजिम स्थानीय तहको निर्वाचन सम्बन्धी अन्य कार्यक्रम स्थगित गर्ने निर्णय गरिएको छ ।

मिति :-

.....

समय :-

निर्वाचन अधिकृत

स्थान :-

अनुसूची-३०

(दफा ६० को उपदफा (४) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

..... जिल्ला

..... गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति

उम्मेदवारको मृत्यु भएकोले निर्वाचन कार्यक्रम स्थगित गरिएको सूचना

..... जिल्लाको..... गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. /गाउँ
कार्यपालिका/नगर कार्यपालिका/जिल्ला समन्वय समितिको अध्यक्ष/उपाध्यक्ष/प्रमुख/ उपप्रमुख/वडा
अध्यक्ष/सदस्य/महिला सदस्य/दलित महिला सदस्य/दलित वा अल्पसङ्ख्यक सदस्य पदमा.....दलको
तर्फबाट उम्मेदवार हुनु भएका श्री को मिति मा मृत्यु भएको भन्ने
सूचना कार्यालयमा मिति मा बजे प्राप्त हुन आएकोले स्थानीय तहको निर्वाचनसँग
सम्बन्धित अन्य कार्यक्रम आज मिति को दिन बजे स्थगित गरिएकोले
सर्वसाधारणको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

मिति :-

.....

निर्वाचन अधिकृत

अनुसूची-३१

(दफा ६० को उपदफा (४) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

..... जिल्ला

..... गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति

उम्मेदवारको मृत्यु भएकोले निर्वाचन कार्यक्रम स्थगित गरिएको सूचनाको मुचुल्का

..... जिल्लाको..... गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. /गाउँ कार्यपालिका/नगर कार्यपालिका/जिल्ला समन्वय समितिको अध्यक्ष/उपाध्यक्ष/प्रमुख/ उपप्रमुख/वडा अध्यक्ष/सदस्य/महिला सदस्य/दलित महिला सदस्य/दलित वा अल्पसङ्ख्यक सदस्य पदमादलको तर्फबाट उम्मेदवार भएका श्री को मिति मा मृत्यु भएको भन्ने सूचना यस कार्यालयमा मिति मा बजे प्राप्त हुन आएकोले स्थानीय तहको अन्य निर्वाचन कार्यक्रम आज मिति को दिन बजे स्थगित गरिएको सूचना हामी तपसिलका मानिसहरुको रोहवरमा निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा सर्वसाधारणले देख्ने गरी प्रकाशित गरिएको ठीक साँचो हो भनी यो मुचुल्कामा सहीछाप गरिदियौं ।

तपसील

१. जिल्ला गाउँपालिका/न.पा. वडा नं. गाउँ/टोल
बस्ने वर्ष को श्री (सहीछाप)
२. जिल्ला गाउँपालिका/न.पा. वडा नं. गाउँ/टोल
बस्ने वर्ष को श्री (सहीछाप)
३. जिल्ला गाउँपालिका/न.पा. वडा नं. गाउँ/टोल
बस्ने वर्ष को श्री (सहीछाप)

मुचुल्का तयार गर्ने कर्मचारीको दस्तखत :-

नाम, थर :-

दर्जा :-

मिति :-

अनुसूची-३२

(दफा ६५ को उपदफा (४) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

..... जिल्ला

.....गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति

मतदान केन्द्र तोकिएको सूचना प्रकाशित गरेको मुचुल्का

..... जिल्लाको..... गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. /गाउँ कार्यपालिका/नगर कार्यपालिका/जिल्ला समन्वय समितिको अध्यक्ष/उपाध्यक्ष/प्रमुख/उपप्रमुख/वडा अध्यक्ष/ सदस्य/महिला सदस्य/दलित महिला सदस्य/दलित वा अल्पसङ्ख्यक सदस्य पदको निर्वाचनमा मतदान गर्नको लागि मतदान केन्द्र तोकिएको सूचना आज मिति को दिन..... बजे हामी तपसील बमोजिमका मानिसहरुको रोहवरमा निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा प्रकाशित गरिएको ठीक साँचो हो ।

१. जिल्ला गाउँपालिका/न.पा. वडा नं. गाउँ/टोल
बस्ने वर्ष को श्री (सहीछाप)
२. जिल्ला गाउँपालिका/न.पा. वडा नं. गाउँ/टोल
बस्ने वर्ष को श्री (सहीछाप)
३. जिल्ला गाउँपालिका/न.पा. वडा नं. गाउँ/टोल
बस्ने वर्ष को श्री (सहीछाप)
४. जिल्ला गाउँपालिका/न.पा. वडा नं. गाउँ/टोल
बस्ने वर्ष को श्री (सहीछाप)

मुचुल्का गर्ने कर्मचारीको दस्तखत :-

मिति :-

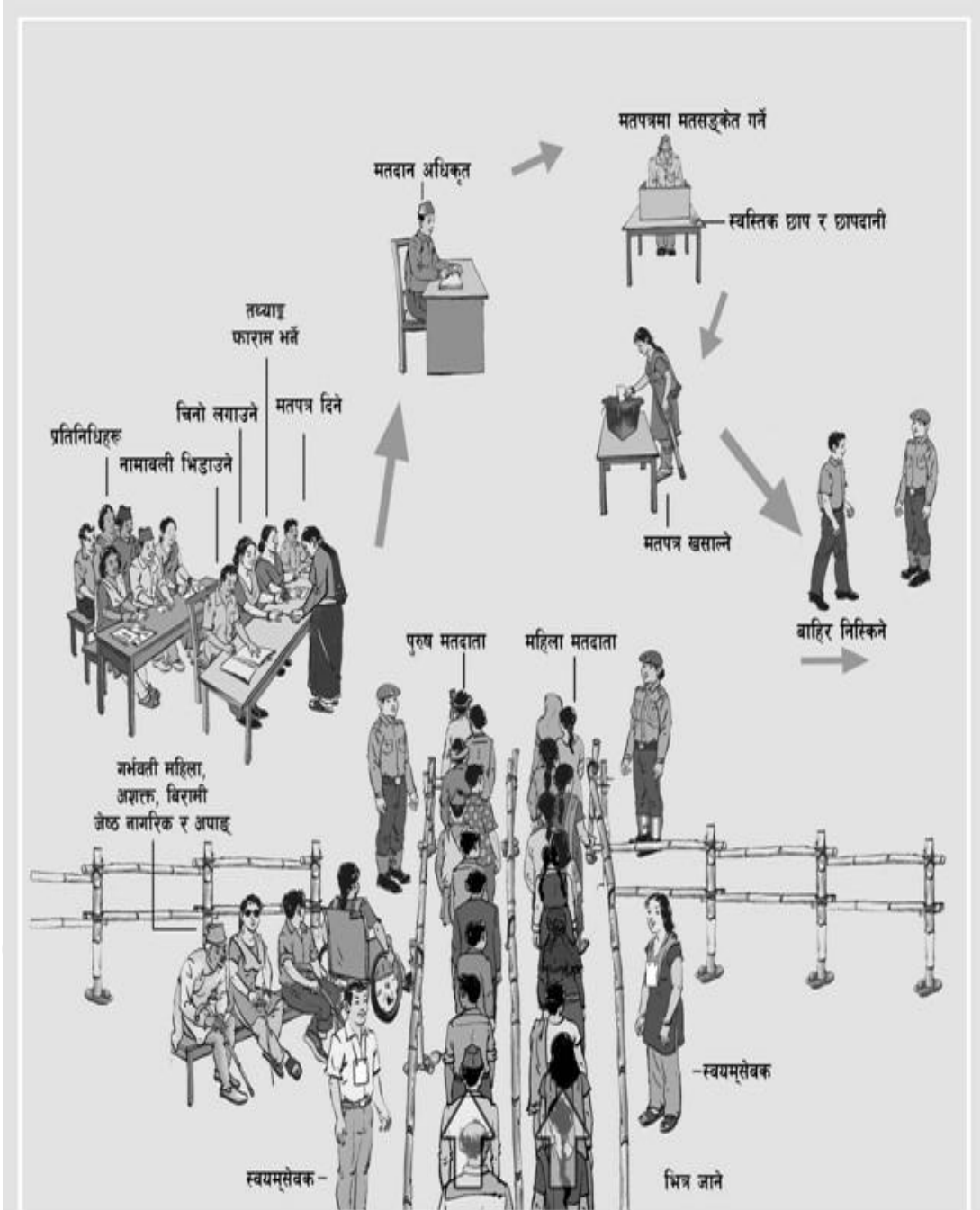
नाम, थर :-

दर्जा :-

अनुसूची-३३

(दफा ६७ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

मतदान केन्द्र निर्माण

अनुसूची-३४

(दफा ७० को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

..... जिल्ला

..... गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति

..... मतदान केन्द्र

प्रचारप्रसार गर्न निषेध गरिएको सूचना

..... जिल्लाको गाउँपालिका/ नगरपालिका/ वडा नं. मा रहेको मतदान केन्द्रमा मिति को दिन बिहान बजेदेखि अपरान्ह बजेसम्म मतदान कार्य हुने भएकोले निर्वाचन (कसूर र सजाय) ऐन, २०७३ को दफा २४ को उपदफा (५) बमोजिम मिति का दिन बजेदेखि मतदानको कार्य समाप्त नभएसम्म कुनै उम्मेदवार वा दलको पक्ष वा विपक्षमा मतदान गर्ने वा नगर्ने उद्देश्यले सभा बोलाउन वा आयोजना गर्न, जुलुस निकाल्न वा नारावाजी गर्न तथा अन्य कुनै पनि प्रकारले प्रचारप्रसार गर्ने कार्य पूर्ण रूपमा निषेध गरिएको छ । कसैले यो सूचनाको विपरीत कार्य गरेमा निजलाई कानून बमोजिम रु. २५,०००/- (पच्चीस हजार) सम्म जरिवाना हुनसक्ने कुरा पनि यसै सूचनाद्वारा जानकारी गराइएको छ ।

मिति :-

.....

मतदान अधिकृत

अनुसूची-३५

(दफा ७० को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

..... जिल्ला

..... गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति

..... मतदान केन्द्र

मतदान केन्द्र रहेको ठाउँको वरिपरि शान्ति भङ्ग नगर्ने सूचना

..... जिल्ला गाउँपालिका/नगरपालिकाको वडा नं. मा रहेको
मतदान केन्द्रमा मिति को दिन बिहान बजेदेखि अपरान्ह बजेसम्म स्थानीय तहको
निर्वाचनको लागि मतदान हुने भएकोले मिति को दिन बिहान बजेदेखि मतदान कार्य
समाप्त नभएसम्म मतदान केन्द्र रहेको घर, भवन वा ठाउँ र मतदानलाई असर पर्ने गरी त्यसको वरिपरिको कुनै
निजी वा सार्वजनिक घर, भवन वा जग्गामा कसैले पनि देहाय बमोजिमको कुनै काम गरी शान्ति भङ्ग गर्ने वा
भय, त्रास सिर्जना गर्ने वा निर्वाचनको वातावरण विथोल्ने कार्य नगर्नु नगराउनु हुन सूचना गरिएको छ । यस
सूचनाको प्रतिकूल हुने गरी कसैले निषेध गरिएको कार्य गरेमा कानून बमोजिम रु. ५०,०००/ (पचास हजार)
सम्म जरिवाना हुन सक्ने कुरा पनि यसै सूचनाद्वारा जानकारी गराइएको छ ।

मतदान केन्द्र वरिपरि निषेध गरिएका कार्यहरू

१. साउण्ड सिस्टम, सर्ट मेसेज, समाजिक सञ्जाल वा अन्य कुनै साधन प्रयोग गर्ने,
२. बाजा बजाउन, नाचगान गर्न, सार्वजनिक भोज गर्न, जुलुस प्रदर्शन गर्न वा जुनसुकै किसिमको सभा वा समारोह गर्न वा हुल हुज्जत वा होहल्ला गर्न वा गराउन ।

मिति :-

.....

समय :-

मतदान अधिकृत

अनुसूची-३६
(दफा ७१ सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

..... जिल्ला

..... गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति

..... मतदान केन्द्र

मादक पदार्थ बिक्री वितरण र सेवन गर्न निषेध गरिएको सूचना

..... जिल्लाको गाउँपालिका/नगरपालिका अन्तर्गत मिति
..... को दिन बजेदेखि मतदान हुने भएकोले मिति.....का दिन
.....बजे देखि मतदानको कार्य समाप्त नभएसम्म मादक पदार्थ बिक्री वितरण र सेवन गर्न निषेध गरिएकोले
यो सूचना प्रकाशन गरिएको छ ।

मिति :-

.....

समय :-

निर्वाचन अधिकृत/ मतदान अधिकृत

स्थान :-

अनुसूची-३७

(दफा ७२ को उपदफा (२) र दफा ११९ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

..... जिल्ला

..... गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति

..... मतदान केन्द्र

मतदान केन्द्र/मतगणना स्थल रहेको ठाउँको वरिपरि हातहतियार लिएर हिँड्न निषेध गरेको सूचना

..... जिल्लाको गाउँपालिका/नगरपालिकाको वडा नं. मा रहेको
..... मतदान केन्द्रमा मिति को दिन बिहान बजेदेखि अपरान्ह बजेसम्म मतदान
हुने भएकोले/.....बजे देखि मतगणना हुने भएकोले मिति को दिन बिहान
बजेदेखि मतदान कार्य/मतगणना समाप्त नभएसम्म मतदान केन्द्र/मतगणनास्थल र त्यसको वरिपरि कसैले पनि
कुनै प्रकारको विस्फोटक पदार्थ वा रासायनिक वा विषालु पदार्थ वा लाठी, भाला, खुकुरी, बन्दुक, पेस्तोल वा त्यस्तै
प्रकारका अन्य हात हतियार लिएर हिँड्ने, प्रदर्शन गर्ने, प्रयोग गर्ने कार्य नगर्नु नगराउनु हुन सूचना गरिएको छ ।
यस सूचनाको प्रतिकूल हुने गरी कसैले निषेध गरिएको कार्य गरेमा कानून बमोजिम दुई लाख रुपैयाँसम्म जरिवाना
वा तीन वर्षसम्म कैद वा दुवै सजाय हुन सक्ने कुरा पनि यसै सूचनाद्वारा जानकारी गराइएको छ ।

मिति :-

.....

समय :-

मतदान अधिकृत

अनुसूची-३८

(दफा ७३ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

..... जिल्ला

..... गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति

मतदान अधिकृतको दस्तखतको नमुना फाराम

क्र.सं.	मतदान अधिकृतको नाम, थर	मतदान केन्द्रको नाम र ठेगाना	मतदान अधिकृतको दस्तखतको नमुना	
			(क) पूरा दस्तखत	(ख) छोटकरी दस्तखत

मिति :-

.....

मुख्य निर्वाचन अधिकृत

अनुसूची-३९

(दफा ७७ को उपदफा (१) र (३) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

..... जिल्ला

..... गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति

..... मतदान केन्द्र

रित्तो मतपेटिकाका सुरक्षण सिल लगाएको मुचुल्का

..... जिल्लाको..... गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. /गाउँ कार्यपालिका/नगर कार्यपालिका/जिल्ला समन्वय समितिको अध्यक्ष/उपाध्यक्ष/प्रमुख/ उपप्रमुख/वडा अध्यक्ष/ सदस्य/महिला सदस्य/दलित महिला सदस्य/दलित वा अल्पसङ्ख्यक सदस्य पदको निर्वाचनमा मतदान केन्द्रमा हुने मतदानको लागि वटा मतपेटिकाहरु हामी तपसीलका मानिसहरुको रोहबरमा रीत पूर्वक विको बन्द गरी हरियो रङ्गको सुरक्षण सिल लगाई मतपत्र खसाल्ने ठाउँ मात्र खुला राखिएको ठीक साँचो हो ।

मतपेटिकाको क्रम नम्बर :

१. सुरक्षण सिलको नम्बर :
२. सुरक्षण सिलको नम्बर :
३. सुरक्षण सिलको नम्बर :
४. सुरक्षण सिलको नम्बर :
५. सुरक्षण सिलको नम्बर :
६. सुरक्षण सिलको नम्बर :
७. सुरक्षण सिलको नम्बर :

तपसील

१. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
२. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
३. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
४. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
५. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
६. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री

मिति : -

समय : -

मुचुल्का गर्ने कर्मचारीको,-

दस्तखत :-

नाम, थर :-

दर्जा :-

.....
मतदान अधिकृत

नोट :

- (१) मतदान केन्द्रमा प्रयोग हुने मतपेटिकाको सङ्ख्या अनुसार मतपेटिकाको क्रम नम्बर उल्लेख गर्दै जानु पर्नेछ ।
- (२) थप मतपेटिका प्रयोग गर्नु पर्दा प्रत्येक मतपेटिकाको लागि यस्तो मुचुल्का गर्नु पर्नेछ ।

अनुसूची-४०

(दफा ७८ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

..... जिल्ला

..... गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति

..... मतदान केन्द्र

स्वस्तिक छाप जाँच गरेको मुचुल्का

सि.नं.	स्वस्तिक नमुना	छापको	सि.नं.	स्वस्तिक नमुना	छापको
१.			४.		
२.			५.		
३.			६.		

उम्मेदवार/प्रतिनिधि

क्र.सं.	नाम, थर	ठेगाना	राजनीतिक दल/स्वतन्त्र	दस्तखत
१.
२.
३.

मुचुल्का गर्ने कर्मचारीको,-

मिति :-

समय :-

दस्तखत :-

नाम, थर :-

दर्जा :-

.....
मतदान अधिकृत

अनुसूची-४१

(दफा ७८ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

..... जिल्ला

..... गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति

..... मतदान केन्द्र

मतपत्रको सिलबन्दी प्याकेट खोलेको मुचुल्का

..... जिल्लाको..... गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. /गाउँ कार्यपालिका/नगर कार्यपालिका/जिल्ला समन्वय समितिको अध्यक्ष/उपाध्यक्ष/प्रमुख/ उपप्रमुख/वडा अध्यक्ष/सदस्य/महिला सदस्य/दलित महिला सदस्य/दलित वा अल्पसङ्ख्यक सदस्य पदको निर्वाचनमामतदान केन्द्रमा मतदान गर्नको लागि आज मिति का दिन बजे हामी तपसील बमोजिमका मानिसहरुको रोहवरमा देहायको विवरण बमोजिमको मतपत्रको प्याकेटको सिलबन्दी खोलेको ठीक साँचो हो भनी मुचुल्कामा सहीछाप गरिदियौं ।

मतपत्रको प्याकेटको विवरण

सि.नं. देखि सम्म प्याकेट थान

तपसिल

१. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
२. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
३. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
४. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
५. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री

मुचुल्का गर्ने कर्मचारीको,-

मिति :-

दस्तखत :-

समय :-

नाम, थर :-

दर्जा :-

.....
मतदान अधिकृत

अनुसूची-४२

(दफा ७९ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

..... जिल्ला

..... गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति

..... मतदान केन्द्र

मतदान प्रारम्भ भएको मुचुल्का

..... जिल्लाको..... गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. /गाउँ कार्यपालिका/नगर कार्यपालिका/जिल्ला समन्वय समितिको अध्यक्ष/उपाध्यक्ष/प्रमुख/ उपप्रमुख/वडा अध्यक्ष/सदस्य/महिला सदस्य/दलित महिला सदस्य/दलित वा अल्पसङ्ख्यक सदस्य पदको निर्वाचनमा मतदान केन्द्रमा हामी तपसीलका मानिसहरुको रोहवरमा आज साल महिना गते रोज का दिन बिहान ७ बजे मतदान कार्य प्रारम्भ भएको ठीक साँचो हो भनी सहीछाप गरिदियौं ।

तपसील

१. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
२. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
३. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
४. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
५. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
६. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री

मुचुल्का गर्ने कर्मचारीको,-

मिति :-

दस्तखत :-

समय :-

नाम, थर :-

दर्जा :-

.....

मतदान अधिकृत

दर्जा :-

मिति :-

मिति :-

द्रष्टव्य : एउटा मात्र फारामले नपुग भएमा आवश्यकता अनुसार फाराम थप्दै जानु पर्नेछ ।

निर्वाचन आयोग, नेपाल

अनुसूची-४४

(दफा ९६ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

..... जिल्ला

..... गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति

..... मतदान केन्द्र

मतपत्र सार्वजनिक गरेकोमा छुट्टै खामबन्दी गरेको मुचुल्का

..... जिल्लाको गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. /गाउँ कार्यपालिका/नगर कार्यपालिका/जिल्ला समन्वय समितिको अध्यक्ष/उपाध्यक्ष/प्रमुख/उपप्रमुख/वडा अध्यक्ष/सदस्य/महिला सदस्य/दलित महिला सदस्य/दलित वा अल्पसङ्ख्यक सदस्य पदको लागि भएको निर्वाचनमा मतदान केन्द्रमा मितिमा भएको मतदानमा (मतदाताको नाम) ले मतपत्रमा मत सङ्केत गरिसकेपछि त्यस्तो मतपत्र देखाएको/प्रदर्शन गरेको/गोप्य मत सङ्केत गर्ने स्थानमा मत सङ्केत नगरी सोभन्दा बाहिर गई मत सङ्केत गरेको/मत सङ्केत गरेको कुरा सार्वजनिक गरेकोले सो मतपत्र छुट्टै खाममा राखिएको हुँदा सोही व्यहोरा उल्लेख गरी हामी तपसीलका मानिसहरुले यो मुचुल्का गरी दिएका छौं ।

तपसील

१. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
२. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
३. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
४. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
५. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
६. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री

मुचुल्का गर्ने कर्मचारीको,-

दस्तखत :-

दर्जा :-

मतदान अधिकृतको,-

दस्तखत :-

नाम :-

मिति :-

समय :- नाम, थर :-

अनुसूची-४५

(दफा १०३ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

..... जिल्ला

..... गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति

.....मतदान केन्द्र

मतपेटिकाको मतपत्र खसाल्ने प्वाल बन्द गरेको मुचुल्का

..... जिल्लाको गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. /गाउँ कार्यपालिका/नगर कार्यपालिका/जिल्ला समन्वय समितिको अध्यक्ष/उपाध्यक्ष/प्रमुख/उपप्रमुख/ वडा अध्यक्ष/सदस्य/महिला सदस्य/दलित महिला सदस्य/दलित वा अल्पसङ्ख्यक सदस्य पदको निर्वाचनमा मतदान केन्द्रमा आज मिति का दिन बजे मतदान गर्ने काम सकिएकोले यस मतदान केन्द्रमा मतदानको लागि प्रयोग गरिएको वटा मतपेटिकाहरूको मतपत्र खसाल्ने प्वाल हामी तपसिलका मानिसहरूको रोहबरमा हरियो रङ्गको सुरक्षण सिलद्वारा बन्द गरिएको ठीक साँचो हो ।

सुरक्षण सिल नम्बर

तपसिल

१. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
२. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
३. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
४. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
५. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
६. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री

मुचुल्का गर्ने कर्मचारीको,-

मिति :-

दस्तखत :-

समय :-

नाम, थर :-

दर्जा :-

.....

मतदान अधिकृत

अनुसूची-४६

(दफा १०४ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

..... जिल्ला

..... गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति

..... मतदान केन्द्र

मतपत्रको फाँटवारी

..... जिल्लाको गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. /गाउँ कार्यपालिका/नगर कार्यपालिका/जिल्ला समन्वय समितिको अध्यक्ष/उपाध्यक्ष/प्रमुख/उपप्रमुख/वडा अध्यक्ष/ सदस्य/महिला सदस्य/दलित महिला सदस्य/दलित वा अल्पसङ्ख्यक सदस्य पदको लागि भएको निर्वाचनमा मतदान केन्द्रको मतपत्रहरूको फाँटवारी देहाय बमोजिमको छ ।

१. निर्वाचन अधिकृतबाट प्राप्त मतपत्र सङ्ख्या : (क्र.सं. देखि सम्म)
२. मतदातालाई दिएको मतपत्र सङ्ख्या :-
३. प्रयोग नभएका मतपत्रहरू :-
 - (क) मतदान अधिकृतको दस्तखत नभएको :-
 - (ख) मतदान अधिकृतको दस्तखत भएको :-
४. बदर गरिएको मतपत्रहरू :-

उपयुक्त बमोजिम मतपत्रको फाँटवारी ठीक छ भनी सहीछाप गर्ने :-

तपसिल

१. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
२. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
३. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
४. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
५. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
६. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री

मिति :-

समय :-

स्थान :-

मतदान अधिकृत

अनुसूची-४७

(दफा १०५ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

..... जिल्ला

..... गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति

..... मतदान केन्द्र

मतपत्र तथा अन्य कागजात खामबन्दी गरिएको मुचुल्का

..... जिल्लाको गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. /गाउँ कार्यपालिका/नगर कार्यपालिका/जिल्ला समन्वय समितिको अध्यक्ष/उपाध्यक्ष/प्रमुख/उपप्रमुख/वडा अध्यक्ष/सदस्य/महिला सदस्य/दलित महिला सदस्य/दलित वा अल्पसङ्ख्यक सदस्य पदको लागि भएको निर्वाचनमा रहेको मतदान केन्द्रमा आज मिति को दिन बिहान ७ बजे प्रारम्भ भएको मतदानको कार्य बजे समाप्त भई देहाय बमोजिम मतपत्र तथा विभिन्न कागजातहरू हामी तपसीलका मानिसहरूको रोहवरमा छुट्टाछुट्टै खाममा राखी बन्द गरी लाहाछाप लगाएको ठीक साँचो हो ।

१. खर्च नभएका मतपत्रहरू थान :-
२. मतपेटिका बाहिर रहेका बदर हुने मतपत्रहरू थान :-
३. मतपेटिका बाहिर रहेका मतपत्रहरू थान :-
४. मतदान अधिकृतलाई मतदाताले फिर्ता गरेका मतपत्रहरू थान :-
५. मतदाता रुजु गरिएको मतदाता नामावली थान :-
६. विरोध भएको मतदाताको नामावली थान :-
७. मतपेटिका बाहिर रहेका बदर हुने मतपत्रहरूको लगत थान :-
८. निविदा मतपत्रको बन्दी खाम थान :-
९. निविदा मतपत्रको लगत पाना बन्दी खाम थान :-
१०. अन्य आवश्यक कागजात थान :-

तपसील

१. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
२. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
३. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
४. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
५. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
६. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री

मिति :-

समय :-

मुचुल्का गर्ने कर्मचारीको,-

दस्तखत :-

नाम, थर :-

दर्जा :-

.....

मतदान अधिकृत

अनुसूची-४८

(दफा १०७ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

..... जिल्ला

..... गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति

..... मतदान केन्द्र

मतपेटिका नोक्सान/तोडफोड गरिएमा गरिने मुचुल्का

..... जिल्लाको गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. /गाउँ कार्यपालिका/नगर कार्यपालिका/जिल्ला समन्वय समितिको अध्यक्ष/उपाध्यक्ष/प्रमुख/उपप्रमुख/वडा अध्यक्ष/सदस्य/महिला सदस्य/दलित महिला सदस्य/दलित वा अल्पसङ्ख्यक सदस्य पदको लागि भएको निर्वाचनमा मतदान केन्द्रमा मिति मा बजे मतदान अधिकृतको नियन्त्रणमा रहेको मतदानको लागि प्रयोग गरिएको मतपेटिका निम्न परिस्थितिमा नोक्सान/तोडफोड भएकोले हामी तपसीलका मानिसहरुले यो मुचुल्का गरिदिएका छौं ।

मतपेटिका नोक्सान/तोडफोड गरिएको व्यहोरा

.....
..... ।

तपसील

(क) उम्मेदवार/प्रतिनिधि

१. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री

२. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री

३. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री

४.

(ख) सहायक मतदान अधिकृत

श्री

(ग) सुरक्षा टोलीको प्रमुख

श्री

मुचुल्का गर्ने कर्मचारीको-

दस्तखत :-

नाम, थर :-

दर्जा :-

.....

मतदान अधिकृत

मिति :-

समय :-

अनुसूची-४९

(दफा १०८ को उपदफा (१) र दफा १०९ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

..... जिल्ला

..... गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति

..... मतदान केन्द्र

मतदान स्थगित गरेको सूचना

..... जिल्लाको गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. /गाउँ कार्यपालिका/नगर कार्यपालिका/जिल्ला समन्वय समितिको अध्यक्ष/उपाध्यक्ष/प्रमुख/उपप्रमुख/वडा अध्यक्ष/सदस्य/महिला सदस्य/दलित महिला सदस्य/दलित वा अल्पसङ्ख्यक सदस्य पदको लागि भएको निर्वाचनमा मतदान केन्द्रमा आज मिति को दिन बजे प्रारम्भ हुने/प्रारम्भ भएको मतदान कार्य आज बजेदेखि स्थगित गरिएको छ । पुनः मतदान हुने सूचना यसै ठाउँमा पछि प्रकाशन गरिनेछ ।

मतदान स्थगित गर्नुपर्ने कारण

.....
.....

मिति : -

.....

मतदान अधिकृत

अनुसूची-५०

(दफा १०८ को उपदफा (२) र दफा १०९ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

..... जिल्ला

..... गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति

..... मतदान केन्द्र

मतदान स्थगित गरेको सूचनाको मुचुल्का

..... जिल्लाको गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. /गाउँ कार्यपालिका/नगर कार्यपालिका/जिल्ला समन्वय समितिको अध्यक्ष/उपाध्यक्ष/प्रमुख/उपप्रमुख/वडा अध्यक्ष/सदस्य/महिला सदस्य/दलित महिला सदस्य/दलित वा अल्पसङ्ख्यक सदस्य पदको लागि भएको निर्वाचनमा मतदान केन्द्रमा आज मिति को दिन बजे प्रारम्भ हुने/प्रारम्भ भएको मतदान कार्य आज बजेदेखि स्थगित भएकोले हामी तपसील बमोजिमका मानिसहरूको रोहवरमा सर्वसाधारणले देख्ने गरी सोको सूचना प्रकाशित गरेको ठीक साँचो हो भनी मुचुल्कामा सहीछाप गरी दियौं ।

मतदान स्थगित गर्नु पर्ने कारण

.....
.....

रोहवर

(क) उम्मेदवार/प्रतिनिधि

१. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री

२. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री

३. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री

४.

(ख) सहायक मतदान अधिकृत

श्री

(ग) सुरक्षा टोलीको प्रमुख

श्री

मुचुल्का गर्ने कर्मचारीको,-

मिति :-

दस्तखत :-

समय :-

नाम, थर :-

दर्जा :-

.....

मतदान अधिकृत

अनुसूची-५१

(दफा ११३ को उपदफा (१) र (२) सँग सम्बन्धित)

मतदान अधिकृतले निर्वाचन अधिकृतलाई मतदान सामग्री बुझाएको विवरण

श्री निर्वाचन अधिकृत,
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय,
..... गाउँपालिका / नगरपालिका

..... जिल्ला, गाउँपालिका/महानगरपालिका/उपमहानगरपालिका/नगरपालिकाको
वडा नं. मा रहेको मतदान केन्द्रमा मतदान अधिकृतको रूपमा खटिएकोमा
मतदान कार्य सम्पन्न गरी सो मतदान केन्द्रसँग सम्बन्धित निम्न लिखित सामग्री बुझाउन उपस्थित भएको छु ।
संलग्न विवरण अनुसारका सामग्री बुझिलिई सोको भरपाई पाउन अनुरोध छ ।

सामग्रीको विवरण

१. मतपत्र रहेको मतपेटिका:
 - (क) मतपत्र रहेको क्रमसङ्ख्याको सिलबन्दी मतपेटिका
 १. सिल नं.
 २. सिल नं.
 ३. सिल नं.
 ४. सिल नं.
 ५. सिल नं.
 ६. सिल नं.मतपत्र खसाउने प्वालमा सिलबन्दी गरेको सिल नं. ।
 - (ख) मतपत्र रहेको क्रमसङ्ख्याको सिलबन्दी मतपेटिका
 १. सिल नं.
 २. सिल नं.
 ३. सिल नं.
 ४. सिल नं.
 ५. सिल नं.
 ६. सिल नं.मतपत्र खसाउने प्वालमा सिलबन्दी गरेको सिल नं. ।
 - (ग) मतपत्र रहेको क्रमसङ्ख्याको सिलबन्दी मतपेटिका
 १. सिल नं.
 २. सिल नं.
 ३. सिल नं.
 ४. सिल नं.
 ५. सिल नं.
 ६. सिल नं.मतपत्र खसाउने प्वालमा सिलबन्दी गरेको सिल नं. ।
(मतपेटिकाको सङ्ख्या अनुसार विवरण थप्ने)
२. रित्तो मतपेटिका.....
३. स्टाम्प प्याड
४. मतसङ्केत छाप (क) पित्तल (ख) रबर
५. स्केल (सङ्ख्या)
६. मतदाताको नाम रुजू गरी रेजा (✓) चिन्ह लगाएको मतदाता नामावली
७. मतपत्रको अधकट्टी सिलबन्दी खाम थान
८. मतदान अधिकृतको सही नभएको (मतदानमा प्रयोग नभएका) मतपत्र रहेको सिलबन्दी खाम थान.....।
 - (क) सि. नं.देखिसम्मका थान.....।
 - (ख) सि. नं.देखिसम्मका थान.....।
 - (ग) सि. नं.देखिसम्मका थान.....।
 - (घ) सि. नं.देखिसम्मका थान.....।
९. मतदान अधिकृतको सही भएको तर मतदानमा प्रयोग नभएको मतपत्रको सिलबन्दी खाम
 - (क) सि. नं.देखिसम्मका थान.....।
 - (ख) सि. नं.देखिसम्मका थान.....।
 - (ग) सि. नं.देखिसम्मका थान.....।

(घ) सि. नंदेखिसम्मका थान.....।

१०. मतपेटिका बाहिर रहेको मतपत्रको सिलबन्दी खाम थान.....।
११. मतदाताले मतदान नगरी मतदान अधिकृतलाई फिर्ता दिएको मतपत्र रहेको सिलबन्दी खाम थान.....।
१२. विरोध गर्ने व्यक्ति र विरोध भएको मतदाताको सूची रहेको सिलबन्दी खाम थान.....।
१३. विरोध सम्बन्धी निर्णय किताव थान.....।
१४. धरौटी जफत गरेको रकम रु।
१५. निविदा मतपत्रको सिलबन्दी खाम थान.....।
१६. निविदा मतपत्र सम्बन्धी लगतको सिलबन्दी खाम थान.....।
१७. महिला/पुरुष/अन्यको तथ्याङ्क फाराम पाना.....।
१८. मतदान केन्द्रमा गरिएका देहायका मुचुल्काहरु भएको फायल थान.....।

(क)

(ख)

(ग)

(घ)

१९. पोलवुक ।
२०. वितरण गर्न बाँकी रहेका मतदाता परिचयपत्र थान.....।
२१. मतदाता परिचयपत्र बुझाएको भर्पाइ थान.....।
२२. अन्य सामग्रीहरु:-

मतदान अधिकृतको सही :

नाम :

मिति :

समय :

उपर्युक्त बमोजिमको सामग्री प्राप्त भयो ।

मिति :

समय :

.....
निर्वाचन अधिकृत

अनुसूची-५२

(दफा ११७ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

..... जिल्ला

.....गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति

लाहाछाप लगाएको मुचुल्का

..... जिल्लाको..... गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. /गाउँ कार्यपालिका/नगर कार्यपालिका/जिल्ला समन्वय समितिको अध्यक्ष/उपाध्यक्ष/प्रमुख/ उपप्रमुख/वडा अध्यक्ष/सदस्य/ महिला सदस्य/दलित महिला सदस्य/दलित वा अल्पसङ्ख्यक सदस्य पदको निर्वाचनको लागि मतदान भएको..... वटा मतपेटिकाहरु कोठामा राखी सो कोठाका सबै भ्याल ढोका बन्द गरी सो कोठाको मूल ढोका समेत बन्द गरी निर्वाचन अधिकृतले ताला लगाई तपसील बमोजिमका..... वटा लाहाछाप समेत लगाएको ठीक साँचो हो ।

तपसील

..... चिन्हको लाहाछाप

..... चिन्हको लाहाछाप

..... चिन्हको लाहाछाप

रोहवर

१. उम्मेदवार/उम्मेदवारको प्रतिनिधि श्री.....
२. उम्मेदवार/उम्मेदवारको प्रतिनिधि श्री.....
३. उम्मेदवार/उम्मेदवारको प्रतिनिधि श्री.....
४. उम्मेदवार/उम्मेदवारको प्रतिनिधि श्री.....
५. उम्मेदवार/उम्मेदवारको प्रतिनिधि श्री.....
६. उम्मेदवार/उम्मेदवारको प्रतिनिधि श्री.....

मुचुल्का गर्ने कर्मचारीको,-

मिति :-

दस्तखत :-

समय :-

नाम, थर :-

दर्जा :-

.....
निर्वाचन अधिकृत

अनुसूची-५३

(दफा ११७ को उपदफा (४) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

.....जिल्ला

.....गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति

लाहाछाप तोडेको मुचुल्का

..... जिल्लाको..... गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. /गाउँ कार्यपालिका/नगर कार्यपालिका/जिल्ला समन्वय समितिको अध्यक्ष/उपाध्यक्ष/प्रमुख/ उपप्रमुख/वडा अध्यक्ष/सदस्य/ महिला सदस्य/दलित महिला सदस्य/दलित वा अल्पसङ्ख्यक सदस्य पदको निर्वाचनको लागि मतदान भएका मतपेटिकाहरु राखेको कोठाको मूल ढोकामा निर्वाचन अधिकृतले मिति..... को दिन ताला र लाहाछाप समेत लगाई बन्द गरेकोमा आज मिति..... को दिन..... बजे हामी तपसीलका उम्मेदवार/उम्मेदवारको प्रतिनिधिको रोहवरमा सो लाहाछाप जाँच गर्दा दुरुस्त/निम्न बमोजिम कैफियत देखिएको र निर्वाचन अधिकृतले सो लाहाछाप तोडी ढोका खोलेको ठीक साँचो हो ।

कैफियत

.....
.....।

रोहवर

१. उम्मेदवार/उम्मेदवारको प्रतिनिधि श्री.....
२. उम्मेदवार/उम्मेदवारको प्रतिनिधि श्री.....
३. उम्मेदवार/उम्मेदवारको प्रतिनिधि श्री.....
४. उम्मेदवार/उम्मेदवारको प्रतिनिधि श्री.....
५. उम्मेदवार/उम्मेदवारको प्रतिनिधि श्री.....
६. उम्मेदवार/उम्मेदवारको प्रतिनिधि श्री.....

मुचुल्का गर्ने कर्मचारीको,-

मिति :-

दस्तखत :-

समय :-

नाम, थर :-

दर्जा :-

.....

निर्वाचन अधिकृत

अनुसूची-५४

(दफा १२८ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

..... जिल्ला

..... गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति

मतगणना प्रारम्भ गरेको मुचुल्का

..... जिल्लाको..... गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. /गाउँ कार्यपालिका/नगर कार्यपालिका/जिल्ला समन्वय समितिको अध्यक्ष/उपाध्यक्ष/प्रमुख/उपप्रमुख/वडा अध्यक्ष/सदस्य/महिला सदस्य/दलित महिला सदस्य/दलित वा अल्पसङ्ख्यक सदस्य पदको निर्वाचनको सन्दर्भमा मतदान भएको मतपत्रको मतगणना आज मिति..... को दिन..... बजे हामी तपसीलका उम्मेदवार/उम्मेदवारको प्रतिनिधि/मानिसहरुको रोहवरमा मतगणना कार्य प्रारम्भ भएको ठीक साँचो हो भनी यो मुचुल्का गरिदियौं ।

तपसील

१. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतगणना प्रतिनिधि श्री.....
२. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतगणना प्रतिनिधि श्री.....
३. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतगणना प्रतिनिधि श्री.....
४. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतगणना प्रतिनिधि श्री.....
५. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतगणना प्रतिनिधि श्री.....
६. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतगणना प्रतिनिधि श्री.....

	<u>नाम, थर</u>	<u>ठेगाना</u>	<u>दस्तखत</u>
१.	श्री.....
२.	श्री.....

मुचुल्का गर्ने कर्मचारीको,-

मिति :-

दस्तखत :-

समय :-

नाम, थर :-

स्थान :-

दर्जा :-

.....

निर्वाचन अधिकृत

अनुसूची-५५

(दफा १२९ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

..... जिल्ला

..... गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति

मतपेटिका जाँच गरेको मुचुल्का

..... जिल्लाको गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. /गाउँ कार्यपालिका/नगर कार्यपालिका/जिल्ला समन्वय समितिको अध्यक्ष/उपाध्यक्ष/प्रमुख/उपप्रमुख/वडा अध्यक्ष/सदस्य/महिला सदस्य/दलित महिला सदस्य/दलित वा अल्पसङ्ख्यक सदस्य पदको निर्वाचनको लागि मतदान भएको मतपत्रको मतगणना गर्नको लागि मिति..... मा प्रकाशित सूचना अनुसार आज मिति..... को दिन..... बजे मतगणना कार्यको लागि मतपेटिकाको जाँच गर्दा..... मतदान केन्द्रमा मतदान गरिएको मतपत्र राखिएको..... वटा मतपेटिकामा लगाइएको सुरक्षण सील समेत ठीक दुरुस्त देखिएको छ/निम्न बमोजिम कैफियत देखिएको छ।

मतपेटिकामा देखिएको कैफियतको विवरण

१.
२.
३.

तपसील

१. उम्मेदवार/ निर्वाचन प्रतिनिधि/मतगणना प्रतिनिधि श्री.....
२. उम्मेदवार/ निर्वाचन प्रतिनिधि/मतगणना प्रतिनिधि श्री.....
३. उम्मेदवार/ निर्वाचन प्रतिनिधि/मतगणना प्रतिनिधि श्री.....
४. उम्मेदवार/ निर्वाचन प्रतिनिधि/मतगणना प्रतिनिधि श्री.....
५. उम्मेदवार/ निर्वाचन प्रतिनिधि/मतगणना प्रतिनिधि श्री.....
६. उम्मेदवार/ निर्वाचन प्रतिनिधि/मतगणना प्रतिनिधि श्री.....

मुचुल्का गर्ने कर्मचारीको,-

मिति :-

दस्तखत :-

समय :-

नाम, थर :-

स्थान :-

दर्जा :-

.....

निर्वाचन अधिकृत

अनुसूची-५६

(दफा १३३ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

..... जिल्ला

..... गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति

मतगणना फाराम-१

..... जिल्ला..... गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. /गाउँ कार्यपालिका/ नगर कार्यपालिका/जिल्ला समन्वय समितिको अध्यक्ष/उपाध्यक्ष/प्रमुख/उपप्रमुख/वडा अध्यक्ष/सदस्य/महिला सदस्य/दलित महिला सदस्य/दलित वा अल्पसङ्ख्यक सदस्य पदको लागि मतदान भएको मतको गणना देहाय बमोजिम छ।

वडा नं. :-

मतदान केन्द्र :-

कुल मतदाता सङ्ख्या :-

कुल मतदान सङ्ख्या :-

जम्मा खसेको मत सङ्ख्या :-

सम्पूर्ण रूपमा बदर भएको मतपत्र सङ्ख्या :-

क्र. सं.	निर्वाचन चिन्ह	अध्यक्ष		उपाध्यक्ष		वडा अध्यक्ष		महिला वडा सदस्य		दलित महिला वडा सदस्य		वडा सदस्य दुइ जना			
		गणनाको धर्सो	जम्मा मत	गणनाको धर्सो	जम्मा मत	गणनाको धर्सो	जम्मा मत	गणनाको धर्सो	जम्मा मत	गणनाको धर्सो	जम्मा मत	गणनाको धर्सो	जम्मा मत	गणनाको धर्सो	जम्मा मत
१															
२															
३															
४															
५															
६															
७															

८																	
९																	
१०																	
.																	
.																	
	बदर मत																

मतगणना गर्ने कर्मचारीको

१. (नाम) (दस्तखत)

२. (नाम) (दस्तखत)

३. (नाम) (दस्तखत)

द्रष्टव्य:

(१) यो गणना फाराम जिल्लाको मतपत्रमा रहेको निर्वाचन चिन्हको लहर अनुसार तयार गरी गणना गर्नु पर्नेछ ।

(२) गणना फाराम १ को नतिजा गणना फाराम नं. २ मा प्रविष्ट गरी वडागत नतिजा सीट तयार गर्नु पर्नेछ ।

(३) मतपत्र ६ बाट २ जना वडा सदस्य निर्वाचित हुने भएकोले उक्त मतपत्रबाट सबैभन्दा बढी मत प्राप्त गर्ने २ जना सदस्यको नतिजालाई फाराम नं २ मा प्रविष्ट गर्नु पर्नेछ ।

अनुसूची-५७

(दफा १३३ को उपदफा (४) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

..... जिल्ला

..... गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति

मतगणना फाराम-२

वडागत मतगणना फाराम

गाउँपालिका/नगरपालिकाको नाम:

वडा नं.

पद : अध्यक्ष/प्रमुख /उपाध्यक्ष/उपप्रमुख/वडा अध्यक्ष/महिला वडा सदस्य/दलित महिला वडा सदस्य/वडा सदस्य २ जना

क्र.सं.	निर्वाचन चिन्ह	प्राप्त मत विवरण				जम्मा मत	कैफियत
	केन्द्रकेन्द्रकेन्द्रकेन्द्र		
१							
२							
३							
४							
५							
६							
७							
८							
९							
१०							

	बदर मत						

द्रष्टव्य :

- (१) यो गणना फाराम जिल्लाको मतपत्रमा रहेको निर्वाचन चिन्हको लहर अनुसार तयार गरी गणना गर्नु पर्नेछ ।
- (२) फाराम नं २ प्रत्येक पदका लागि अलग अलग तयार गर्नु पर्नेछ ।
- (३) वडा अध्यक्ष/महिला वडा सदस्य/दलित महिला वडा सदस्य/वडा सदस्य पदमा फाराम नं. २ को कूल परिणामका आधारमा सबैभन्दा बढी सदर मत प्राप्त गर्ने उम्मेदवार विजयी हुनेछन् ।

मिति :-

.....
निर्वाचन अधिकृत

अनुसूची-५८

(दफा १३३ को उपदफा (५) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

..... जिल्ला

..... गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति

मतगणना फाराम-३

अध्यक्ष/प्रमुख/उपाध्यक्ष/उपप्रमुख पदको एकीकृत मतगणना फाराम

गाउँपालिका/नगरपालिकाको नाम :

पद : अध्यक्ष/प्रमुख/उपाध्यक्ष/उपप्रमुख

क्र.सं.	निर्वाचन चिन्ह	प्राप्त मत विवरण				जम्मा मत	कैफियत
		वडा नं १	वडा नं २	वडा नं ३	वडा नं ...		
१							
२							
३							
४							
५							
६							
७							
८							
९							
१०							
.							
.							
	बदर मत						

द्रष्टव्यः

- (१) यो गणना फाराम जिल्लाको मतपत्रमा रहेको निर्वाचन चिन्हको लहर अनुसार तयार गरी गणना गर्नु पर्नेछ।
- (२) फाराम नं २ तयार गरिसकेपछि अध्यक्ष/प्रमुख/उपाध्यक्ष/उपप्रमुखले वडागत रूपम प्राप्त गरेको मत यो फाराममा प्रविष्ट गर्नु पर्नेछ।
- (३) फाराम तयार गर्दा अध्यक्ष/प्रमुख/उपाध्यक्ष/उपप्रमुख पदका लागि अलग अलग तयार गर्नु पर्नेछ।
- (४) सबैभन्दा बढी सदर मत प्राप्त गर्ने उम्मेदवार विजयी हुनेछन्।

अनुसूची-५९

(दफा १३८ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

..... जिल्ला

..... गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति

मतगणना कार्य स्थगित गरिएको मुचुल्का

..... जिल्लाको गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. /गाउँ कार्यपालिका/नगर कार्यपालिका/जिल्ला समन्वय समितिको अध्यक्ष/उपाध्यक्ष/प्रमुख/उपप्रमुख/वडा अध्यक्ष/सदस्य/महिला सदस्य/दलित महिला सदस्य/दलित वा अल्पसङ्ख्यक सदस्य पदको निर्वाचनको लागि..... जिल्ला..... गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. अन्तर्गतको..... मतदान केन्द्रमा मतदान भएको मत गणना गर्ने कार्य भइरहेकोमा देहायमा लेखिएको कारणले गर्दा मतगणना कार्य लगातार गरिराख्न नसकिने अवस्था परेकोले सो मतगणना कार्य स्थगित गर्नु आवश्यक भएको हुँदा आज मिति को दिन बजे मतगणना कार्य स्थगित गरी मतगणनाको लागि खोलिएको मतपेटिकामा रहेका मतपत्रहरू मध्ये गणना गरिसकेका मतपत्रहरू, सदर मतपत्रहरू, बदर मतपत्रहरू तथा गणना गर्न बाँकी मतपत्रहरू र मतगणना सम्बन्धी अभिलेखहरू, मतगणना गर्न बाँकी मतपेटिकाहरूको लगत र निर्वाचन सम्बन्धी अन्य कागजातहरू समेत हामी तपसीलका मानिसहरूको रोहवरमा छुट्टै-छुट्टै खाममा राखी बन्द गरी लाहाछाप लगाएको ठीक साँचो हो ।

मतगणना स्थगित गर्नु परेको कारण

.....
.....!

लाहाछाप लगाई खाम बन्द गरिएको कागजातहरू

१.
२.
३.

तपसील

(क) उम्मेदवार/प्रतिनिधि

१. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
२. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
३. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
४.

(ख) सहायक निर्वाचन अधिकृत

१.

(ग) सुरक्षा टोलीको प्रमुख

१.

मिति :-
समय :-

मुचुल्का गर्ने कर्मचारीको,-
दस्तखत :-
नाम, थर :-
दर्जा :-

.....
निर्वाचन अधिकृत

निर्वाचन आयोग, नेपाल

अनुसूची-६०

(दफा १३८ को उपदफा (५) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

..... जिल्ला

..... गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति

पुनः मतगणना कार्य प्रारम्भ हुने सूचना

..... जिल्लाको गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. /गाउँ कार्यपालिका/नगर कार्यपालिका/जिल्ला समन्वय समितिको अध्यक्ष/उपाध्यक्ष/प्रमुख/ उपप्रमुख/वडा अध्यक्ष/सदस्य/महिला सदस्य/दलित महिला सदस्य/दलित वा अल्पसङ्ख्यक सदस्य पदको निर्वाचनको लागि जिल्ला गाउँपालिका/नगरपालिकाका वडा नं.....को मतगणना हुँदा मिति..... मा..... मतदान केन्द्रको मतगणना गर्दा गर्दै मिति..... मा स्थगित भएको मतगणना कार्य मिति..... दिन..... बजेदेखि..... स्थानमा पुनः प्रारम्भ हुने भएकोले जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

मिति :-

.....

समय :-

निर्वाचन अधिकृत

अनुसूची-६१

(दफा १३८ को उपदफा (६) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

..... जिल्ला

..... गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति

पुनः मतगणना प्रारम्भ गरेको मुचुल्का

.....जिल्लाको गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. /गाउँ कार्यपालिका/नगर कार्यपालिका/ जिल्ला समन्वय समितिको अध्यक्ष/उपाध्यक्ष/प्रमुख/ उपप्रमुख/वडा अध्यक्ष/सदस्य/महिला सदस्य/दलित महिला सदस्य/दलित वा अल्पसङ्ख्यक सदस्य पदको निर्वाचनको जिल्लागाउँपालिका/ नगरपालिका वडा नं..... अन्तर्गतको मतदान केन्द्रमा मतदान भएको मतगणना स्थगित भएकोमा आज मिति..... को दिन..... बजे हामी तपसीलका प्रतिनिधि/मानिसहरुको रोहवरमा पुनः मतगणना कार्य प्रारम्भ भएको ठीक साँचो हो भनी यो मुचुल्का गरिदियौं ।

तपसील

	नाम, थर	ठेगाना	सहीछाप
१.	श्री.....
२.	श्री.....
३.	श्री.....
१.	उम्मेदवार/ निर्वाचन प्रतिनिधि/मतगणना प्रतिनिधि श्री
२.	उम्मेदवार/ निर्वाचन प्रतिनिधि/मतगणना प्रतिनिधि श्री
३.	उम्मेदवार/ निर्वाचन प्रतिनिधि/मतगणना प्रतिनिधि श्री
४.	उम्मेदवार/ निर्वाचन प्रतिनिधि/मतगणना प्रतिनिधि श्री
५.	उम्मेदवार/ निर्वाचन प्रतिनिधि/मतगणना प्रतिनिधि श्री
६.	उम्मेदवार/ निर्वाचन प्रतिनिधि/मतगणना प्रतिनिधि श्री

मुचुल्का गर्ने कर्मचारीको,-

मिति :-

दस्तखत :-

समय :-

नाम, थर :-

स्थान :-

दर्जा :-

.....
निर्वाचन अधिकृत

अनुसूची-६२

(दफा १४२ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

दोहोच्याई मतगणनाको लागि निवेदन

श्री निर्वाचन अधिकृत,

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय,

..... गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति,

..... जिल्ला ।

..... जिल्ला गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. /गाउँ कार्यपालिका/नगर कार्यपालिका/ जिल्ला समन्वय समितिको अध्यक्ष/उपाध्यक्ष/प्रमुख/उपप्रमुख/वडा अध्यक्ष/सदस्य/महिला सदस्य/दलित महिला सदस्य/दलित वा अल्पसङ्ख्यक सदस्य पदको निर्वाचनको लागि मतदान भएको मतगणनामा निम्न बमोजिमको कारणले गर्दा गाउँपालिका/नगरपालिकाको वडा नं..... अन्तर्गतको निम्नलिखित मतदान केन्द्रको पूरै/आंशिक मतपत्र दोहोच्याई गणना गराई पाउन यो निवेदन पेश गरेको छु ।

दोहोच्याई मतगणना गराउनु पर्ने मतदान केन्द्र

१.
२.

दोहोच्याई मतगणना गराउनु पर्ने कारण

१.
२.

निवेदकको सहीछाप :-

नाम, थर :-

मिति :-

समय :-

स्थान :-

यो निवेदन मेरो कार्यालयमा मिति मा बजे मेरो समक्ष दाखिला भएको हो ।

मिति :-

समय :-

स्थान :-

.....
निर्वाचन अधिकृत

अनुसूची-६३

(दफा १४३ सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

..... जिल्ला

..... गाउँपालिका /नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति

दोहोच्याई मतगणना गराउनु पर्दाको मुचुल्का

..... जिल्ला गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. /गाउँ कार्यपालिका/नगर कार्यपालिका/ जिल्ला समन्वय समितिको अध्यक्ष/उपाध्यक्ष/प्रमुख/उपप्रमुख/वडा अध्यक्ष/सदस्य/महिला सदस्य/दलित महिला सदस्य/दलित वा अल्पसङ्ख्यक सदस्य पदको निर्वाचनमा गाउँपालिका/नगरपालिकाको वडा नं..... अन्तर्गतको..... मतदान केन्द्रको मतगणना समाप्त भएकोमा निम्नलिखित मतदान केन्द्रमा मतदान भएको मतगणना समाप्त भएकोमा दोहोच्याई मतगणना गराई पाउन श्री ले दिएको निवेदनमा निम्नलिखित कारणले पुनः मतगणना गर्नु पर्ने भएकोले हामी तपसीलका मानिसहरूको रोहवरमा उक्त मतदान केन्द्रको पुनः मतगणना प्रारम्भ गरिएको ठीक साँचो हो ।

दोहोच्याई मतगणना गराउनु पर्ने मतदान केन्द्र

१.
२.

दोहोच्याई मतगणना गर्नुपर्ने कारण

१.
२.
३.

तपसील

१. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतगणना प्रतिनिधि श्री
२. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतगणना प्रतिनिधि श्री
३. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतगणना प्रतिनिधि श्री
४. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतगणना प्रतिनिधि श्री
५. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतगणना प्रतिनिधि श्री
६. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतगणना प्रतिनिधि श्री

मुचुल्का गर्ने कर्मचारीको,-

मिति :-

समय :-

दस्तखत :-

नाम, थर :-

दर्जा :-

.....
निर्वाचन अधिकृत

अनुसूची-६४

(दफा १४४ सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

..... जिल्ला

.....गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति

दोहोच्याएर मतगणना नगर्ने निर्णयको सूचना

श्री

.....

.....

..... जिल्लाको गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. /गाउँ कार्यपालिका/नगर कार्यपालिका/ जिल्ला समन्वय समितिको अध्यक्ष/उपाध्यक्ष/प्रमुख/उपप्रमुख/वडा अध्यक्ष/सदस्य/महिला सदस्य/दलित महिला सदस्य/दलित वा अल्पसङ्ख्यक सदस्य पदको निर्वाचनमा..... गाउँपालिका/नगरपालिकाको वडा नं..... अन्तर्गतको मतदान केन्द्रमा मतदान भएको मतगणनाको लागि मिति मा मतगणना भएकोमा दोहोच्याई मतगणना गरी पाउँ भनी तपाईंले निवेदन दिनु भएकोमा निम्न कारणले दोहोच्याई मतगणना गर्नु नपर्ने निर्णय गरिएकोले सूचना गरेको छु ।

दोहोच्याएर मतगणना गर्नु नपर्ने कारण

.....

.....

.....

मिति :-

समय :-

.....
निर्वाचन अधिकृत

अनुसूची-६५

(दफा १४५ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

..... जिल्ला

..... गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति

मत बराबर भएकोमा गोला हाली निर्णय गरेको मुचुल्का

..... जिल्लाको गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. /गाउँ कार्यपालिका/नगर कार्यपालिका/जिल्ला समन्वय समितिको अध्यक्ष/उपाध्यक्ष/प्रमुख/उपप्रमुख/वडा अध्यक्ष/सदस्य/महिला सदस्य/दलित महिला सदस्य/दलित वा अल्पसङ्ख्यक सदस्य पदको निर्वाचनमा भएको मतदानको मतगणना गर्दा निम्नलिखित उम्मेदवारहरूले बराबर मत प्राप्त गरेकोले स्थानीय तह निर्वाचन ऐन, २०७३ को दफा ५३ अनुसार गोला हाली निर्णय गर्दा सो गोलाद्वारा भएको निर्णय बमोजिम श्री ले एक मत बढी प्राप्त गर्नु भएको मञ्जुर गर्दछौं ।

तपसील

१. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतगणना प्रतिनिधि श्री
२. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतगणना प्रतिनिधि श्री
३. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतगणना प्रतिनिधि श्री
४. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतगणना प्रतिनिधि श्री

अन्य उपस्थित व्यक्तिहरू

१. श्री
२. श्री
३. श्री

मिति :-

समय :-

स्थान :-

मुचुल्का गर्ने कर्मचारीको,-

दस्तखत :-

नाम, थर :-

दर्जा :-

.....
निर्वाचन अधिकृत

अनुसूची-६६

(दफा १४६ सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

..... जिल्ला

.....गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति

मतगणना समाप्त भएको मुचुल्का

..... जिल्लाको गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. /गाउँ कार्यपालिका/नगर कार्यपालिका/जिल्ला समन्वय समितिको अध्यक्ष/उपाध्यक्ष/प्रमुख/ उपप्रमुख/वडा अध्यक्ष/सदस्य/ महिला सदस्य/ दलित महिला सदस्य/दलित वा अल्पसङ्ख्यक सदस्य पदको मतगणना कार्य मिति को दिन बजे समाप्त भएको ठीक साँचो हो । सो मतगणना अनुसार मतदान भएको जम्मा मत मध्ये बढेर र मत सदर भएको र सदर मत मध्ये उम्मेदवारहरुले निम्न बमोजिम सदर मत प्राप्त गरेको ठीक साँचो हो ।

क्रमसङ्ख्या	उम्मेदवारको नाम, थर,	निर्वाचन चिन्ह	प्राप्त सदर मत सङ्ख्या
१.			
२.			
३.			
४.			
५.			
६.			
७.			

तपसील

१. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतगणना प्रतिनिधि श्री.....
२. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतगणना प्रतिनिधि श्री.....
३. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतगणना प्रतिनिधि श्री.....
४. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतगणना प्रतिनिधि श्री.....
५. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतगणना प्रतिनिधि श्री.....
६. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतगणना प्रतिनिधि श्री.....

समय :-

स्थान :-

.....
निर्वाचन अधिकृत

द्रष्टव्य : यो फाराम प्रत्येक पदको लागि अलग-अलग तयार गर्नु पर्नेछ ।

अनुसूची-६७

(दफा १५२ सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

..... जिल्ला

..... गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति

नियुक्ति पत्र

श्री

..... (दर्जा)

.....(कार्यालय) ।

मोबाइल नम्बर :-

..... जिल्लाको गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. /गाउँ कार्यपालिका/नगर कार्यपालिका/ जिल्ला समन्वय समितिको अध्यक्ष/उपाध्यक्ष/प्रमुख/उपप्रमुख/वडा अध्यक्ष/सदस्य/महिला सदस्य/दलित महिला सदस्य/दलित वा अल्पसङ्ख्यक सदस्य पदको निर्वाचनको लागि जिल्ला गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. अन्तर्गतको मतदान केन्द्रको मतदान अधिकृत पदमा तपाईंलाई नियुक्त गरिएको छ ।

स्वतन्त्र र निष्पक्ष निर्वाचन गराउने काममा तपाईंले आफ्नो कर्तव्य निर्भय र निष्पक्ष रही इमान्दारीपूर्वक पालना गर्नु हुनेछ, भन्ने कुरा अपेक्षा गरिएको छ । तपाईंसँग उपर्युक्त मतदान केन्द्रमा खटिएका मतदान सहायक मतदान अधिकृत, सहायक कर्मचारी र सहयोगी कर्मचारीहरु निम्न बमोजिम हुनु हुनेछ ।

मतदान केन्द्र :-

पद	नाम	दर्जा	कार्यालय	मोबाइल नम्बर
१. सहायक मतदान अधिकृत				
२. सहायक कर्मचारी				
३. सहायक कर्मचारी				
४. सहयोगी कर्मचारी				
५. सहयोगी कर्मचारी				

मिति :-

.....

निर्वाचन अधिकृत

द्रष्टव्य : सहायक मतदान अधिकृत, सहायक कर्मचारी र सहयोगी कर्मचारीका लागि अर्को छुट्टै नियुक्ति पत्र तयार गर्नु पर्ने छैन । सम्बन्धित कर्मचारीको नामको अगाडि चिनो लगाई नियुक्तिपत्रको रुपमा बुझाउनु पर्नेछ ।

अनुसूची-६८

(दफा १५३ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

..... जिल्ला

..... गाउँपालिका/नगरपालिका

..... मतदान केन्द्र

विषय : स्वयंसेवक नियुक्ति ।

श्री

..... ।

यस मतदान केन्द्रमा निर्वाचनको काममा सहयोग गर्न तपाईंलाई मिति २०७...../...../..... देखि मिति २०७...../...../..... सम्म स्वयंसेवकको रूपमा नियुक्त गरिएको छ ।

स्वतन्त्र र निष्पक्ष निर्वाचन गराउने सन्दर्भमा तपाईंले मतदान अधिकृतले खटाएको कार्य इमान्दारीपूर्वक सम्पादन गर्नु हुनेछ भन्ने अपेक्षा गरेको छु ।

मिति : २०७...../...../.....

.....

मतदान अधिकृत

अनुसूची-६९
(दफा १६१ उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)
निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
..... जिल्ला

..... गाउँपालिका/नगरपालिका/जिल्ला समन्वय समिति

मतदान अधिकृत अशक्त भएकोले सहायक मतदान अधिकृतले कार्य गर्ने मुचुल्का

..... जिल्लाको मतदान केन्द्रमा मतदान भैरहेको अवस्थामा बजे यस मतदान केन्द्रका मतदान अधिकृत श्री निम्न कारणले अशक्त भई कार्य सम्पादन गर्न सक्ने अवस्था नदेखिएकोले निजको सट्टामा सहायक मतदान अधिकृत श्री लाई मतदान अधिकृतलाई भए सरहको अधिकार प्रयोग गरी मतदान कार्य सुचारु गर्न हामी तपसीलका मानिसहरुले मुचुल्का गरी सहीछाप गरिदियौं ।

अशक्तताको कारण

..... ।
उपर्युक्त बमोजिम मतदान अधिकृत अशक्त भई कार्य गर्न नसक्ने भएकोले बजे देखि सहायक मतदान अधिकृत श्री ले मतदान कार्य सुचारु गरेकोले निजले मतपत्रमा देहाय बमोजिमको दस्तखत गरी मतदातालाई मतपत्र दिएको ठीक साँचो हो ।

पूरा दस्तखत

छोटकरी दस्तखत

तपसील

१. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री.....
२. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री.....
३. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री.....
४. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री.....
५. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री.....
६. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री.....
७. मतदान केन्द्रमा खटिएका सहायक कर्मचारी श्री
श्री
श्री
श्री
८. मतदान केन्द्रमा खटिएका सुरक्षाकर्मी श्री
श्री
श्री

द्रष्टव्य : यो फाराम मतदान कार्य सम्पन्न भै निर्वाचन सामाग्री बुझाउँदा निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा छुट्टै रुपमा बुझाउनु पर्नेछ ।

अनुसूची-७०
(दफा १८० को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)
स्थानीय तह निर्वाचनमा उम्मेदवारले गर्न पाउने खर्चको हद (रुपैयाँमा)

क्र.सं.	खर्च शीर्षक	महानगरपालिका		उपमहानगरपालिका		नगरपालिका		गाउँपालिका		जिल्ला समन्वय समिति		नगर कार्यपालिका गाउँ कार्यपालिका सदस्य
		प्रमुख, उपप्रमुख	वडा अध्यक्ष र वडा सदस्य महिला र दलित वा अल्पसङ्ख्यक सदस्य	प्रमुख, उपप्रमुख	वडा अध्यक्ष र वडा सदस्य महिला र दलित वा अल्पसङ्ख्यक सदस्य	प्रमुख, उपप्रमुख	वडा अध्यक्ष र वडा सदस्य महिला र दलित वा अल्पसङ्ख्यक सदस्य	अध्यक्ष, उपाध्यक्ष	वडा अध्यक्ष र वडा सदस्य महिला र दलित वा अल्पसङ्ख्यक सदस्य	प्रमुख, उपप्रमुख	सदस्य महिला र दलित वा अल्पसङ्ख्यक सदस्य	महिला, दलित र अल्पसङ्ख्यक समुदायबाट
१.	मतदाता नामावली खरिद	१,०००	५००	१,०००	५००	१,०००	५००	१,०००	५००			
२.	सवारी साधन/घोडा	१,५०,०००	३०,०००	१,१०,०००	२०,०००	९०,०००	१६,०००	६०,०००	११,०००			
३.	सवारी इन्धन/दाना	४०,०००	१५,०००	२६,०००	१५,०००	१९,०००	११,०००	२०,०००	५,०००			
४.	प्रचार प्रसार सामग्री	१,००,०००	१००,०००	८५,०००	३५,०००	१००,०००	७०,०००	८०,०००	६०,०००			
५.	ढुवानी	२५,०००	१०,०००	१५,०००	८,०००	१०,०००	७,०००	६,०००	५,०००			
६.	गोष्ठी/कार्यकर्ता परिचालन	१,३९,०००	७५,०००	१,००,०००	६५,०००	८०,०००	५१,०००	८०,०००	३२,०००	एकमुष्ट ५०,०००	एकमुष्ट २५,०००	एकमुष्ट २५,०००
७.	अन्य प्रचार प्रसार, (छापा एवम् विद्युतीय माध्यम)	९५,०००	२०,०००	१,००,०००	१५,०००	६०,०००	१०,०००	३०,०००	७,०००			
८.	कार्यालय सञ्चालन	१,००,०००	२०,०००	४०,०००	६७,०००	३०,०००	१२,०००	१८,०००	१०,०००			
९.	प्रतिनिधि परिचालन	७५,०००	२५,०००	६०,०००	२०,०००	५०,०००	१८,०००	४५,०००	१६,०००			
१०.	विविध	२५,०००	४,५००	१३,०००	४,५००	१०,०००	४,५००	१०,०००	३,५००			
जम्मा		७,५०,०००	३,००,०००	५,५०,०००	२,५०,०००	४,५०,०००	२,००,०००	३,५०,०००	१,५०,०००	५०,०००	२५,०००	२५,०००

द्रष्टव्य:- मिति २०७८/१२/०७ को नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित आयोगको सूचना बमोजिम राखिएको ।

अनुसूची-७१
(दफा १८३ सँग सम्बन्धित)

दलित समुदायको सूची

सि.नं.	(क) पहाडे मूल
१	गन्धर्व (गाइने)
२	परियार (दमाई, दर्जी, सूचीकार, नगर्ची, ढोली, हुड्के)
३	बादी/कुलु
४	विश्वकर्मा (कामी, लोहार, सुनार, ओड, चुनूरा, पार्की, टमटा)
५	सार्की (मिजार, चर्मकार, भूल)
६	पोडे (देउला, पुजारी, जलारी, जलान्धर)
७	च्यामे (कुचीकार, च्याम्खल)
(ख) मधेशी मूल	
८	कलर
९	ककैहिया
१०	कोरी
११	खटिक
१२	खत्वे (मण्डल, खड्ग)
१३	चमार (राम, मोची, हरिजन, रविदास)
१४	चिडिमार
१५	डोम (मरिक)
१६	तत्मा (ताँती, दास)
१७	दुसाध (पासवान, हजरा)
१८	धोवी (रजक) हिन्दु
१९	पासी
२०	बाँतर
२१	मुसहर
२२	मेस्तर (हलखोर)
२३	सरभङ्ग (सरवरिया)
२४	नटुवा
२५	ढाँडी
२६	धरिकर/धन्कार

द्रष्टव्य :- राष्ट्रिय दलित आयोगको प.सं. २०७८/०७९, च.नं. ३९९, मिति २०७८/११/२२ को पत्रबाट प्राप्त विवरण बमोजिम उल्लेख गरिएको ।

अनुसूची-७२
(दफा १८३ सँग सम्बन्धित)

अल्पसङ्ख्यक समुदायको सूची

सि.नं.	अल्पसङ्ख्यक जाति	सि.नं.	अल्पसङ्ख्यक जाति	सि.नं.	अल्पसङ्ख्यक जाति
१	कलवार	२	थामी	३	बान्तवा
४	कानु	५	कुलुङ	६	राजी
७	कुमाल	८	बंगाली	९	डोल्पो
१०	घर्ती/भुजेल	११	गडेरी/भेडियार	१२	हलखोर
१३	हजाम/ठाकुर	१४	धिमाल	१५	ब्यासी/सौका
१६	राजवंशी	१७	याक्खा	१८	अमात
१९	शेर्पा	२०	घले	२१	थुलुङ
२२	धोवी	२३	ताजपुरीया	२४	लेप्चा
२५	तत्मा/तत्वा	२६	खवास	२७	पथरकट्टा/कुशवाडिया
२८	लोहार	२९	दराइ	३०	मेवाहाङ वाला
३१	खत्वे	३२	माली	३३	बाहिङ
३४	सुढी	३५	धुनीया	३६	नटुवा
३७	दनुवार	३८	पहरी	३९	हायु
४०	हलुवाइ	४१	राजधोव	४२	धन्कार/धरिकार
४३	माभी	४४	भोटे	४५	ल्लोपा
४६	बरई	४७	डोम	४८	मुण्डा
४९	बिन	५०	थकाली	५१	देव
५२	नुनीया	५३	कोरी	५४	ढाँडी
५५	चेपाङ/प्रजा	५६	छन्त्याल	५७	कमर
५८	सोनार	५९	ट्योल्मो	६०	किसान
६१	कम्हार	६२	बोटे	६३	साङपाङ
६४	सुनुवार	६५	राजभर	६६	कोचे
६७	बाँतर/सरदार	६८	ब्रम्हु/बरामो	६९	ल्लोमी
७०	कहर	७१	पंजावी/सिख	७२	खालिङ
७३	सतार/सन्थाल	७४	नाछिरिङ	७५	तोप्केगोला
७६	मारवाडी	७७	याम्फु	७८	चिडिमर
७९	कायस्थ	८०	गाइने	८१	बालुङ
८२	राजपुत	८३	चाम्लिङ	८४	लोहोरुङ
८५	बादी	८६	आठपहरिया	८७	कलार

८८	भाँगाड/धागर	८९	जिरेल	९०	राउटे
९१	गगनाई	९२	दुरा	९३	नुराड
९४	लोध	९५	सरबरिया	९६	कुसुन्डा
९७	बढई	९८	मेचे		

द्रष्टव्य :- मिति २०७४/१०/०८ को नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित गृह मन्त्रालयको सूचना बमोजिम तयार गरिएको ।

निर्वाचन आयोग, नेपाल